

Carpații

Deposito legal: M-8.137-1958.

Director: Aron Cotrus †

REVISTA CULTURALA

Redactor: Traian Popescu

IN MEMORIA

LUI ION MOTA SI VASILE MARIN, CU PRILEJUL COMEMORARII A DOUAZECISICINCI ANI DE LA MOARTE
13 IANUARIE 1937 - 13 IANUARIE 1962

"Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Christos! Se clătina așezarea creștină a lumii! Puteam noi să stăm nepăsători? Nu e oare o binefacere sufletească pentru viața viitoare, să fi căzut în apărarea lui Christos?"

Ion Mota.—22 Noembrie 1936.

"Nu am făcut acest gest din disperare sau aventură, ci perfect lucid. Era o datorie de onoare care apăsa pe umerii generației noastre. Am făcut-o cu aceeași dragoste ca și cum ar fi fost vorba de Patria mea."

Vasile Marin.

EFFECTUL GRANDIOS AL REVOLUTIEI NATIONALE SPANIOLE IN ROMANIA
MOTA SI MARIN CAZUTI EROIC LA MAJADAHONDA
SI MARILE REPERCUSIUNI ALE MORTII LOR IN POLITICA ROMANEASCA

de PEDRO DE PRAT Y SOUTZO
Marqués de Prat de Nantouillet

La 13 Ianuarie 1962, se împlinesc douăzeci și cinci de ani de la moartea glorioasă la Majadahonda a lui Ion Mota și Vasile Marin.

Înainte de a vorbi de acești iluștri martiri ai idealului creștin și al concepției de Patrie, trebuie să arunc o privire înapoi în istoria aceluia nobil popor român, în mijlocul căruia am trăit mai mult de zece ani din viața mea.

Către sfârșitul anului 1933 Președintele Consiliului de Miniștri al Regatului României era unul dintre cei mai străluciți șefi ai Partidului Liberal, Dl. Ion Duca, cu care eram legat printr-o cordială prietenie. Printr-un decret dizolvase "Garda de Fier", provocând câteva incidente violente între poliție și membrii ei, în cursul cărora au căzut victime vreo douăzeci de legionari —denumirea derivând din primul nume al organizației care fusese "Legiunea Arhanghelului Mihail" —și ale căror cadavre au fost găsite plutind în apele lacurilor și râurilor care înconjoară Bucureștiul.

Eram în ajunul Crăciunului în pline negocieri pentru încheierea unui important tratat comercial cu România și în ultimul moment se produsese o dificultate neașteptată care nu putea fi soluționată decât prin ordinul categoric al șefului Guvernului.

M'am dus imediat să vizitez pe Dl. Duca și acesta amabil a dat ordinele necesare. După acela am rămas conversând despre diverse chestiuni politice interne și internaționale și l'am întrebat căror rațiuni răspundea decretul de dizolvare a "Gărzii de Fier", ale cărei idealuri nu mi-au apărut niciodată periculoase pentru siguranța statului. Președintele mi-a dat dreptate și mi-a afirmat că dela întemeierea acestei mișcări tinerești, ale cărui

(Urmează în pag. 2.)

SANGE ROMANESC PE PAMANT SPANIOL

de Blas PIÑAR

DOMNULE GENERAL, PRIETENI SI CAMARAZI
ROMANI SI SPANIOLI

SOLEMNITATEA care ne reunește aici are fără îndoială un aspect profund politic.

Acei care au convocat și acei care am venit să participăm la reuniune am făcut-o știind cu certitudine completă și absolută, că nu ne strângem a asculta un pur și simplu discurs necrologic, plin de laude îndulcite și de sentimentalism pentru niște prieteni cari părăsind țări îndepărtate au venit în țara noastră pentru a lupta și oferi supremul tribut al dragostei, murind exact acum 25 de ani pe câmpia Majadahondel.

Ne-am reunit aici pentru că ceace are importanță pentru noi și ceace este necesar să evidențiem, este vigoarea, enorma forță vitală a acestui fapt sublim care se actualizează încontinuu; se pare că vremea în loc să-l ascundă, să-l ia din strălucire cu trecerea timpului, parcă l'a frământat, parcă l'a modelat, parcă a smuls faptului, care era piatra informă, nuanțele cele mai adânci, până acolo încât să-l prezinte oamenilor de astăzi, spaniolilor din 1962, ca pe o statuie care cu gestul și atitudinea să ne împingă a-l continua drumul.

Când revoluția națională spaniolă a împlinit pătrarul ei de veac, Castellana, din Madrid s'a transformat în marele bulevard al Victoriei. A avut loc o mare defilare militară în care participau noile promoții spaniole înbrăcate în uniforme militare și purtate de moderne care de luptă, părea că un nou Ruben învinsese și pe ton de salut semnală cortegiul.

"Vine cortegiul,
Se aud deja lîmpede sunetele trompetelor!
Sabia se anunță prin vii reflexe.
Se aude, aur și mătase, cortegiul Paladinilor!"

Dar înapoia acelei defilări militare demnă de profeția lui Ruben, venea altă defilare mult mai importantă, defilarea politică a celor 50.000 de camarazi cu bascurile lor roșii și cămăși albastre sau hainele civile de astăzi acei care după douăzeci și cinci de ani veneau să justifice efortul militar și politic al cruciadei noastre, nu numai al revoluției din 18 Iulie, ci al întregii mișcări născută din acel 18 Iulie precum și Statul politic pe care l'a consacrat.

Acel tineret deacuma douăzeci și cinci de ani, pe tamplele căruia scilipeau argintii primele fire albe continua defilând și confirmând printr'un autentic și categoric plebiscit popular, un sistem politic, care chiar dacă face și va continua să facă greșeli—cea mai mare imperfecțiune ar fi să ne speriem de propriile noastre greșeli—n'a împiedecat cu toate aceste greșeli măreția celor înfăptuite și bucuria de a fi și de a ne ști definitiv spanioli.

În acea defilare politică erau prezenți nu numai cei vii —supraviețuitorii, acei care depășind furia luptei înconșeră cruciada, trăind—. Ca creștini credem în nemurirea sufletului, în sensul providențial al istoriei și în rolul morților salvați alături de tronul Atotputernicului. Ei bine, noi aveam certitudinea, convingerea, credința absolută, că în acea defilare militară și politică erau prezenți și morții, căzuți în luptă, acei care dăruiseră totul,

(Urmează în pag. 3.)

EFECTUL REVOLUTIEI SPANIOLE IN ROMANIA

idealuri de cinste, spiritualitate, religiositate și patriotism admira, i-a acordat toată simpatia ba chiar în anumite momente sprijinul său material, dar că: "În ultimul Consiliu de Miniștri Dl. Titulescu a cerut, la exigentele Franței, imediată dizolvare a partidului și dat fiind alianța noastră cu această țară n'am avut ce face și a trebuit să procedăm la această dizolvare, în timp ce ziua următoare Ministrul nostru de Externe pleca spre Geneva... "mă dor mult incidentele provocate și moartea acestor tineri, căci după cum dumneata știi, suntem un popor pașnic și în viața noastră politică rare ori a curs sânge". Am reamintit Președintelui că, pentru a celebra semnarea Tratatului de Comerț, al cărui ultim obstacol îl înlăturase el, va avea loc la Legatia Spaniei în ziua de 3 Ianuarie, un prânz oficial la care el era oaspete de

onoare. Președintele mi-a mulțumit pentru invitație, și ne-am despărțit felicitându-ne reciproc Sărbătorile Crăciunului.

În noaptea de 29 Decembrie către orele 10 seara Ion Duca, care fără nicio protecție polițistă se duse cu trenul să lucreze cu Regele, a fost asasinat în gara Sinaia de către un membru al "Gărzii de Fier".

Din motive care ar fi lung de povestit, soția mea, Dl. Serrat, secretarul Ambasadei și cu mine am fost printre primii care am ajuns în modestul apartament în care trăia Președintele și soția lui. Acolo am rămas aproape toată noaptea ba mai mult, în lipsa unicei servitoare pe care o avea familia Duca și care leșise să caute la o farmacie de serviciu medicamente pentru Doamna Duca leșinată, am fost eu cel care am deschis ușa când au sosit membrii guvernului.

Trebule să adaug că, în casa Președintelui Consiliului, în ziua asasinării nu se găseau mai mult de o mie cinci sute de lei, circa 700.000 pst. actuale, și că prietenii au trebuit să ajute văduva până când Parlamentul i-a fixat o pensie.

Tragică moarte a unui om, a cărei cinste era nepătată, care simpatiza cu mișcarea legionară și care a trebuit ca șef al guvernului să semneze la presiuni externe dizolvarea ei, au răcit, credem că pentru totdeauna, admirația pe care o merita doctrina curată a Legiunii Arhanghelului Mihail.

Sosi însă 18 Iulie 1936 când cu întregul personal diplomatic, comercial și consular aflat sub ordinele mele am aderat la glorioasa revoluție națională, și mi-am dat seama de efectul formidabil produs în națiunea română de gestul nostru. Guvernatorul Băncii Naționale Române, colonelul Sefardit și prietenii personali printre care pot cita pe Dl. Max Aușnit, au pus la dispoziția mea sumele necesare pentru menținerea serviciilor diplomatice și cele de informații militare și navale pe care a trebuit să le înprovișăm, datorită vecinătății Uniunii Sovietice, pe toată peninsula balcanică și în Turcia.

Zilnic voluntarii se prezentau cu sutele la reprezentanța noastră diplomatică, însă nu dispuneam de mijloacele necesare pentru a-i trimite în Spania. Autoritățile oficiale, inclusiv Direcțiunea Generală a Siguranței s'au pus la ordinele mele pentru a colabora cu serviciile noastre împotriva agenților roșii și a contrabandei de război, interpretând astfel sentimentul simpatiei populare.

Presa de asemenea, cu excepția celei de stânga, a fost în întregime cu Spania naționalistă. Pamfil Seicaru dezinteresat a pus în serviciul cauzei noastre pana lui

măestră, ziarul de mare tiraj Curentul și alte două ziare mai mici, proprietatea lui, Stelian Popescu deasemenea ziarul său Universul, cotidian de tiraj important.

Operațiunile militare erau urmărite de popor cu un interes extraordinar, în special eroica rezistență din Alcazarul din Toledo.

În a doua jumătate a lunii August, din motive de natură politică și sfatul de către un înalt demnitar al Curții Regale, m'am retras din București în Bucovina împreună cu familia și parte din personalul legăției, la o moșie situată numai la 50 Km. de Nistru, râul frontieră cu Uniunea Sovietică și în care de obicei petreceam vacanțele.

La două zile după sosirea noastră, am observat că pe un teren din fața grădinei casei mele se ridicase un fel de cabană, în care se instalaseră o duzină de tineri și un om mai în vârstă. Câteva nopți după aceea trebuind să ies pantru a face o vizită unor prieteni la o moșie vecină, am observat că grădina noastră era înconjurată cu sârma ghimpată și păzită în exterior de două sau trei sentinele, cabana transformându-se în post de gardă.

Am întrebat pe vecinul meu, Baronul de Flondor ce însemna asta și acesta îmi răspunse: "Cum știi sunt Seful Provincial al Gărzii de Fier care, cu toate că este dizolvată, trăiește legal sub numele partidului "Totul pentru Tară". Cabana a fost construită în mod spontan de legionarii mei, care voluntar veghează zi și noapte pentru siguranța ta și a familiei tale; seara pun sârmele ghimpate, iar dimineața le ridică pentru a evita astfel, dat fiind apropierea frontierei, un eventual raid sovietic.

O caldă îmbrățișare Baronului de Flondor și după aceea șefului echipei, a fost răspunsul meu. Mi-a trebuit mult să-i fac să accepte câteva sticle de vin de Jerez, își făceau datoria spuneau ei și nu meritau niciun fel de recompensă.

Câteva săptămâni după acela Alcazarul a fost eliberat și am primit o scrisoare de la Generalul Principe Cantacuzino, șeful partidului "Totul pentru Tară", anunțându-mă că Legiunea a decis să ofere o sabie de onoare gloriosului General Moscardó, sabie al cărui mâner va fi lucrat de meșteri legionari și cu al cărei tălă de oțel de Toledo el însuși luptase în timpul primului război mondial.

Sosi luna Octombrie și schimbările produse în cabinetul ministerial au făcut să dispară motivele politice care ne-au îndepărtat din București și ne-am întors în capitală.

M'a vizitat Generalul comunicându-mi că partidul a cerut și Capitanul Codreanu a acceptat, ca sabie de onoare să fie transportată în Spania de o comisie prezidată de el și compusă de Vice-Președintele Legiunii și cumnat cu Codreanu, Ion Moța, doctor în drept și distins avocat al Baroului din București; de către șeful provincial al Bucureștiului Vasile Marin, și cinci legionari aleși după activitatea fiecăruia în viața țării; un preot Sfințitul Părinte Dumitrescu Borșa, un Diplomat, secretarul de ambasadă Principele Alexandru Cantacuzino (care ca și unchiul său Generalul, erau rudele mele); un avocat Bănică Dobre; un inginer Gheorghe Clime și un agricultor de asemenea avocat Nicolae Totu. După predarea sabiei Generalului Moscardó doream să se învecadeze și să lupte în armata spaniolă ca simbol al sentimentelor unanime ale Legiunii și ale poporului român. Am comunicat Guvernului nostru toate acestea și mi

s'a răspuns din ordinul Excelenței Sale Generalisimul Franco că vor fi admiși cu gradul pe care îl aveau în armata română.

La șase spre șapte Noiembrie s'a lansat știrea că forțele naționaliste au intrat în Madrid. În ziua de șapte Noiembrie avea loc în București adunarea Partidului Național Creștin (cămășile albastre) prezidat de marele poet Octavian Goga. Acesta mi-a comunicat că peste 200.000 de cămăși albastre vor defila prin fața legăției Spaniei strigând "Trăiască Spania Naționalistă" și mi-a cerut steaguri spaniole și prezența câtorva dintre colaboratorii mei în tribuna de unde el va primi defilarea.

Aceștia au fost Augustin de Foxă și Luis Beneyto. Defilarea a durat câteva ore prin fața rezidenței mele.

Moța și Marin la Casa Verde.

Din păcate la Madrid intrau în lupte în aceiași zi brigăzile internaționale.

Câteva timp și mai ales pentru organizarea voiajului, am păstrat contact zilnic cu Generalul Cantacuzino și delegația lui. Înfrățit data plecării sosi pe la mijlocul lui Noiembrie 1936. I-am invitat la o masă frugală, dar frățească și înduioșătoare și ziua următoare au pornit prin Polonia spre Hamburg, iar de la Hamburg cu vaporul spre Lisabona și după aceea în zona Spaniei Naționale.

Trebule să amintesc deasemenea, gestul altui legionar Principele Mihail T. Sturza în acel moment Ministrul României la Riga care și-a dat demisia din post și a plecat în Spania pentru a se înrola să lupte.

Din păcate la câteva zile după sosirea la Burgos a suferit o hemoragie care l'a obligat să stea o lună în spitalul provincial din Burgos, fiind respins apoi de către autoritățile militare din cauza sănătății subrede. Sosind la Salamanca și prezentându-se Excelenței Sale Seful Statului Generalisimul Franco, Generalul Cantacuzino nu a fost admis ca luptător trecând în vârstă peste 70 de ani. Ceilalți refuzară să intre cu gradele de Capitan, Locotenent sau Sub-locotenent pe care le aveau în armata română și s'au înrolat ca simplii soldați în Tercio, Batalionul 6, Compania 21 și au plecat pe front.

Detaliile morții lui Ion Moța și Vasile Marin sunt destul de cunoscute pentru a nu mai lungi această povestire, voi adăuga numai că Alexandru Cantacuzino cu o pușcă mitralieră defectuoasă pe care izbutise s'o facă să funcționeze, a pus pe fugă tancul rusesc ale cărui grane omorâseră pe cei doi eroi, fapt pentru care a fost înaintat la gradul de Caporal.

Moartea lui Moța și Marin la 13 Ianuarie 1937 a cauzat o adevărată comă în toată România, o furtună în care durerea se amesteca cu orgoliul că doi fiți iluștri și-au dat viața pentru Dumnezeu și pentru o cauză care dacă în acel moment era a Spaniei, Românii o considerau ca proprie, pentru că instinctul îi făcea să simtă că războiul din Spania era o cruciadă împotriva primului pas făcut de Moscova pentru cucerirea lumii prin comunism, în executarea testamentului lui Lenin care indica prim obiectiv peninsula noastră.

Această comă nu era numai sentimentală și patriotică, din potrivă a provocat o mărire și a dat o forță politică de necrezut legionarismului, făcând să tremure vechile partide democratice.

Când sicriile înfășurate în cele două drapere au sosit la frontiera română, au fost purtate într-un tren special aproape prin tot teritoriul național.

În marile orașe, în sate și în cătune, trenul era obligat să se oprească din mersul lui triumfal pentru ca sicriile să fie acoperite de flori și de ramuri de brad.

(Urmează în pag. 4.)

Generalul Cantacuzino Granicerul.

SANGE ROMANESC PE PAMANT SPANIOL

In ochii săi plini de admirație
Pe tine te-am reprezentat.

Această rasă latină care dispune de poezii excepționale ca Vasile Alexandri, era firesc să-i aibe în România, deoarece acolo conștiința originii se identifică cu noțiunea Patriei.

Vasile Alexandri nu a fost numai un mare poet, ci și un mare om politic, pătruns de iubirea de patrie. Participă activ la frământările unificării Principatelor, la lupta pentru independență și crearea Regatului fiind con-

când ca evreii care soseau din afară, să-și însușească bogățiile țării, supunând și dominând autenticul neam creștin românesc.

Fiu al unui profesor de liceu, văzuse pe tatăl său mobilizat în războiul dela 1914-1918 și simțise nevoia să lupte alături, cum au făcut-o ofițerii provizorii din Crucea noastră națională.

În contactul intim cu poporul său el simte profund acea stare de răsvărire revoluționară și națională a neamului lui și chiar din adolescență și mai târziu ca tânăr, începe a milita în mișcările naționaliste și anticomuniste, în acele mișcări care încearcă să restaureze cu unitatea geografică a țării, unitatea națională și politică a neamului său.

El se înscrie în micul grup politic al lui Constantin Păncu din Iași — Moldova, grupul celui modest meseriaș reparator de țevi și robinete, care pătruns de spiritul tradițional al patriei chemase la luptă tinerii muncitori și studenți din orașul său, formând gruparea "Garda Apărării Naționale". În care adolescentul nostru Corneliu Zelea Codreanu intră ca voluntar.

În ziua când în fabricile și atelierele Statului dela Nicolae se declară greva generală comunistă, când 5.000 de adversari înarmați până în dinți, crispați de ură se concentrează în fabricile deasupra cărora ridicaseră drapelul secerii și ciocanului urlând împotriva spiritualității și istoriei României, tinerii Gărzii Apărării Naționale, curajoși, trecând peste sfaturile celor prudenți, se prezintă la administrația cailor ferate, pun în mers o locomotivă și înaintează pătrunzând în ateliere. Văzând drapelul roșu cu seceră și ciocanul fâlfâind deasupra lor — ca și cum ar aminti un episod care mai târziu urma să se repete în Alcazarul din Toledo, Corneliu Zelea Codreanu înaintează și se urcă pe scara de fier fixată pe zidul fabricii și ajuns pe acoperiș smulge și așază jos drapelul comunist înălțând pentru totdeauna drapelul tricolor al României.

S'a produs un moment de stupeoare. În masa comunistă vociferândă până atunci se produce o tăcere înspăimântătoare. Corneliu Zelea Codreanu, acela care va fi mai târziu Căpitanul și fondatorul Legiunii Arhanghelului Mihail, coboară liniștit și solemn ca un semizeu mitologic traversează cu revolverul în mână acea masă tăcută de dușmani stăpânită de ură, de frică și de admirație.

Acesta era Corneliu Zelea Codreanu, care mai târziu întemeiază Asociația Studenților Creștini și străbate cu ei străzile Iașului cântând acel imn de neuitat-Studenți creștini din România Mare. Acesta este tânărul care intră în Liga Națională Creștină a profesorului A. C. Cuza și el este în sfârșit acela care după ce este închis în închisoarea Văcărești din București, în urma unei viziuni la icoana venerată în mănăstirea închisorii, consideră că a sosit momentul de a întemeia o mișcare politică proprie — Liga Arhanghelului Mihail — care, din icoana unde apare sfărtecând balsaurul, îl inspiră și parcă zice tinerilor studenți ai României că numai în bătălii, în lupte și în război poate triumfa spiritul național asupra teribilor dușmani ai patriei.

Acesta este Corneliu Zelea Codreanu, omul care în momentul când își propune inițierea acestei mișcări politice spune: un șef trebuie să aibă înainte de toate o mare credință, imensă credință și o atracție magnetică care să fie capabilă să sugereze masele, cărora trebuie să se dedice cu un spirit ca acel formulat de el însuși la sfârșitul unui proces, într-o publică și solemnă declarație:

"Domnilor Jurați, onorat Tribunal, popor al patriei mele, am jurat să servesc Neamul meu și-l voi servi până la sfârșit" și așa a făcut-o și-a servit Neamul până la sfârșit, atunci când a înființat Legiunea Arhanghelului Mihail și atunci când a desprins acel grup numit "Garda de Fier" și atunci când cu tinerii văcărești apare în viața publică a Bucureștiului și a României cu personalitate politică definită și atunci când plănuește contactul cu masele, când pleacă în Transilvania și cucerește masele de țărani și oameni de munte, când restaurează sensul istoriei românești invitând populația creștină a României să rămână credincioasă tradițiilor străbune.

Acest tânăr în cămașă verde sau în costum național țărănesc, electrizează masele pentru că le servește un imens ideal și grupul "Văcăreștenilor" crește din ce în ce mai mult, până în acea zi de neuitat 24 Iulie 1927 când la Iași, în căminul studențesc, la orele 10 noaptea se constituie Legiunea și ceva mai târziu în Noembrie al aceluiaș an, cu prilejul sărbătorii ortodoxe a Arhanghelului Mihail, se face, tot în cămin, depunerea jurământului. S'a adus pamânt din toate colțurile României și mai ales pamânt din regiunile pe unde a trecut Mihail Viteazul, primul unificator al României. Unul câte unul apar membrii celui restrâns grup al fondatorilor și pronunță jurământul, în primul rând să rupă și să infrângă egoismul cârnii, să tralască în sărăcie și să lupte până la moarte pentru cauza crucii și cauza Neamului.

Jurământul din 1927 se încadrează într-un mare manifest adresat poporului român în anul 1930, când Garda de Fier era amenințată de imediata disolvare.

(Urmează în pag. 6.)

Domnul Blas Piñar în timpul conferinței.

vins de necesitatea întregirii naționale care mai târziu a făcut posibilă înființarea României Mari.

În acest spirit dominat de eferescența conștiinței naționale, Vasile Alexandri poetul decorat și premiat la Montpellier de către un poet spaniol, se adresează colegilor săi de Senat spunându-le:

"Patria română este o moștenire de cultură și onoare lăsată nouă de părinții noștri și avem datoria s'o lăsăm nepătată și întregă fiilor și nepoților noștri.

Astăzi Istoria României se prezintă cu paginile cărții sale desfăcute; există pagini jositice dar multe alte de măreție și demnitate. Ca senator român în numele patriei mele smulg pentru veșnicie foile jositice și încep să scriu pentru eternitate paginile măreției și demnității naționale."

În acest spirit al marelui poet Vasile Alexandri — José Antonio spunea că poezii sunt acei care răscăală popoarele — a crescut acel adolescent care se numea Corneliu Zelea Codreanu, născut la Iași, în Capitala Moldovei.

La terminarea războiului din 1914/18 s'au realipit patrii mame: Basarabia, Bucovina, Transilvania și Dobrogea, dar paralel cu această restaurare a unității geografice, s'au smuls poporului român sufletul și spiritul, lăsându-l în mâinile politicienilor demagogico-democrați, fă-

acei care muriseră în Brunete, în Belchite, în Alcázar, în Oviedo și bineînțeles morții români dela Majadahonda. Erau prezenți: Ion Moța și Vasile Marin, erau acolo împlineind ceea ce pentru veșnicie ei însăși profetizaseră în crezul lor legionar, ceace Căpitanul Corneliu Zelea Codreanu spunea în acel prolog care prefătează cartea lui "Pentru Legionari".

"Legionarii nu mor. Drepti, nemîșcați, neînvînși și nemuritori, privesc pururea biruitori la toate svărcolirile urii neputincioase..."

Su vreau ca voi, soldați ai unor alte orizonturi românești, citind aceste amintiri să recunoașteți în ele propriul vostru trecut și să vă aduceți aminte de luptele voastre. Să reținuți suferințele îndurate și lovirile primite pentru neam. Să vă umpleți inimile de foc și de hotărâre în lupta grea și dreaptă. În care v'ați înclăștat și din care avem cu toții porunca de a ieși: biruitori sau morți.

La voi mă gândesc când scriu. La voi acei care va trebui să muriți, primind cu seninătatea strămoșilor Traici, botezului morții. Și la voi acei ce veți trebui să pășiți peste morți și mormintele lor, ducând în mâinile voastre, steagurile triumfătoare ale României."

Așadar Ion Moța și Vasile Marin fără adăpostul fizic al corpurilor lor, erau prezenți cu sufletul și cu spiritul lor în acea mulțime compactă și pestră defilând alături de camarazii care validau pentru totdeauna sistemul politic spaniol. Spiritul și suferințele nemuritoare ale dragilor noștri români Ion Moța și Vasile Marin erau prezente acolo purtând două drapele — drapelul verde en zăbrele negre, simbol al suferinței și al speranței, insignă a bătrânei voastre Mișcări Legionare și drapelul tricolor evocând pe Mihail Viteazul și pe Ștefan cel Mare, emblema a României Mari.

Uneori sunt îmbrăcate în mister schemele providențiale ale Istoriei, conținând mari capitole pe care le vom desvălui în cursul acestei reuniuni, privind relațiile și prietenia dintre Spania și România.

Prima întâlnire a Spaniei cu România s'a produs chiar în faza întemeierii.

Ramon Bastera a scris că Spania a fost unica provincie creată de Roma, care mai târziu a lărgit hotarele imperiului roman. Tocmai această Spanie provinciană este aceea care într-o zi în mâinile Impăratului Traian, născut în Italica, ajunge cu trupele ei, cu legiunile Imperiului, până în Asia și acolo cucerește poporul dac — după acel epic episod al Regelui Decebal care văzându-se învins se sinucide cu toți războinicii lui într-un suprem și patriotic gest, — întemeiază pentru totdeauna acea provincie latină pe malurile Dunării, în estul european.

Această patrie spaniolă născută din Imperiu și din Roma, trimite mândră mai târziu Traianul Occidentului — Pizarro, Almagro, Jiménez de Quesada, Hernán Cortés, pentru a da viață noilor state ale Americii spaniole și așa prin această Spanie născută din Roma s'a produs și dezvoltat o vastă comunitate umană cu aceleași afinități spirituale și de limbă dela țărmurile Pacificului și până la malurile Dunării.

Această operă a Spaniei înființată de acel străvechi Impărat Traian nu este uitată de Români care venind în Spania merg în pelerinaj la Italica sau la Sarmisegetusa spaniolă Numancia.

Dar acest mare și fericit împărat Traian, trăsnet de moarte, ilustru fiu al patriei, onoare a Spaniei, în fața căruia se cutremura mut pământul în răsărit, scrie abia primul capitol istoric al prieteniei dintre România și Spania.

Au trecut ani, au trecut secole, și iată că în Provența franceză apare un curent de renaștere și interes pentru limbile latine. Frederic Mistral convoacă într-o mare adunare scriitorii și poezii poporului său și pe al celorlalte popoare de limbă latine, reunindu-i în a doua jumătate a lunii Mai 1878, la jocurile florale din Montpellier, la care Cataluňa participase anticipat prin fenomenul cunoscut ca "renascența" catalană.

Ca în stătea alte ocazii oferite de istorie, servind ca puncte de legătură între Spania și rasa latină, Cataluňa prin poetul spaniol Quintana, oferă o cupă de argint care este dăruită ca premiu unui mare poet român, Vasile Alexandri pentru poema intitulată "Cântecul gîntei latine", care începe cu versurile:

Latina gîntă e regină
Între-ale lumii gînte mari;
Ea poartă'n frunte-o stea divină
Lucind prin timpul seculari.

Și continuă convocând în fața tribunalului istoriei și al judecării lui Dunurezu, toate rasele din lume, terminând:

În ziua cea de judecată
Când, față'n cer cu Domnul sfânt,
Latina gîntă ar fi întrebată
Ce a făcut pe-acest pământ,
Ea va răspunde sus și tare:
"Oh! Doamne'n lume cât am stat,

Președintele și Comitetul de conducere al Asociației "Amicii Majadahondei" prezidând conferința Domn. Blas Piñar.

Aspectul sălii Camerei de Comerț din Madrid, cu prilejul conferinței domnului Blas Piñar.

"În acea defilare Moța și Marin erau prezenți!"

În fiecare gară clerul psalmodia rugăciunile morților, și când trenul s'a apropiat de București, Guvernul tremura și îi era frică că "Garda de Fier" ar putea prelua puterea numai cu aceste două coșciuge.

Situația reprezentanților glorioasei noastre Revoluții Naționale era destul de delicată. Regele și Guvernul ne ajutau în oarecare măsură, dar pe de altă parte atitudinea noastră putea să incline cu o greutate de necrezut balanța politică în favoarea Legiunii.

Pentru a evita manifestări violente și eventuale ciocniri cu poliția, am rugat pe Codreanu și pe Generalul Cantacuzino ca să nu dea înmormântării caracterul po-

EFFECTUL REVOLUTIEI SPANIOLE IN ROMANIA

litic pe care îl temea Guvernul și amândoi mi-au dat cuvântul că ordinea publică nu va fi deranjată, adăugând că poliția nu este necesară să apară pe străzi, pentru că se vor ocupa de menținerea ordinii, cămășile verzi. Probabil pentru a reduce aglomerarea publicului pe străzi, Guvernul a fixat primul parcurs al cortegiului

dela Gara de Nord, la Biserica Sfântul Ilie Gorgani, la ora două după amiază, oră în care în mod obișnuit populația Capitalei lua masa de prânz. Cu toate acestea, dintr-o populație de opt sute și ceva de mii de locuitori, peste șase sute de mii de persoane acopereau până la refuz trotuarele străzilor pe unde urma să treacă cortegiul, și cari la trecerea camionului, acoperit de brad și transformat în car mortuar, tras de patruzeci de legionari în formație de cruce, acopereau zăpada cu ramuri de brad și flori.

Am prezidat înmormântarea, Corneliu Codreanu, Ge-

Onor vagonului mortuar.

Ingenunchiați pe tot parcursul trenului mortuar.

Cu noi este Dumnezeu.

Căpitanul Corneliu Zelea Codreanu și Ambasadorul Spaniei, Marchizul de Prat y Nantouillet, așteptând trenul mortuar în gara de Nord.

Multimea așteptând în fața gării de Nord din București, sosirea trenului mortuar.

Ultim popas în drumul spre vesnicie.

Prin Moarte, spre înviere.

Cruce vie...

Ambasadorul Spaniei Marchiz de Prat y Nantouillet, Căpitanul și Generalul în gara de Nord.

Drumul spre vecinicie
(Urmează în pag. 5)

neralul Cantacuzino și eu, urmat de colaboratorii mei în uniforme falangiste și de cei cinci legionari din Tercio, supraviețuitori, printre care apărea urieșul Nicolae Totu cu brațul în eșarfă din cauza rănilor primite în luptele de la Las Rozas.

Politia s'a retras după cum se convenise și serviciul de ordine era asigurat de batalioane de "Cămași Verzi", fără a se înregistra nici cel mai mic incident. Linistea era întreruptă numai de plansele femeilor și când poporul recunoștea grupul de falangisti și legionari, de strigătul "Traiască Spania".

Am observat și îngăduiți-mi să dau acest mărunț detaliu personal, că Alexandru Cantacuzino tremura de febră și frig, sfârșit de oboseala voiajului; mi-am scos pelerina de uniformă și i-am pus pe spate.

Împ de 48 de ore sicriile au rămas depuse pe catafalc în biserica Sfântului Ilie Gorgani, unde garda de onoare compusă din spanioli, români precum și personalități din alte națiuni, se schimba din oră în oră. Înaintea acestor sicrii a defilat toată populația capitalei române și multă lume sosită din provincie.

După un ultim serviciu funebru, cortegiul a pornit în drum spre Casa Verde, în împrejurimile Bucureștiului unde era sediul Legiunii.

Din nou am prezidat înmormântarea și am mers prin zăpadă mai mult de 8 Km.; din nou mulținea a acoperit până la refuz parcursul, exact ca în ziua sosirii sicriilor. Între delegațiile mișcărilor politice asemănătoare lui amintite de colonelul polonez, mai târziu general și eroic apărător al Varșoviei-Bor Komarowski.

Trebuia să traversăm cartierul muncitorilor dela căile ferate române printre ai cărui locuitori erau mulți socialiști și comunisti. Toți erau pe stradă cu capetele descoperite și nici un strigăt discordant nu a rupt tăcerea procesiunii.

Ajunși la Casa Verde, după o scurtă slujbă religioasă, Codreanu a pronunțat un scurt discurs de despărțire preamărind fapta lui Moța și Marin.

La rândul meu, am rostit câteva cuvinte evidențind eroicul sacrificiu al acestor doi români generosi căzuți sub steagul nostru pentru Dumnezeu și Spania și am dat strigătele de rigoare la care au răspuns zeci de mii de

EFECTUL REVOLUTIEI SPANIOLE IN ROMANIA

mărturisito, că nu sosise momentul pentru el, Mișcarea lui nu era încă preparată pentru preluarea puterii și cadrele ei nu erau suficiente de mature.

Cu toate acestea după înpăcarea cu Național-Creștinii (în care am insistat energic), a oferit lui Goga sprijinul lui și acesta a format Guvernul la începutul lui Ianuarie 1938, cerând dizolvarea Camerelor a căror alcătuire nu-i da posibilitate de guvernare.

Goga decise s'o la înaintea celorlalte puteri balcanice cu care eu tratam recunoașterea "de facto" a Guvernului nostru, obținută deja din partea Yugoslaviei în Octombrie 1937 și îmi declară, când l'am felicitat după depu-

nera jurământului ca Președinte al Consiliului de Miniștri, că unul din primele acte în politica externă va fi recunoașterea "de jure" a Guvernului din Burgos și ruperea relațiilor cu cel din Valencia.

Cabinetul Goga dură numai o lună, fiind atacat de partidele liberal, național țărănesc și mai ales de masonerie și de finanța judeo-română și internațională, sprijinită de camarila Doamnei Lupeșcu, pe motivul caracterului rasist al partidului lui și al sprijinului dat Guvernului de către Mișcarea Legionară.

La 11 Februarie când era redactat și gata de a fi semnat promisiul decret de recunoaștere, Regele a cerut demisia lui Goga.

În urma acestei neprevăzute demisii s'a format revoluționarul cabinet "național" prezidat de bătrânul Patriarh al bisericii ortodoxe, Miron Cristea, cu vice-președinți fără portofoliu, toți foști Președinți de Consiliu, mai puțin Maniu și Goga care s'au refuzat. A fost însărcinat din nou cu Ministerul Interioarei Armand Călinescu, național țărănist de stânga, credincios al camarilei favoritei Regelui, chior, cu ochii mascat de un monoclu negru; Educația Națională a fost încredințată profesorului de limbi române de la Universitatea din Iași, al cărui nume nu mi-l amintesc, socialist de extrema stânga, iar la Muncă a fost numit cripto-comunistul Ralea, care și-a scos masca după ocupația sovietică și este astăzi un proeminent al guvernului comunist.

Acest conglomerat trebuia, în principiu, să prezideze noile alegeri parlamentare, dar atacat de toate partidele, în forma lui primitivă a durat puțin; vice-președinții și câțiva miniștri și-au dat demisia, formându-se alt guvern mai omogen către sfârșitul lui Februarie și prezidat tot de Patriarh.

Trebuie să mă întorc puțin înapoi și să fac aluzie la un capitol anecdotic care este o dovadă în plus a consecințelor Cruciadei noastre, în politica internă românească.

La puține zile după formarea ministerului Goga au sosit decorațiile, Cruciile roșii ale Meritului Militar și Cruciile de Război acordate postum lui Moța și Marin, medaliile Suferinței pentru Patrie, pentru părinții și vădu-

Ion Moța, Vasile Marin... Prezent!

Banica Dobre, Alex. Cantacuzino, Preot Dumitrescu Borsă, Ing. Clime N. Totu.

Elita Legionară.

Supraviețuitorii echipei din Spania.

Chemarea cea mare.

Cortegiul mortuar coborând Calea Victoriei spre Biserica Ilie Ghorghani.

guri. S'au cântat imnurile respective și s'a defilat în coloană de onoare prin fața sicriilor, deschizând defilarea falangistii și cei cinci legionari din Tercio.

Câteva săptămâni după ceremoniile înmormântării lui Moța și Marin, în mijlocul atmosferei de intensă nervozitate politică produsă de brusca demonstrație de forță a Legiunii și de extraordinara simpatie a majorității poporului, m'a vizitat Dl. Jean Pangal, președintele consiliului suprem al masoneriei de rit scoțian, bun prieten al meu, declarându-mi că dat fiind atitudinea organizațiilor masonice spaniole și a majorității celor din țările democratice cu privire la Cruciada Spaniei, s'a gândit să propună supremului consiliu dizolvarea lui. Mi'a cerut părerea, care a fost de bună seamă afirmativă.

În Mai sau Iunie 1937, în prezența Regelui, a Patriarhului bisericii ortodoxe și Arhiepiscopilor mitropoliți, catolic latin și catolic unit, Dl. Pangal a pronunțat solemn dizolvarea masoneriei pe care o prezida și a scos în vânzare "lojile", lucru pentru care a fost anatemitizat de frații săi din alte țări.

Nu s'a întâmplat același lucru, bine înțeles, cu masoneria Marelui Orient, în "lojile" căruiu dominau elemente de stânga și evreiești și la care poate că au aderat transfugii de rit scoțian, în desacord cu dizolvarea și cari camuflați în ele așteptau să le "sosească ceasul" și sprijinul lojilor străine care nu le-a lipsit mai târziu.

Tensiunea politică era în continuă creștere, popularitatea "Gărzii de Fier" și acțiunea de pătrundere în masa țărănească într-o țară 90 % agricolă, luase proporții neașteptate care păreau că cresc în raport cu victoriile care încoronau steagurile noastre.

Parlamentul era în plină furtună, interpelările liberalilor de stânga și socialistilor, împotriva prezenței la înmormântarea lui Moța și Marin, a Miniștrilor Germaniei, Italiei și al Însărcinatului de Afaceri al Portugaliei, continuau violente.

Am avut onoarea ca un senator aristocrat, dar simpatizant al Frontului Popular Francez, să prezinte o moțiune de neîncredere în guvern pentru că a autorizat defilarea pe străzile Bucureștiului a reprezentanților unei puteri răzvrătite purtând uniforme totalitare (al cărui șef utilizează la automobil steguleț cu culorile rebele și a refuzat să predea Legația legitimului reprezentant al guvernului republican) înconjurați de români densenția purtând uniforme străine și rebele, și a terminat discursul cerând expulzarea mea și a colaboratorilor mei din România.

Guvernul Liberal prezidat de Tăărăscu terminându-și legislatura de patru ani, a convocat noi alegeri parlamentare în luna Decembrie, în care "Garda de Fier" a câștigat multe locuri, fără a avea însă o majoritate care să-i permită a guverna și se credea că Regele Carol II va oferi puterea lui Codreanu sau unei alianțe Goga-Codreanu. Ultimul însă s'a se înțelege și mie mi-a

vele lor, precum și Decorațiile acordate legionarilor supraviețuitori.

Atmosfera era atât de încălecată de violența propagandei electorale, încât am considerat că este mai potrivit să amân predarea lor solemnă până după alegeri, conștient cum era corect cu înțelegerea Regelui Carol.

Într-o dimineață, nu îmi mai aduc aminte dacă la sfârșitul lui Ianuarie sau în primele zile ale lui Februarie, Dl. Călinescu m'a rugat să mă duc să-l vizitez la Ministerul de Interne, și cu cea mai mare sinceritate mi-a expus gravitatea situației interne în ajunul alegerilor și mi-a cerut politico, dar hotărât, să nu fac nimic ceace ar putea da victoria "Gărzii de Fier". Am răspuns că "rugămintea sa mă surprinde deoarece ca diplomat de carieră știu că prima noastră datorie este de a nu ne amesteca în politica internă a țării unde suntem acreditați și că simpatia mea pentru legionarii care au luptat pentru Patria mea era naturală și că prietenia mea cu unii dintre ei, nu poate deranja cu nimic Guvernul și nici avea caracter politic electoral".

Mi-a replicat, "Dumneata o crezi așa și respect sentimentele dumneata naturale, dar ca Ministru de Interne pot să vă spun că un gest, sau câteva vorbe din partea dumneata ar da o majoritate de 200 până la 400 de mii de voturi legionarilor și Camera Deputaților va fi "verde".

—Domnule Ministru, i-am răspuns surâzând, nu-mi spune că s'fi un Warwick și că pot decide soarta alegerilor. Dumneavoastră glumiți.

—Nu glumesc, niciodată n'am fost mai serios ca acum, nimeni mai bine decât dumneata nu și-a putut da seama că războiul din Spania a avut în țara noastră o repercursiune extraordinară, ca și moartea lui Moța și Marin și îmi pare rău că sunt obligat să vă spun, acum când studiem recunoașterea Guvernului dumneavoastră, că dacă dumneavoastră nu-mi dați cuvântul de onoare că nu veți interveni în alegeri în favoarea Legiunii, privilegiile și stima pe care Majestatea Sa vi le-a păstrat din August 1936, vor înceta și ne vom vedea obligați să vă rugăm a abandona România, ceace cred că nu ar fi avantajos cauzei pe care o apărați... și nu fac caz de svornurile care ajung la urechile mele, că în Legația dumneavoastră vin legionarii pentru a primi dispozițiile și fondurile pe care le trimite Generalul Franco.

Am răs din nou și i-am spus:

—Pentru Dumnezeu, Domnule Ministru nimeni nu a venit în casa mea pentru a primi ordine și cu atât mai puțin bani. Generalisimul Franco are alte preocupări actualmente decât politica internă românească. Cât despre fonduri, sunt câteva luni abia de când am putut primi din Spania strictul necesar pentru a trăi modest, așa că puteți fi liniștiți. Niciodată nu am făcut și nu voi face nimic care pote să fie considerat ca un act de înimicție

(Urmează în pag. 7.)

SANGE ROMANESC PE PAMANT SPANIOL

"Români, o Românie Nouă nu poate ieși din culsele partidelor, după cum România Mare n'a ieșit din culsele politicianilor, ci după câmpurile dela Mărășești și din fundul văilor bătute de grindina de oțel. O Românie Nouă nu poate ieși decât din luptă. Din jertfa fiilor săi. De aceea nu politicianismului mă adresez astăzi. Ci ție Soldat. Înaltă-te. Istoria te cheamă din nou! Așa cum ești. Cu mâna ruptă. Cu piciorul frânt. Cu pieptul ciuruit. Lăsați-l pe neputincios și imbecil cu tremure. Voi dați lupta cu bărbăție.

În clipa când dușmanii ne copleșesc și politicianii ne vând, Români strigați cu înfrigurare ca pe potecile munților în ceasurile de furtună: Patria! Patria! Patria!"

Și cu acest triplu strigăt oamenii lui Codreanu se așază în cea mai teribilă luptă politică pe care a cunoscut-o istoria română și sunt persecutați, închiși în închisori, ferecați și asatinați.

Acel grup de trei ori dizolvat, reapare în viața publică sub diverse denumiri.

Grupul Corneliu Zelea Codreanu, care are ca steag și simbol drapelul verde cu gratiile negre și cărui după dizolvare i se substituie celălalt grup politic "Totul pentru Tara" prezidat de Generalul Cantacuzino. Însă Garda de Fier, Legiunea Arhanghelului Mihail, nu e numai un grup de oameni care ei înșiși se denumesc "nebuni". Este o operă serioasă bazată pe o doctrină și cu un țel bine definit de realizat, acțiunea și doctrina mișcării politice pe care Codreanu o conduce și al cărei șef suprem este.

Are la bază câteva principii fundamentale dintre care primul este credința.

"Credem cu toată tăria în Dumnezeu și în Isus Christos și cu cât dușmanii ne vor isbi mai greu, cu atât va fi mai cunoscută credința noastră nestăruțată în salvarea oamenilor. Noi suntem gata de a suferi pentru Christos și pentru Neam. Suntem gata a lupta pentru cruce. Credem că Dumnezeu este alături de noi și că luptăm pentru dreptatea României."

De acea mai târziu când Codreanu a fost închis la Jilava și scrie impresionant Jurnal, în care zi de zi notează încercările lui, când sosește săptămâna Patimilor și noaptea învierii, el care se găsea singur într-o hruță întunecoasă, cu oasele patrumă de umezeală cu gura spânzără, înțepită de durere și abia putând înțredeschide ochii, roagă pentru prima dată pe șeful închisorii să-i trimită o lumină, pentru că dorea ca în noaptea sfântă a învierii spiritul lui să fie alături de cel al Bisericii... și așa când bărbații și femeile din România erau străși în jurul luminării care anunța lumii învierii lui Christos, la fel în întunericul închisorii, în celula umeză și neagră a ars o mică lumină care-l unea de soarta camarazilor lui români.

Acesta era Corneliu Zelea Codreanu, omul credinței, omul care apără Biserica și altarele ei, omul care vorbind de mișcarea lui politică spune: "noi cei din Mișcarea Legionară credem că satisfacțiile pe care șefii politici trebuie să le dea sprijinitorilor lor nu trebuie să fie numai satisfacții pompoase și pământești, ci mai presus de toate satisfacții sufletești. Trebuie să facem ca poruncile Sfântului Duh să se suprapună și să domine poftele cărnii și dacă mișcările politice din lume se mulțumesc să dea sprijinitorilor simple satisfacții pământești, Mișcarea Legionară își propune să creeze un om nou, omul unei mari și profunde vieți interioare."

Aceasta este Mișcarea Legionară pătrunsă de credință, care-și începe legămintele invocând numele și prezența Domnului Dumnezeu nostru. Însă alături de această încredere și credință în Dumnezeu și de această radicală vocație creștină, spirit de austeritate, de sacrificiu permanent, de post și înfrânare a poftelor cărnii, stă și încrederea în Neam. Mișcarea lui Codreanu are un sens teologic al neamului de neam; neamul nu este ca la alte mișcări naționaliste din Europa, exaltarea mândriei de rasă, de sânge, de culoarea pielii; pentru Codreanu, care are un sens teologic al materiei, rasă, neamul, descendența sunt creații ale lui Dumnezeu fiind răspunzătoare în fața Creatorului; crede în neam și prin acesta în pământul pe care s'a născut și pe care l'a moștenit". Istoria narcează data soirii turcilor sau a bulgarilor.

"Niciodată n'a fost însă marcată în istorie data când au venit pe acest pământ sfânt, românii. Noi suntem de aci, este pământul nostru, moștenirea noastră sfântă."

El simte chemarea pământului, care nu este numai aspectul fizic și vegetal al acestuia, ci pământul plămădit cu sângele tuturor acelor care au făcut gândirea României. În pagini sublime care merg la inimă și suflet el ne destăinuie, ea în povești magice, cum adeseori în miez de noapte, în momente decisive pentru Neam, a simțit chemarea pământului care îl împingea fără întârziere la luptă. De acea prima gazetă publicată de Legiunea Arhanghelului Mihail, ca organ oficial al Mișcării, s'a numit "Pământul Strămoșesc". Dar numai credința nestăruțată în Dumnezeu, în destinul etern și supranatural al Neamului nu sunt suficiente pentru salvarea lui, trebuie să ai încredere și în munca proprie depusă în acest sens. Scrie "mergând la cârciumi, cafenele sau cabarete, jucând biliard sau cărți, plimbându-vă sau în aventuri de Don Juan, Români, astfel nu veți putea salva România; ea nu poate fi salvată decât prin munca fructuoasă a fiecărui zi. Noi nu avem niciun program așa cum mai târziu cu multă clarviziune spune la fel José Antonio Primo de Rivera. Suntem sătui de programe, ceace ne lipsesc sunt oamenii care să le realizeze. Reuniunea de întemeiere a Mișcării noastre a durat numai un minut, pentru că important nu era programul, ci starea de spirit în care ne găseam, acea stare de spirit care ne învâluia ca o aripă de mistere pe noi fondatorii pentru că simțiam în acea clipă chemarea religioasă pentru o mare înfăptuire românească."

Deacei ei nu vrea program ci o mare școală, școala Legionii.

"Dacă facem un Stat Nou, nu vor servi la nimic — spune Codreanu — deoarece Statul nu e altceva decât haina națiunii și nu servește la nimic o haică nouă, luxosă, de preț și bine făcută, dacă la urma urmei trebuie să îmbrace oameni cu păcate vechi sau o națiune putrezită, plină de câră și de păcate morale. Avem nevoie de oameni noi, gata de sacrificiu și aceștia vor trebui să iasă din școala legionară. În ea vor intra oameni și vor eși eroi. În ziua când vom realiza autentică școală legionară, în acea zi vom putea oferi din această rasă română și latină, un

nou tip de român care să despice în două istoria patriei noastre, care va fi cel mai frumos, cel mai viteaz, cel mai muncitor și muncitor, omul cu spirit de cuceritor care să fie în stare să preia și să continue istoria strălucitoare a strămoșilor". Acesta era omul nou, românul nou pe care el a voit să-l creeze și fără de care totul era putregai.

José Antonio spunea după aceea: "Nu ne interesează un partid nou, care să constituie un Guvern nou și care să guverneze în alt fel; e nevoie să reinviem tradițiile naționale și să punem virtuți eroice în oamenii care vor trebui să conducă țara și patria noastră."

Alături de credința în Dumnezeu, în Neam, în virtuțile nobile și starea de spirit pe care ț-o crează o evoluție conștientă națională Capitanul Corneliu Zelea Codreanu spune Văcăreștenilor și prin ei poporului său, că din moment ce nu au program și că totul este numai curățenie sufletească, sacrificiu, virtuți și în special o nemărginită dragoste, singura prin care se poate concepe autoritatea și libertatea, să pornească la drum cântând, așa cum au mers și au cântat Apostolii, oamenii posedați de spiritul profetic.

Căci ce altceva ar putea fi un om politic, decât un profet?

Este acel om, așa cum scrie Horia Sima care ne enciclopează astăzi cu prezența, care are simțul itinerarului istoric al patriei lui, îl înțeleg, îl adulmecă, îl precede și prin acțiunea interioară a sufletului se încălzește cu torențele de energie pe care, gata de luptă le transmite poporului său în fruntea căruia se așază și îl animă.

"Cel ce poate cânta nu a comis păcate, nu a făcut fapte rele; cel ce cântă reflectă în fața lumii starea lui de curățenie și puritate sufletească, deaceia legionarii au cântat și vor cânta totdeauna: Studenții creștini din România Mare, Ștefan Vodă al Moldovei, Dealul Negru, Deșteaptă-te Române și cântecul și marșul vor deveni simbol și manifestare spirituală apostolică de cucerire al propriei Mișcări Legionare."

Aceasta este Mișcarea Legionară care are deasemeni preocupări sociale și în aceasta coincid José Antonio și Codreanu, privind țările lor din puncte deosebite de vedere.

Aici José Antonio și acolo Codreanu invoacă patria în special în sensul național și spune lucrătorilor: "Nu vom tolera ca dreptatea ta să se facă în dauna dreptății Patriei; nu există revendicare muncitorească posibilă și dreaptă, dacă se face pe deasupra dreptății proprii patrii. Revendicările tale prin Patrie nu în contra Patriei, deaceia vom face organizații muncitorești care să fie în stare să satisfacă drepturile muncitorilor prin Stat și nu contra Statului."

În același timp Codreanu spune capitaliștilor și dreptei ultraconservatoare:

"Deasemeni nu vom tolera ca voi sub devize tricolore să creați o castă oligarhică și capitalistă care să despoaie toate categoriile de muncitori. Credem că nu aveți dreptul să invocați unele principii ca, Dumnezeu pe care nu-l iubiți, Christ în care nu credeți, Biserica în care nu intrați și Armata pe care o trimiteți la război fără arme. Noi vom face dreptatea socială cu dreptatea Patriei."

Deasemeni Horia Sima scrie: "Disputa socială ca și scumpirea traiului nu sunt chestiuni strict sociale, sunt mai mult decât atât, sunt probleme naționale dat fiind că sufletul și caracterul unei națiuni nu pot fi puse la îndoială sau la încercări atâta timp cât n'au fost smulse din ignoranță și mizerie clasele lipsite și muncitorimea țărilor noastre."

Cu această conștiință socială Codreanu spune muncitorilor din țara sa:

"Nu vă dăm niciun program. Vă vom da mai mult decât o pâine albă, decât o locuință mai bună, vă vom da dreptul să vă simțiți români și cu aceleși drepturi ca toate celelalte naționalități sau clase sociale din marele Stat Român."

În acest spirit Mișcarea Legionară începe lupta și nasc cuiburile, familiile de cuiburi, garnizoanele, frățiile de cruce, cetățuile de fete, apare Casa Verde, Comandanții Legionari, ora săptămânală închinată patriei și așa rândurile Mișcării cresc necontenit animate de imensul suflu național pe care l'a creat și de încrederea oarbă în promisiunea formulată de Codreanu la terminarea unuia din procesele lui "am jurat că voi servi neamul meu până la sfârșit".

Tot el scrie: "a vorbi frumos mi se pare perfect, a scri frumos mi se pare și mai perfect, dar mai presus mi se pare lupta și sacrificiul; nu poți fi legionar complet până nu te-ai pregătit de moarte, fiind dispus în orice clipă să-ți dai viața pentru apărarea Crucii și a Neamului...", și el a fost credincios acestui program și exigențelor cu el însuși.

Încarcerat de mai multe ori, la sfârșit e condamnat la 10 ani temniță grea și închis la Jilava.

Transportat la altă închisoare în noaptea de 30 Noiembrie 1935-Noembrie-lună predestinată morții, căci tot în Noembrie în ziua 20 a murit împușcat în Alicante fondatorul Falangei spaniole, Capitanul Corneliu Zelea Codreanu a murit asasinat fiind strângut de jandarmii în serviciul democrației și al libertății.

L'au scos în plină noapte cu alți treisprezece camarazi. Mergeau într-un camion fiecare având un jandarm în spate. Deodată niște streanguri au fost aruncate după gâtul acestor viteji luptători români... și așa strânguții s'au împușcați pe la spate, pentru a oficializa tragicomedia și asvârșii într-o groapă plină de var și vitriol, sub tone de ciment, pentru a nu fi niciodată descoperiți de camarazii lor.

Dar în anul 1940 aceștia i-au găsit și pe umeri au transportat până la Casa Verde din București unde s'au îngropat, temelie pentru România de mâine, resturile lui Corneliu Zelea Codreanu — Capitanul — acel Arhanghel despre care scriitorul Aparicio spune "era în același timp un

Arhanghel mistic și serafic și un Arhanghel exterminator".

Cum ar fi fost posibil ca acest om cu această atracție magnetică, putere de sugestie, identificat cu seva vitală a neamului său, cu conștiința națională și revoluționară a României, să nu fie gata și cu sufletul agitat când a izbucnit războiul spaniol și pe pământul și în văile noastre se apărău aceleși principii creștine care erau în joc în România?

Cum ar fi fost oare posibil ca atunci când a izbucnit revoluția noastră națională, o enormă comotie să nu electrizeze poporul român, războiul nostru să fie urmat ca un război propriu, țărani, marinari, săteni, studenți și intelectuali fiind dispuși a se oferi pentru a veni să lupte în apărarea creștinății, contra inamicului comun?

Când Mișcarea Legionară ca un singur om cere un post de luptă în rândurile spaniole, Capitanul nu are altă soluție decât de a face o selecție cât mai severă, pentru a nu lipsi Mișcarea de cadre și a respecta anumite principii internaționale și diplomatice.

Au fost aleși șase și în fruntea lor Generalul Cantacuzino și Ion Moța. Dar apare al șaptelea, un om care nu se rememnează a nu fi alături de cei șase — Vasile Marin — care se oferă pentru ultimul sicriu, plătiind din răcia lui 5.000 de lei voiajul pe care Mișcarea Legionară nu îl poate plăti.

Sosesc pe "Monte Oliva", vapor care el însuși era parca un mesaj de înviere și speranță. Sosesc la Lisabona, într-un 3 Decembrie — zi de misionarism — ziua lui San Francisco Xavier, pornesc spre Spania unde sunt primiți de — pe atunci — Colonelul Villalba care-i însoțește la Sorla, unde se întrevăd cu Moscardó, căci Capitanul li spusese Generalul Cantacuzino să predea o sabie acestui erou al imensei fortărețe din Alcazarul din Toledo, care prin vitejia și curajul lui a știut să înfrângă comunismul, o sabie care are lama din oțel de Toledo, iar pe mâner silueta Arhanghelului Mihail ca simbol al permanentei prietenii dintre România și Spania.

În discursul lui Generalul Cantacuzino spune: "Am urmărit, Domnule General, cu tot entuziasmul fapta mareă în Alcazar. Toți vroiam să venim să luptăm. Șase și la sfârșit un al șaptelea au fost selecționați pentru luptă. Sunt aci. Toți sunt ofițeri de rezervă. Se vor înrola în Legiune ca simplii soldați și dacă sunt sigur că prin eforturile lor nu vor schimba cursul istoriei pot să vă asigur însă că vor fi să se bată și dacă e nevoie, să moară făcându-și datoria către Crucă, Spania și Neam."

La Talavera de la Reana acești soldați sunt înrolați în compania 21 din al 6-lea regiment al Legiunii și primesc la 19 Decembrie în Boadilla del Monte, botezul focului și în Majadahonda în marș spre Madrid, cad, exact la ora 5 fără un sfert a dupăamiezii zilei de 13 Ianuarie 1937, exact acum douăzeci și cinci de ani.

Cadavrele lor sunt transportate la Toledo și apoi la Irun, unde populația aceluia oraș martir s'a îngrămădit pe străzi pentru a saluta pe eroii români.

Cantacuzino emoționat spune Generalului spaniol care l'a salutat la frontieră "Domnule General, eu am crezut că aceasta este o înmormântare, dar Dumnezeu vrea spaniolii din Irun să transforme-o într-o paradă militară. Noi, prietenii spanioli, nu plângem morții noștri. Astăzi îl onorăm". În fața frontierelor indifferente și burgheze ale Franței, Cantacuzino adaugă plângând: "Aceste cadavre sângărânde vor duce parfumul Spaniei până în România."

Când Cantacuzino și supraviețuitorii echipei s'au ajuns la București, acolo îl aștepta Capitanul cu întreg Statul Major al Mișcării Legionare. Cantacuzin nu, erou și militar dă raportul: "Capitane, nimic nou pe frontul nostru. Vin cu ce mi-ai dat! Sunt doi morți, doi bolnavi, un rănit și doi sănătoși! Trăiască Legiunea!"

Moța și Marin nu erau doi aventurieri nebuni, plini de pofta riscului, a războiului și a prăzii. Nu erau doi aventurieri de teapa celor ce veniseră în cealaltă tabără, în Brigăzile internaționale, cu scopul de ași crea mica lor poveste.

Ei veniseră să facă istorie creștină, europeană și universală. Erau doi oameni de bine, călți în luptă legionară din România. Amândoi avocați și ofițeri de rezervă. Moța se născuse în Transilvania și avea sentimentul religios pe care îl transmisese familia lui de proști, sentiment în același timp mistic și apăsător al pământului strămoșesc. Era un luptător care întemeiasse deja Acțiunea Română, integrată după aceea în Liga Apărării Naționale Creștine. Cu grupul Văcăreștenilor întemeiat în anul 1927 Legiunea Arhanghelului Mihail și înainturii ei Garda de Fier. Era comandant legionar, căsătorit cu sora Capitanului, avea doi copii pe Mihai și Gabriela și un viitor strălucit atât pentru profesiunea lui cât și pentru situația lui economică. Sacrifică însă totul pentru apărarea patriei lui și acolo unde interesele ei o cer, chiar și pe pământ străin.

Încarcerat de mai multe ori, conduce grupul doctrinar al intelectualiilor din Mișcarea Legionară. Continuă publicarea în orașul natal a ziarului "Libertatea", proprietate de familie, care continuă să apară și după moartea lui. Acest om unit Mișcării Legionare, bătaios, nerăbdător și generos vine în Spania și scrie: "Această țară nu e o țară străină, simbolul sacrificiului nostru nu e altceva decât simbolul clar al dragostei care leagă inimile popoarelor noastre. Născere nimănui să mă substituie în acest serviciu în momentul când se trage cu mitraliera în obrazul lui Christos, în momentul când se clatină temelia creștină a lumii noastre. Noi nu putem rămâne nepăsători, vom merge în Spania pentru că nu există chemare mai mare și mai mare semn de alegere a celui care are de a fi destinat apărării lui Christos și al descendenții creștine."

Moța venind aici serie soției și părinților lui: "Vă rog din inimă și pentru mine ar fi o imensă bucurie să știu că voi nu tremurați de teamă știind că vin în Spania ca să împart cu spaniolii lupta în apărarea lui Christos și a neamului nostru. Mi-ar place să știu că aveți tăria în Christos și în Crucă pentru a împarte cu mine onoarea ce mi se face de a lupta cu camarazii spanioli", iar unuia dintre camarazii lui îi spune: "e grandios să ști că al o viață consacrată unui ideal, dar e mai grandios să-ți dai viața în serviciul lui".

SANGE ROMANESC PE PAMANT SPANIOL

Implinind nunta de argint cu moartea,
Sunteți morți, morți, numai morți
Puțin a durat gloria voastră: douăzeci și cinci de ani
Ce păcat!

Asta se spusese deja în franceză și în engleză, în rusă și în americană, a spus-o Hemingway, Melraux, Bernanos și Sartre în "romanele lor întelepte", dar astăzi o voi muncitori, țărani, marinari cari în gura voastră sângărând ați dus în lumea cealaltă o singură limbă, vi s'a spus în spaniolă și în înșăși Spania, în cea spaniolă tremurândă în care v'ați oprit ultimul cuvânt.

Muriserăți, dar până eri trăiați în gloria faptelor voastre, trăiați în amintirea transfigurată, dar implinindu-se nunta voastră de argint cu moartea — nu vă puteți plânge ați avut destulă glorie! — vi s'a dat definitiv și la toți și pentru todeauna lovitură de grație. Au aruncat o lopată de bălegar în mormantul vostru... disprețul de a fi murit pentru nimic, acoperindu-l ca pe cel al lui Christos cu o lespede de 800 de pagini.

Dormiți în pace morți inutili, chiar dacă simțiți amărăciunea în gură. Într-un timp noi vom face pietre pentru drumuri din granitul monumentelor voastre și din statuile voastre. Vom destina curtea imperială a Alcazarului din Toledo pentru sală de dans. Ce am putea face altceva mai bun cu ea?

Vom smulge galoanele înstelate ale sublocotenentilor provizorii și le vom asvârlă în mare, în noroi. Vom dinamita, asvârlându-le în aer, mausoleul din Valea Căzuților și înfățișarea acelei cruci peste măsură de uriasă. Să fiți mulțumiți, morți vulgari, cu o cruce din două bete.

Și dacă într-o bună zi, ca pe vremuri, ordinea și dreptatea vor fi măturate din Spania, Christos și Fecioara Maria vor fi din nou arși pe rug, cei situați sus vor putea asasina în voie, iar vreun strein va instala "cheacas" promițând fabrici, chiar dacă vor ucide 6.000 de preoți și infinit număr de spanioli pe la spate:

— Chiar dacă ne vom da seama că Spania
Va fi colonie de sclavi pentru Rusia
Și va înceta de a mai fi Spania,
Dormiți în pace, am învățat lecția la perfecție, fiți siguri.
Nu vom face nimic.

Nici copii voștri, nici nepoții voștri, nici soțiile voastre,

Nici surorile voastre,

No să mai fie încăodată alte văduve, alți orfani, alte lo-

godnice părăsite,

E un lux prea scump, trebuie economisite lacrimile,

Fiți siguri: vom lăsa lucrurile în voia lor, nu vom face

Dece am face-o? dacă e nebulie, dacă e lipsă de rațiune

Și de ce am face-o dacă după douăzeci și cinci de ani

Dela o masă confortabilă, fără tranșee, nici bombe și mul-

țumită

Unei păci câștigată de cei morți,

Se strigă lumii în opsite de pagini,

Că durerea, sângele și moartea n'au servit la nimic.

Dormiți în pace, dragi morți, dormiți în glorie lăsați mor-

ți ai celor două Spanii.

În pace și glorie sub oblăduirea lui Christos care des-

chide pentru toți brațele lui crucificate,

Prin moartea voastră ați intrat în misterul lui Christos,

Sângele și moartea voastră vor fi deapănări glorificate și
nimeni nu vă poate fura acest drept
Moarte și sânge încorporate morții lui Christos pe Cruce
Isi prin Cruce glorificate.
Vă mulțumim milion de morți pentru șansa voastră, vă
(mulțumim

Frați morți ai celor două Spanii,
Vă mulțumim, milion de vizitatori, vă mulțumim."

Deaceasta noi nu credem în anticomunismul Kerensky-
lor. Un român care trăiește între noi, George Uscătescu,
a scris-o categoric.

Nu ne interesează noi Kerensky ai tuturor țărilor din
lume, acel care dorește să se ridice astăzi ca apostoli și
portdrapel al mișcării anticomuniste în lume.

Noi, prieteni dragi, nu suntem anticomuniști pentru că
comunismul pretinde o totală transformare economică și
socială. "Noi — a scris José Antonio — suntem anticomu-
niști pentru că comunismul vrea să răpească patria și s'o
predea unei clase închise ostilă și brutală."

Noi luptăm împotriva comunismului pentru că vrea să
smulgă semnificația lui Dumnezeu și semnificația spiri-
tuală a vieții, să ucidă sufletul, să ucidă omul și să re-
ducă oamenii la un imens furac în care Statul, tiranie
și dictatorial dirijează administrația, munca și odihna
noastră. Suntem anticomuniști pentru că suntem creștini

convinși: Suntem pentru libertatea omului și nu pentru
libertățile politice și în numele acestei libertăți umane.
În numele istoriei popoarelor, în numele Bisericii și al
lui Christos, noi ridicăm steagul anticomunist și respin-
gem pe toți Kerensky din lume, pe toți aceia care cu mo-
licuni democratice și politice au predat patrilile lor, oam-
enii, femeile și copiii lor sclaviei comuniste, au lăsat în
fără Patrie și în fără Dumnezeu și acum în exil și în
emigrație, își spală mâinile comod spunând că n'au dorit
aceasta. Pentru a dirija o mișcare creștină radical anti-
comunistă, e absolut necesar ca cineva să aibe o enormă
categoric morală și nu pot s'o aibă aceia cari primii au
predat popoarele lor comunismului.

Nu suntem cu Kerensky. Suntem cu Christos și cu Bi-
serica lui, suntem cu sângele morților care ne transmit
într-o transfusie fără oprire energia vitală necesară
pentru a continua să luptăm în numele LUI și pentru
viitorul Patriei și copiilor noștri. Suntem pe o linie creș-
tină și deaceasta anticomunistă. Nu suntem dispuși a
contemporiza. Noi — am spus-o de atâtea ori — recunoaș-
tem patrilile pe care voi le reprezentați emigranți în spiri-
t — în timp ce patria pământească și geografică e sub-
jugată de comunism voi care ați putut scăpa operației,
continuați să reprezentați Patrilile voastre.

Noi, oamenii din Spania, moștenitori ai sângelui sfânt
vărsat, nu putem recunoaște guvernele de marionete ma-
neevrate de comunism și de Moscova.

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Vom continua să vă recunoaștem pe voi așteptând ca
într-o zi, într-o seară de culb, să fiți pe frontiera Roma-
niei așteptând clipa luptei.

În acele dupăamiezi de sâmbătă în "cuiburile" legio-
nare ale Garzii de Fier, vom face cum o să facem acuma,
în numele și amintirea lui Ion Moța și Vasile Marin, vom
ridica mâna dreaptă la inimă, pentru a simți toată greu-
tatea entuziasmului și a dragostei, vom ridica brațul nos-
tru în dreptăți provocare a lumii, după stilul legionar, ro-
man, imperial, care o creat Spania și România Mare și
vom repeta jurământul:

"Jur înaintea lui Dumnezeu, și înaintea sacrificiului
vostru Ion Moța și Vasile Marin, să înfrângem poftele căr-
nii, să trăesc în sfântă sărăcie și să servesc până la moar-
te dacă este nevoie și să-mi dau viața pentru cauza Cru-
cii și a Neamului."

Acesta era Ion Moța care a venit să lupte în Spania,
omul care sacrifică totul și care depe front scrie scriso-
rile adresate legionarilor din România cu prilejul sărbă-
torilor Crăciunului afirmând că "suntem pe drumul cel
bun" și pe drumul bun au fost atât el cât și Vasile Marin
care voluntar a cerut să fie cel de al șaptelea sicriu,
care-și plătește cu 5.000 de lei drumul spre Spania și
scrie soției: "nu am iust această hotărâre într-un moment
de amărăciune sau de disperare, ci am făcut-o perfect
lucid și cu toată seninătatea, știind că pe umerii genera-
ției noastre apăsă enorma răspundere de a conserva cre-
dința în Ius Christos".

Aceștia erau Ion Moța și Vasile Marin, oamenii care
ai-au lăsat sângele să ude și să plămădească pământul
spaniol.

Aceștia sunt oamenii în jurul sângelui cărora vom ră-
mâne uniți pentru todeauna într-un omagiu de ataș-
ament, de caritate, de afecțiune și de dragoste, atât oame-
ni din Spania cât și cei din România.

Aceștia sunt oamenii a căror figură și amintire com-
memorăm astăzi, dar cum vă spunem încă de la început nu
este deajuns să comemorăm oamenii care au murit în
tr-o sublimă și tragică daruire a vieții lor, pentru cea
mai nobilă și mai dreaptă cauză a umanității. Acest act
trebuie să aibă o profundă, teribilă și radicală semnifica-
ție politică, pentru că acest sânge continuă să rămână
viu și pentru că acest sânge nu poate fi trădat, atât al
lor cât și cel al lor noștri, sângele luptătorilor creștini
ai lumii.

Ceace trebuie să afirmăm astăzi nici e că acest sânge
este sfânt pentru noi și că nu poate exista-a spus-o des-
seful Statului nostru-o pace mai stupidă decât cea
pace care sacrifică totul, pentru că pacea are o valoare
instrumentală, ori există valori mult mai mari decât via-
ța, bunăstarea și pacea. Aici, în acest mic cub e necesar
ca cel puțin noi să facem astăzi un act radical de afir-
mare și de credință, atât în propul nostru creștin, cât
și în crezul nostru religios. Trebuie să luăm act de
ceace spunea Codreanu, că mișcările politice nu se pră-
bușesc atât din cauza dușmanilor exteriori, cât din cau-
za propriilor trădători, că nu armele care trag din afară
le anihilează, ci cangrena care le roade pedinându și
e necesar să ne amintim și mai ales să punem în practi-
că spusele Capitanului: "dacă ai avea înaintea mea un
trădător și un dușman, un revolver și un singur cartuș,
aș trage mai întâi în trădător".

E absolut necesar ca acest sânge român și spaniol, acest
sânge creștin vărsat în pământul Europei, să fie respec-
tat. Acesta trebuie să ne fie un jurământ de onoare, căci
s'au găsit pretinși creștini care să disprețuiește sângele
spaniol vărsat în războiul nostru, care nu a fost război,
ci cruciadă creștină și cruciadă națională, în apărarea
lui Ius Christos, a Bisericii lui și ale înaltelor valori ale
culturii noastre comune.

Cu un cinism înspăimântător s'a putut scrie în Spania,
disprețuind sângele vărsat: "războiul civil a fost o cate-
strofă de justificare, fără justificare și care a servit nu-
mai pentru a vărsa sânge. Dacă s'er gândi cu calm, câtă
durere, câtă inconștiență, acest război l'am pierde toți,
dacă nu l'am pierdut deja".

E absolut necesar să se răspundă acestui dispreț
pentru sângele morților noștri, pentru sângele valoros și
eroic al lui Ion Moța și Vasile Marin, al acestor morți ai
Spaniei, al căzuților pentru Spania, eroii lui Christos; e
necesar să se răspundă cu versuri creștine, ca acestea ale
Părintelui Ramón Cué:

"Până mai eri ați fost eroi, sau martiri, sau căzuți
De astăzi.

pentru Guvernul unei țări de a cărei ospitalitate mă
bucur".

În continuare i-am comunicat că nu am predat deco-
rațiile amintite. Mi-a mulțumit și aceasta a fost ultima
convorbire oarecum prietenească pe care am avut-o cu
Călinescu.

Când l'am întrebat pe Goga de semnificația întreve-
derii mele cu Călinescu — casa lui era la patruzeci de
metri de Legăție și ne vedeam aproape zilnic — s'a ară-
tat surprins, ceace m'a făcut să cred că Ministrul de In-
terne intervenise fără știința șefului guvernului, sau din
ordinul Regelui.

Dat fiind gravitatea situației, alegerile au fost suspen-
date și printr'un decret au fost dizolvate la începutul lui
Aprilie, toate partidele politice. S'a redactat o constituție,
aprobată printr'un referendum lipsit de entuziasm, care
acorda Regelui o dictatură totală. S'a format un partid
unic denumit "Renasterea Națională" purtând uniforme
pitorești și nu ne-a plăcut ca au adoptat cămașa albastră.

Codreanu și cei mai importanți șefi ai Garzii de Fier,
bineînțele între ei cei cinci fosti combatanți în Tercio;
au fost definiți împreună cu alte sute de membrii ai gru-
pului.

În luna Mai Codreanu și ceilalți șefi au fost acuzați de
diverse delict și condamnați de către un Tribunal, "ad
hoc". Codreanu la 10 ani temniță grea, iar ceilalți la alte
pedepse.

În noaptea de 29 spre 30 Noembrie 1939, Codreanu și
camarazii lui condamnați trebuiau să fie mutați dela in-
chisoarea Doflana, la acea din Jilava, în impr jurmile
Bucureștiului. Nopti de Noembrie predestinate pentru
asasinate istorice în acel trienal 1936-1939. Noapte cu ză-
padă și ceață densă.

În ziua de 30 un comunicat al Ministerului de Interne a
anunțat că Codreanu și tovarășii lui, profitând de stri-
carea camionului care îl transporta au fugit într-o pădu-
re și că poliștii care îl escortau, cu toată ceață și obs-
curitatea nopții, au deschis focul cu atâta precizie, încât
au fost toți omorâți.

Așa au căzut cu Capitanul, treisprezece dintre, șefii im-
portanți ai Garzii de Fier.

Vestea a consternat Bucureștiul! Nimeni n'a crezut în
fuga condamnaților și nici nu putea să explice măcelul,
când Regele Carol abia se întorsese din vizita oficială
făcută în Germania hitleristă, cunoscută fiind de toți
simpatia Fuhrerului pentru Codreanu.

A voit Călinescu să pună pe Suveran în fața unui fapt
împlinit — ascultând ordinele lojilor masonice și aplicând
statut de cunoscut în Spania roșie "lege a fugii".

Întâlnindu-l la o recepție, m'a întrebat cinic ce im-

EFFECTUL REVOLUTIEI SPANIOLE

presie mi-a făcut moartea prietenilor mei legionari, la
care i-am replicat rece înăbușându-mi cu greutate in-
dignarea.

"Ca creștin și spaniol mă înclin cu respect înaintea
cadavrelor lor, dar ca vânător și maestru-de vânătoare,
trebuie să vă felicit pentru preciziunea ochitului poliș-
tilor dumneavoastră; mie imi este imposibil să numeresc
șinta în pădure, noaptea și cu obiective care aleargă în-
văluite în ceață". I-am întors spatele și acestea au fost
ultimile cuvinte schimbate cu el.

Unii pretind că marele Mareșal al Curții, Domnul Ur-
dăreanu în numele Regelui, a dat lui Călinescu telefonie
dela München — mână liberă. Personal, n'am crezut-o ni-
ciodată.

Acest masacru a deschis poarta la o serie de întâm-
plări sângeroase, care au culminat cu asasinarea lui Că-
linescu la 20 Septembrie 1939 și cu înspăimântătorul mă-
cel efectuat de poliție în ziua următoare, a sute de le-
gionari pe străzile Bucureștiului și ale orașelor impor-
tante din România, între ei și foștii voluntari în Tercio
— Principele Alexandru Cantacuzino, Bănică Dobre,
Gheorghe Clime și Nicolae Totu, ale căror cadavre au
fost lăsate trei zile pe străzi și profanate rușinos de
evrei cruzi și elemente comuniste. Generalul Cantacuzi-
no murise de moarte naturală în Octombrie 1937, iar
Sfântul Părinte Dumitrescu Borșa era refugiat în Ger-
mania, de unde s'a întors în 1940 iar astăzi condamnat
la 25 ani temniță grea de către tribunalele comuniste, nu
se știe dacă mai trăiește.

După căderea lui Carol al II-lea, aceasta a dat loc la
grele represalii ale legionarilor împotriva autorităților și
autorilor responsabili de măcelărirea camarazilor lor.

Dar să ne întoarcem câteva clipe la 1 Aprilie 1939.
Unanim Poporul român, a sărbătorit Victoria Natio-
nală în Tedeum-uri și alte manifestări crezând că prin
această victorie primejdia secerii și ciocanului a fost în-
lăturată pentru multă vreme din Europa.

Imprumutând Puterilor occidentale propriul sensibili-
tate și inteligență, a crezut că înșfăși acestea au luat asu-
pra lor adevăratul sens al revoluției naționale spaniole.

Gravă greșală a acestui drept și nobil popor creștin,
care cinci ani mai târziu, împreună cu jumătate din Eu-
ropa s'a văzut predat jugului Moscovei, împotriva arma-
telor căreia a luptat eroic, urmând exemplul lui Moța și

Marin, dela Nistru și până la Stalingrad și apoi în propriul
teritoriu ca demni urmași ai legionarilor lui Traian.

Pedro de Prat y Soutzo
Marqués de Prat de Nantouillet
Madrid, Ianuarie 1962.

Să ne rugăm lui Dumnezeu!

En el momento de apurarse los aliados, la compañía de infantería rindió honores con armas al hombre, y la música y banda	Después la compañía de infantería, a los acordes del pasodoble «Los Voluntarios» desfilaron ante los cadáveres.
--	---

DOUA SABII DE ONOARE

DIN comoara de documente cu privire la Mihai Viteazul, aflate recent într-o arhivă occidentală de istoric român Alexandru Renda avem norocul să putem reproduce astăzi câteva fragmente. Nu e vorba de un studiu istoric — rezervat descoperitorului — ci numai de sublinierea unei minunate coincidențe. În două ceasuri mari ale Istoriei lor, în clipa efortului suprem al românilor stăvilind calea invaziei turcești în Europa și în clipa încordării bărbătești a spaniolilor stăvilind calea invaziei comuniste, cele două neamuri dela marginile lumii latine s'au aflat sufletește alături, demonstrând dragostea și admirația unuia pentru celălalt prin trimiterea unor săbii de onoare.

La 19 Iulie 1600, Consiliul Suprem al Regatului Spaniei propune Regelui Filip al III-lea să răspundă unei scrisori a lui Mihai Viteazul cu o scrisoare: "laudând frumos zelul și curajul său"... "arătând marea prețuire pe care o poartă persoanei și vitezei sale", și... "nădăruind că evenimentele ce vor urma să-i fie atât de favorabile încât să atingă felul pe care îl urmărește în slujba lui Dumnezeu și pentru întărirea Sfintei Credințe". Propune deasemenea să i se trimită Voevodului Valahiei o sabie de onoare "ca dovadă cât de mult îl prețuiește Majestatea Voastră și pentru că știe cât de bine o va mânui".

Sabia aceasta trebuie să fi fost bătută în pietre scumpe, deoarece costa șase mii de ducăți.

Mihai Viteazul și fata lui Domnita Florica la curtea împăratului Rudolf.

După întârzieri provocate de intrigele lui Basta, la 22 Septembrie 1601, după un nou raport al Consiliului, Regele aprobă trimiterea săbiei. Nu știm dacă Mihai Viteazul a ajuns s'o poarte, și nici măcar dacă sabia a apucat să ia drumul Ardealului.

Intre timp a intervenit însă ceace Ambasadorul Spaniei la Veneția, Francisco de Vera și Aragón raportează la 15 Sept. 1601 Regelui Filip al III-lea.

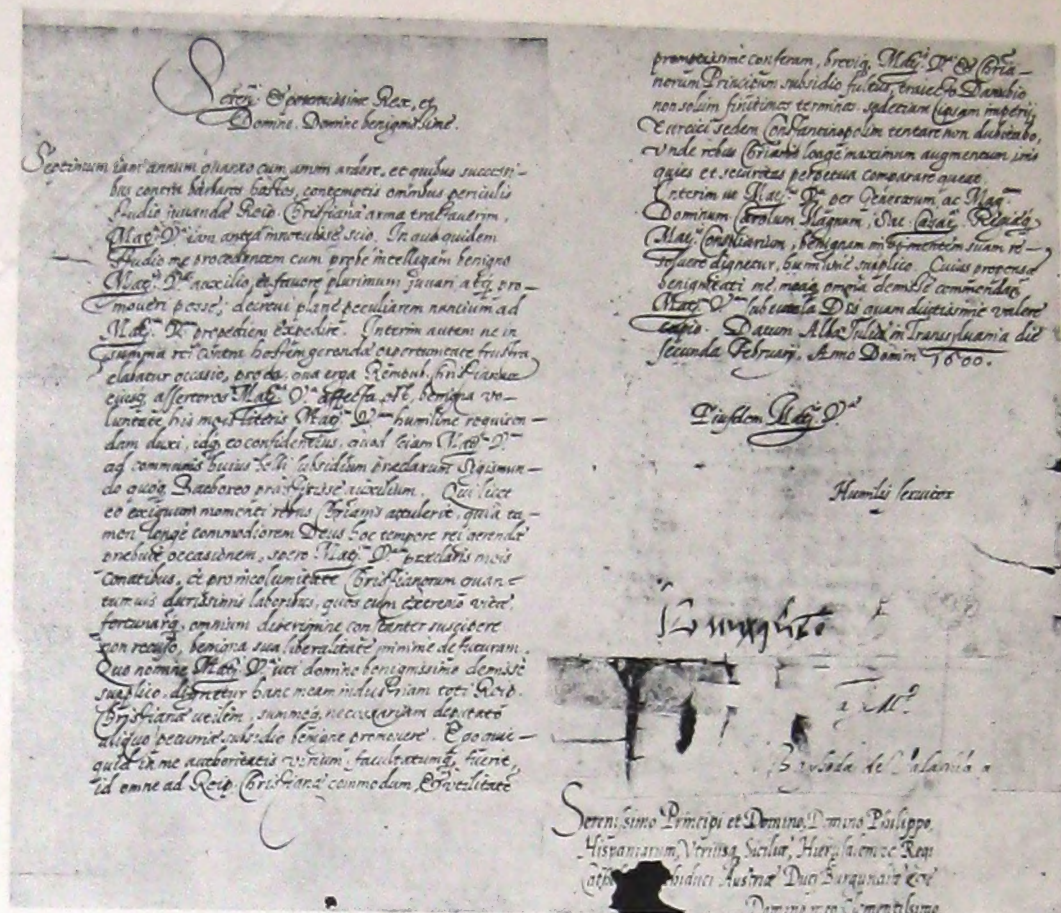
"Moartea bietului Mihai Voevodul Valahiei ne-a fost anunțată acum opt zile cu poșta dela Viena și Gratz. A fost o tragedie dintre cele mai extraordinare care s'a văzut în ultimii ani — exact cum extraordinar a fost decursul vieții lui."

După trei veacuri și mai bine, la 24 Noembrie 1936, o sabie de onoare pornește din România spre Spania. N'o trimetea regele țării, căci regele vremii nu era al neamului, ci neamul românesc însuși, prin unul dintre cei mai buni fii ai săi. Nu era bătută în pietre scumpe, dar era sabia purtată în lupte de unul din eroii războiului nostru de întregire națională, iar darul ei a fost pecetluit cu sânge de mare preț.

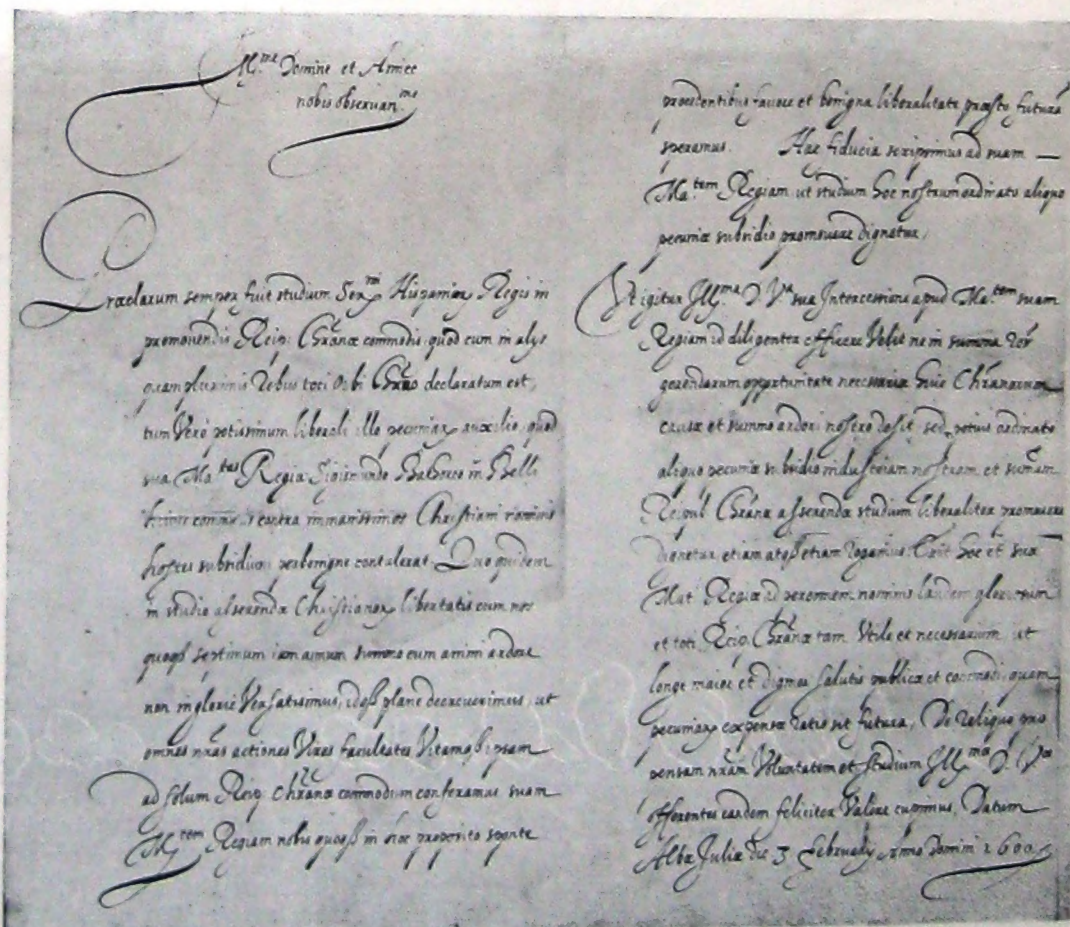
O aducea generalului Moscardó, generalul Cantacuzino Grănicerul:

"Entuziasmați de eroismul Domniei Voastre în faimoase și legendare lupte, entuziasmați de rezistența nemăpomenită în Alcázarul din Toledo, partizanii mei, însușindu-și ideea Comandantului Legionar al Bunei Vestiri Doctor Ion Moța, șeful acestei echipe, am hotărât să vă oferim o sabie de onoare... M'am gândit că la așa fapte și la asemenea om nu poți veni cu o jucărie. Atunci am luat propria mea sabie cu care, de bine de rău, place lumii să spun că am făcut treabă în războiul cel mare..."

(Urmează în pag. 10 și 11.)

Prima scrisoare a lui Mihai Viteazul către Regele Spaniei Filip al III-lea Alba Iulia la 2-II-1600. Semnatura lui Mihai Viteazul.

Scrisoarea lui Mihai Viteazul către Ambasadorul Spaniei la curtea lui Rudolf al III-lea — don Guillén de Santa Clemente Alba Iulia 3-II-1600.

DOUA SABII DE ONOARE

147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658

[illegible]

Răspunsul Ambasadorului Spaniei don Guillén de Santa Clemente la scrisoarea lui Mihai Viteazul—13 April 1600.

[illegible]

Raportul consiliului de stat aprobând trimiterea unei săbii de onoare lui Mihai Viteazul. Madrid, 19 Iulie 1801

Lama este tocmai din Toledo... Nu este o fucărie, nu e o spadă inofensivă de academician, ci o armă tăioasă...”

“Întreaga populație creștină a României stă cu răsuflarea oprită asistând la nobilele eforturi ale nobiliei Spaniei, care în jurul Generalismului Franco luptă pentru a scăpa lumea întreagă din ghiarele satanei.

Acest război sfânt nu este numai al Spaniei, este al tuturor și deci și al nostru... Dacă trăiește Spania — și

ed trăii— trăim și noi. Dacă moare Spania —și nu va muri! —murim și noi.

Așa cum Spania n'a murit în 1936, nici România nu va muri, oricât de mari sunt primejdiile prin care trece astăzi. Și în cursul veacurilor vor avea de multe ori prilejul să-și dovedească prietenia și prețuirea, trimițându-și săbii de onoare... fie și numai săbii de academicieni, dacă vor da pace vremurile.

Mihai Viteazul comunică Ambasadorului Spaniei don Gui-
llén de Santa Clemente victoria dela Goroslau. 5-8-1601

In Consiliu, a fost discutată (aşa cum Majestatea Voastră a poruncit) o scrisoare adresată Majestăţii Voastre de către Voevodul Valahiei, informând-o asupra celor făcute de el şi a stăruinţei ce a dovedit şi ce păstrează în lupta împotriva Turcului, rugând pe Majestatea Voastră să binevoiască a-i trimite un ajutor bănesc aşa cum Regele Spaniei meu a binevoit să o facă pentru Principele Stăvilaniei Segismund Batori şi aşa cum domnii Ambasadori Guillén de San Clemente a scris Majestăţii Voastre că a făcut-o Împăratul, precum şi cu ce titlu Majestatea Sa Imperială îi scrie numitului Voevod, lăsând Impresia că ar cere părerea Majestăţii Voastre (Consiliul crede) că trebuie aprobată înţelegerea făcută de Don Guillén cu Împăratul precum şi răspunsul de scrisorii ce li adresează Voevodul, că trebuie să li se răspundă frumos, laudându-i zelul şi buna intenţie, aprobând) corespondenţa schimbată cu Majestatea Sa Imperială şi îndemnându-l să o continue, arătând mare preţuire a persoanei şi a vitejiei sale şi (arătând) că Majestatea Voastră a ajutat pe Împărat, pentru a purta în acest an războiul contra Turcului, cu o mare sumă de bani din care presupune că va fi şi el împărtaşit şi că speră (M. Voastră) că înprejurările li vor fi prielnice pentru izbucni în celace urmăreşte, în slujba Dumnezeuului nostru şi a mării Sfintei noastre credinţe, iar ca semn al preţuirii Majestăţii Voastre şi al încrederii în felul cum veţi să o mănuiaşcă, li trimite Majestatea Voastră, o scrisoare (Consiliul crede să ar trebui să valoroze şase mii de ducati) şi că va găsi la Majestatea Voastră bunăvoinţă şi răspuns la toate cererile sale, iar copia scrisorii răspuns, ce li se va trimite, va putea fi trimisă lui Don Guillén, pentru a fi arătată de va găsi de cuvinţă, Împăratului, iar Titlul ce li se va da va fi acelaş — crede Consiliul — pe care îl da şi Majestatea Sa Împărătească, Majestatea Voastră va binevoi să vadă şi să hotărască cum va fi mai bine.

Madrid, 19 Iulie 1860.

(Urmăază semnăturile parafe ale Membrilor Consiliului de Stat.)

(Traducerea textului Rezoluţiei Consiliului de Stat. Originalul pag. 11.)

DOUA SABII DE ONOARE

Scrisoarea a lui Mihai Viteazul către Regele Spaniei, prin care marele Voevod reînnoiește hotărîrea lui de a combate dușmanii creștinătății până la eliberarea Constantinopolului și Ierusalimului.

Scrisoarea a lui Mihai Viteazul către Regele Spaniei, prin care marele Voevod reînnoiește hotărîrea lui de a combate dușmanii creștinătății până la eliberarea Constantinopolului și Ierusalimului.

Scrisoarea a lui Mihai Viteazul către Regele Spaniei, prin care marele Voevod reînnoiește hotărîrea lui de a combate dușmanii creștinătății până la eliberarea Constantinopolului și Ierusalimului.

Scrisoarea a lui Mihai Viteazul către Regele Spaniei, prin care marele Voevod reînnoiește hotărîrea lui de a combate dușmanii creștinătății până la eliberarea Constantinopolului și Ierusalimului.

Ultima scrisoare a lui Mihai Viteazul către Regele Spaniei, prin care marele Voevod reînnoiește hotărîrea lui de a combate dușmanii creștinătății până la eliberarea Constantinopolului și Ierusalimului.

Scrisoarea a lui Mihai Viteazul către Regele Spaniei, prin care marele Voevod reînnoiește hotărîrea lui de a combate dușmanii creștinătății până la eliberarea Constantinopolului și Ierusalimului.

Mausoleul Moșă-Marin de la Casa Verde.

Al doilea raport al consiliului de stat referitor la acordarea sabiei de onoare Voevodului Mihai Viteazul și parașa Regelui Spaniei, Filip al III-lea, Așa să se facă. Valladolid, 22 Sept. 1601.

SA NE ADUCEM AMINTE

de Fernando Flandes

"E admirabil să trăiești pentru a servi un ideal; însă e sublim să mori în slujba acestui ideal."—Ion Moșă.

În timp ce rafinatul și cinicul Pandit Nehru, levit butonat de culoare palidă, aruncându-se brutal asupra Indiei Portugheze și-a părăsit ipocrita mască a pacifismului; în timp ce "căștile albastre"—soldații catolici irlandezi și soldați protestanți suedezi—ascultând ordinele acelei O. N. U.—plagă birocratică, esvări aceleași granade de mortier împotriva nevinovatei femei albe cu ochi albaștri sau congoleze cu brațe de abanos, comitând cele mai surprinzătoare arbitrarități în beneficiul tocmăi al dușmanilor civilizației occidentale pe care pretind că o reprezintă, noi leali față de noi înșeși, vom reaminti o emoționantă "efemeridă".

În ziua 13 a acestei luni ianuarie se împlinesc 25 de ani dela moartea în Majadahonda, a romanilor Ion Moșă și Vasile Marin. Înrolați ca simpli legionari în compania 21 din regimentul 6 al Legiunii.

Ion Moșă care prin poziția lui de naționalism intrinsecant a trebuit să părăsească țara în 1923, luându-și doctoratul în drept la Universitatea din Grenoble prezenta ca teză "Siguranța juridică în Societatea Națiunilor", demonstrând cu argumente bine întemeiate, că în cadrul acelei Societăți a Națiunilor care s'a dovedit tot atât de inutilă cât se dovedește actuala organizație a Națiunilor Unite, că nu există nici o siguranță juridică. Adaugă Moșă

cu multă dreptate că pentru realizarea unei păci durabile, era necesar apelul la principiile creștine.

În 1933 a fost pe punctul de a fi asasinat în țară de însăși poliția țării. "Dumnezeu mi-a salvat viața"—comenta el—pentru a putea s'o dedic altor scopuri mult mai mari.

În testamentul lui se întreba: se trage cu mitraliera în obrazul lui Christos. Se clatină fundamentul creștin al lumii. Putem sta nepăsători?

Ion Moșă zice deasemenea: "dacă crucea se prăbușește la pământ în Spania, bazele ei vor tremura deasemenea și în România și începând voiajul către țara noastră afirma "mergem în Spania care pentru noi nu este pământ străin, pentru a dovedi credința noastră în Christos și în Europa".

Cu Moșă au sosit în Spania alți șase camarazi. Ultimul ales după multe rugăminți din partea lui, a fost Vasile Marin deasemenea doctor în drept, profet al propriului său destin, care spunea Generalului Cantacuzino care însoțea grupul în voiajul către Spania: "mă înscriu pentru al șaptelea sâmbetă, iar depe front scria soției lui: "n'am luat această hotărîre din disperare, ci perfect lucid". Marin considera că generația lui avea o datorie de onoare față de istorie: "acea de a nu rămâne indiferent în fața războiului din Spania, pentru că în această țară se va decide viitorul Europei creștine".

Și la 13 Ianuarie acum 25 de ani în plin atac inamic sprijinit de tancuri și artilerie, un obus cade în tranșea avansată pe care o apărau Moșă și Marin. Au murit alături. Schizele ecceleiași granade au sfărtecat carnea amândorura. S'a împlinit destinul lor. Frăția spaniolă română a fost pecetluită cu sânge de aleși. Moșă și Marin s'au transformat în simbol pentru cei ce dorim o Europă creștină, în afara oricărei ideologii în desacord cu materialism capitalist sau marxist.

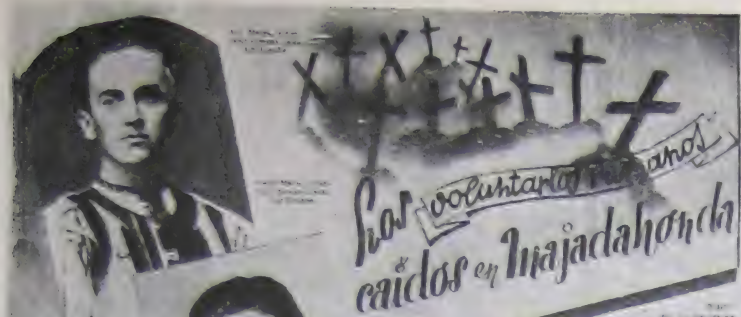
Convoitul care conducea spre țara lor sicriile acoperite de flori și lauri ale lui Moșă și Marin, ajungând la punctul de frontieră Irún, Generalul Cantacuzino mișcat profund de dragăstoasă și respectuoasă despărțire care i se oferea, pronunță câteva cuvinte: "nu plângem glorioșii noștri morți, numai îi onorăm și trupurile lor vor duce în România salutul Spaniei care rămâne la postul de onoare".

S'au ridicat barierele frontierei și cortegiul funebru se îndepărtează pe șoselele Franței indiferente și volterriane.

Ajung în țară și acolo în glasurile camarazilor din Garda de Fier răsună mai mișcătoare ca oricând versurile marșului legionar:

Cei-ce-au căzut străpuși de gloanțele dușmane.
Pășesc cântând în rând cu cei ce au rămas...

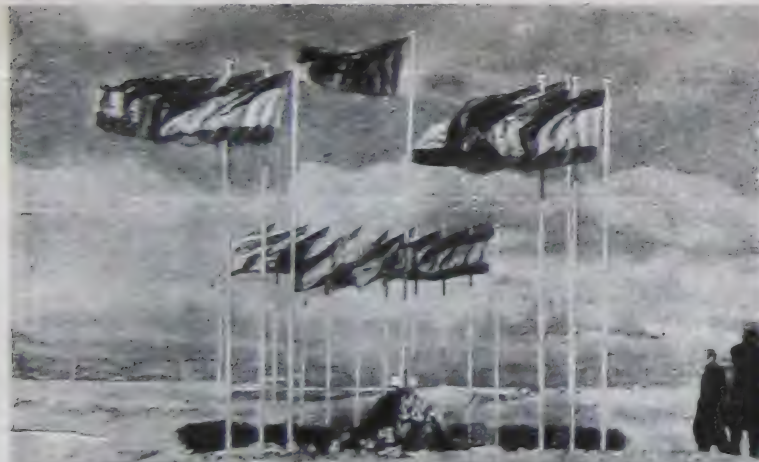
COMEMORAREA JERTFEI LUI MOTA SI MARIN IN PRESA SPANIOLA INTRE 1940 - 1962

...caidos en Majadahonda...

...caidos en Majadahonda...

Revista "Mástil". 1 Februarie 1942. Madrid.

1959. Majadahonda. Reportaj "Arriba".

INVENTIVO

SEMANARIO PARA TODOS LOS ESPAÑOLES

V. EPOCA. - MADRID, 17 DE ENERO DE 1962. - NUM. 371. - 126 PAGINAS

Redacción y Administración: Diego de León, 49. Teléfono 25 78 12 (13) (14)

DOS MUERTOS RUMANOS

Por J. L. GOMEZ TELLO

...caidos en Majadahonda...

ABC. DOMINGO 17 DE ENERO DE 1960. EDICIÓN DE LA MASANA PAO

MOTZA Y MARIN

Vengo de Majadahonda y aún me due-
len los pies ateridos por la helada y me
encresnan los ojos batidos por el viento.
En la iglesia había un puñado de españo-
les y otro de rumanos y en el centro un
túmulo que recordaba a Mota y Marin.
Después, en torno al monumento—una
cruz de piedra erigida en la loma terca-
na—, hemos rezado y cantado. Las ban-
deras tricolores de Rumania se enlaza-
ban con las banderas bicolores de España.
Era un cambio de rojos, amarillos y azu-
les sobre el fondo claro de un cielo inver-
nal. Declan los asiduos que, todos los
años en este día corre un viento frío so-
bre la loma y que el frío hace que el acto
tenga siempre un aire austero y militar.
Los cordeles que mantenían en alto los
pabellones golpeaban rítmicamente sobre
el hierro de las finas columnas y el golpe
continuo sonaba a campanillas que anun-
ciaban el entierro de los héroes.
Más arriba aún, sola y sin abrigo, se
izaba un banderín verde enrejado en ne-
gro, símbolo del Movimiento Legionario,
mezcla de cárcel y de esperanza, sufrí-
miento y sonrisa.

Se pusieron coronas; muchas. Una de
ellas iba apretada por las manos de Hor-
ta Sima. Le conozco hace tiempo. Pero esta
mañana su frente tenía una arruga espe-
cial cargada de silencio y amargura: si-
lencio respetuoso por los camaradas muer-
tos, amargura por tanta cobardía occi-
dental.

Pude sustraerme un segundo a la emo-
ción del acto y miré en derredor. Linda-
ba la escena con Madrid, al Sur, y la
sierra empinada de hielo, hacia el
Norte. Soplaban el viento. Se mecían las
banderas. Los arbores, en torno de la
cruz, habían tomado un color ceniza y
cárdeno. Unos chicos jugaban con blan-
cos e ingeniosos proyectiles de nieve. Ha-
bía una paz inmensa. La paz que circun-
da a los que mueren con honor.

Trece de enero. ¡Hace ya veinticuatro
años! Ellos murieron por que nosotros
—niños de España—pudiéramos jugar y
reír y para que nosotros, los mayores,
lenguemos la esperanza de combatir, ha-
ciendo nuestra deuda de sangre, por la
libertad de Rumania.—Blas PINAR.

Aspecte dela diverse aniversari la Majadahonda intre 1940 si 1962 ale mortii lui Mota si Marin

Echipa legionard in momentul plecării spre Spania.

1941. Zest de la un an de la moarte.

1941. Paraului de la un an de la moarte.

1950. Stufba la locul marelui fortet.

1950. 15 Ianuarie Majadahonda.

1948. Inaugurarea monumentului dela Majadahonda.

1948. Victor de la Serna si personalitati falangiste la inaugurarea monumentului.

1949. In drum spre locul fortet.

1941. Majadahonda.

1941. 15 Ianuarie.

1956. Majadahonda, 13 Ianuarie. Multimea în pelerinaj la Cruce.

1960. Reprezentantul armatei spaniole depunând coroane

"Odihnește Doamne pe robii tăi".

1960. Slujba în biserică satului Majadahonda.

1952. Generalul Moscardó, punând sabia adusă de legionarii români, în reculegere la locul jertfei lui Moșă și Marin.

1957. Aspectul bisericii din Majadahonda în timpul slujbei.

1960. Depunerea coroanelor.

1957. În așteptarea oficialităților.

1958. Reprezentantul Ministerului de Externe depunând coroane. Marqués de Prat de Nantouillet.

Cei ce-au căzut uciși de gloanțele dușmane.

1957. Comunitatea românilor din Spania comemorând jertfa lui Moșă și Marin.

Ion Mota y Vasile Marin

Caidos el 13 de enero de 1937 en Madridahonda

Comemorarea jertfei lui Mota si Marin in Presa spaniola intre 1940 - 1962

ARRIBA - Domingo 11 de marzo de 1957

NOTA INTERNACIONAL

MOTZA Y MARIN, VEINTE AÑOS DESPUES

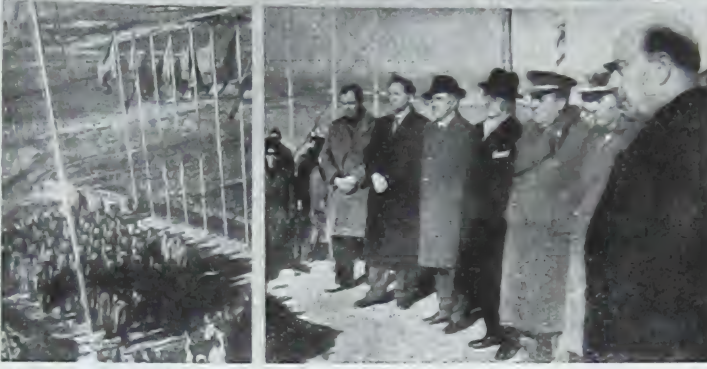

De los nombres de la II República de España, los dos que más han quedado en la memoria de los españoles son los de los dos jóvenes que murieron en la guerra civil: Mota y Marin. Veinte años después de su muerte, los españoles recuerdan sus nombres con orgullo y dolor. En esta ocasión, el periódico "Arriba" publica una nota internacional sobre su memoria. Los dos jóvenes murieron el 13 de enero de 1937 en Madrid, durante la guerra civil. Su sacrificio se convirtió en un símbolo de la resistencia republicana. En esta nota, se relata su historia y se expresa el deseo de que su memoria sea siempre recordada. Los nombres de Mota y Marin son sinónimo de valentía y sacrificio por la libertad.

La guerra de Liberación de España... (The text continues with a detailed account of the Spanish Civil War and the role of Mota and Marin, mentioning their capture and execution.)

ROMENIA LA MEMORIA DE MOTZA Y MARIN - En Madridahonda, a mediados de agosto, se conmemoró el XIV aniversario de la muerte de los jóvenes Mota y Marin, caídos en la batalla de Madrid. En la foto, la multitud que se congregó en la plaza de San Juan para la conmemoración.

1960. Reproducerea reportajului din "Arriba".

"Madrid" 16-I-1956.

1961. Reproducerea reportajului din "Arriba".

Madrid, 11 marzo 1957

Este suplemento forma parte de la edición de ARRIBA de hoy, y no puede ser vendido por separado. Las diez secciones: 2 PESETAS

panorama

Suplemento dominical de "Arriba"

EN MEMORIA DE MOTA Y MARIN

Comemoración por la Asociación Republicana de Amigos de Madridahonda, en recuerdo de los dos jóvenes que murieron en la batalla de Madrid, el 13 de enero de 1937. En la foto, la multitud que se congregó en la plaza de San Juan para la conmemoración.

1962. Reproducerea reportajului din "Arriba".

"Politica între alte lucruri esențiale este arta de a juca posibilitățile în relație cu un ansamblu de circumstanțe reale, însă niciodată nu va merita considerație sau respect atitudinea capitalardă în fața minciunii și a speculației sistematice. Nu e vorba de a provoca situații definitive, ci mai degrabă să se aibă grije a nu fi depășite limitele în care apărarea Occidentului ar mai fi încă posibilă. Pacea cu orice preț e imorală totemal prin ceea ce e înfrângerea prin dezertare dela datorie. In acest caz concret, e însemnă pactarea cu inamicul care nu renunță la război și cărui se deschid noi poziții fără rezistență." (Mesajul de Anul Nou 1962.)

FRANCISCO FRANCO

MAJADAHONDA DIN PERSPECTIVA UNUI SFERT DE VEAC

LA a XXV-a, aniversare a morții eroice a lui Moța și Marin pe câmpiile de la Majadahonda, perspectiva anilor care s'au scurs nu adaugă nimic la adâncă semnificație a acestui sacrificiu. Imaginea ce s-a răurit-o poporul român despre acest mare fapt de armă, pe când trupurile lor neînsufletețe strălăceau țara în lung și în lat, în pioasă reculegere a multor milor, n'a suferit nicio alterare cu trecerea timpului. Vorbim, firește de impulsurile istorice, politice, morale și spirituale ce stau la baza acestei expediții, de actualitatea lor stringentă, și nu de gradul lor de trăire în conștiința oamenilor de astăzi. Viziunea care a călăuzit pe legionarii români în drumul lor spre Spania apare astăzi — celor ce știu să tălmăcească evenimentul — chiar mai vie, mai plină de înțeles și mai imperativă. Ceea ce părea în 1937 o înțepindere eroică a mișcării legionare, isvorită din cele mai generoase impulsuri, frumoasă fără îndoială, impunând respect chiar adversarilor, dar lipsită de orice interes național practic, astăzi nu mai poate fi obiect de controversă. Moța și camarazii lui au descris clar destinul poporului român și al întregii umanități. Astăzi lupta lor din Spania a luat proporții universale, a devenit cheia de lațurire a situației — limită la care a ajuns creștinătatea, întreaga.

Actualitatea și dinamismul de care se bucură jertfa dela Majadahonda e un privilegiu, un semn de distincție din partea istoriei și a lui Dumnezeu. Trebuie într-adevăr să participe la o ordine mai înaltă de existență, pentru că fapta lor, cu trecerea timpului, să se urce tot mai sus pe scara valorilor umane. Moța și Marin nu "au fost", nu sunt capote istorice încheiate, ci "sunt", adică continuă să plămădească destinul nostru, nu în sens figurativ, ci ca energii creatoare direct impletite cu exigențele momentului. Sacrificiul de la Majadahonda s'a situat în centrul de interes al lumii întregi, indiferent de gradul în care această lume a luat act de existența acestei mari forțe spirituale ce emană din sângele românesc vărsat pe pământul Spaniei.

Expediția legionară din Spania nu poate fi just apreciată dacă o privim ca un simplu fapt de armă: au plecat șapte voluntari români în Spania, au luptat eroic și doi dintre ei au căzut. Pe frontul din răsărit au murit sute de mii de oameni în condiții analoge. Nici personalitatea celor căzuți, frunții de generație în toate domeniile, nu măsoară exact valoarea acestui sacrificiu. Centrul lui de greutate este în altă parte, în concepția și elanul spiritual care s'au investit în această întreprindere. În continuare, vom căuta să explicăm în ce constă valoarea acestui sacrificiu, care sunt elementele care îi asigură un loc privilegiat în inima camenilor, de ce Majadahonda ni se afirmă cu o vigoare neîntrepută.

În centrul acestei întreprinderi stă personalitatea lui Ion Moța. În sufletul lui s'a plămădit ideea expediției legionare în Spania și tot el a dus-o la îndeplinire cu o hotărâre nedruncinată. Înțelegând pe Ion Moța, vom înțelege sacrificiul de la Majadahonda în structura lui intimă. Trebuie să ne ferim însă de o interpretare greșită. Moța nu poate fi desprins de mișcare în niciunul din actele lui. El a rămas până la capătul vieții lui un mărturisitor al crezului legionar și în comuniune spirituală cu toată lumea legionară. Hotărârea lui de a participa la războiul din Spania nu constituie o particularitate în raport cu țelurile mișcării. El a intrat numai spiritual imprimat de Căpitan Legiunii într-o formă superioară neegalată de nimeni altul nici înainte și nici după el.

Moța era un om potolit, cu vorba domoală și așezată. În viața de toate zilele, în contactul cu legionarii, era bun și îndatoritor. Nu ridica tonul, nu căuta să-și dea importanță prin vreun gest deplasat, nu voia să pară mai mult decât este. Dar era un alt om când îndeplinea acte de serviciu pentru Legiune. Atunci vorba lui se înăsprea, ochii îi asvâreau fulgere și din toată ținuta lui vibra spiritul de decizie.

Ion Moța era o personalitate armonioasă. El nu gândea una și făcea alta. Cuvintele ce le rostea sau scria își aveau corespondență în realitate. Fapta era concluzia naturală a gândului care îl frământa. Trecerea se fă-

cea fără a da naștere la govăiri. Orice idealuri ar fi profestat Moța, el s'ar fi dăruit lor cu o rigoare implacabilă. Când a plecat în Spania, el n'a făcut altceva decât să aplice regula interioară a vieții lui, să-și conformeze viața cu doctrina, cu concepția lui naționalistă și creștină. El detesta vorbăria goală, agitația sterilă, idealurile sonore, reduce la pure intruchipări mintale sau la o simplă efervescență emotivă. "Să lăsăm cu toții, scrie el depe front, vorbirea cea multă, și mai ales să lăsăm la o parte credința ca ne-am împlinit datorită prin asemenea lupte de vorbă goală, prin parada și lauda steapă, ori prin hotărâri care nu sunt urmate de aspra greutate a faptei, a jertfei, a poverii".

Formația lui politică era naționalistă. El n'avea nevoie să imprumete naționalismul de peste hotare, cum au susținut mai târziu adversarii de rea credință. El purta naționalismul în sângele lui, îl moștenise de acasă, din mediul familiar, din trecutul de luptă al părinților lui pentru desrobirea neamului românesc din Ardeal. Individul nu se plimba ca un atom solitar în acest univers. El aparține unei colectivități etnice și ca atare nu se poate desprinde de ansamblul de interese, obiective și aspirații specifice neamului său. El nu poate rămânea indiferent la nevoile și durerile națiunii din care face parte. El este supus disciplinei naționale.

După primul război mondial, primejdia cea mai mare pentru poporul românesc venea dela răsărit. Când a izbucnit conflictul din Spania între forțele naționaliste și guvernamentale înfeodate Moscovei, Moța și-a dat seama că în această țară nu se desfășoară un război civil oarecare. Nu erau două tabere ale aceluiași popor care se dușmăneau de moarte și luptau pentru cucerirea puterii. Deși localizat la hotarele acestei țări, conflictul armat din Spania avea un caracter internațional. Acolo se înfruntau două lumi, două concepții de viață. O biruință a comunismului în Spania, ar fi avut ca urmare o grăbnică comunizare a întregului continent european. În războiul din Spania se juca tot atât de mult și soarta poporului nostru.

Transformarea Spaniei într-o gubernie moscovită constituia o piesă esențială în planurile comunismului mondial. Moța văzuse bine. A merge în Spania și a înfrunta înamicul la mii de kilometri distanță, de patrie era tot așa de important ca a lupta pentru propria țară. Inamicul era unul și același, fie că ataca Spania, România sau orice alt punct de pe glob. Între toate popoarele amenințate de comunism trebuie să existe o legătură de solidaritate și sprijin reciproc. Oficialitatea românească nu se mișca, ba încă privea cu dușmănie la sforțările Generalismului Franco de a salva Spania de comunism. Legionarii s'ar fi dus cu mîile dacă ar fi putut, dar lipsa de mijloace materiale și alte greutăți îi împiedecau. Moța a înțeles însă că mișcarea nu putea să lipească de la această înclăștare epocală, că trebuie să fie reprezentată măcar prin câteva elemente de elită, care să sublinieze prin participarea și sacrificiul lor atașamentul poporului român la lupta de apărare a creștinătății.

Formația lui politică se armoniza și se completa cu formația lui religioasă. Ion Moța era un creștin în sensul autentic al cuvântului. El dedea întâietate în viața omenească spiritului de sacrificiu. El judeca valoarea omului după capacitatea lui de dăruire pentru despropale, pentru binele obștesc și pentru Biserică. Iubirea de oameni — credea Moța — nu trebuie să se limiteze la acte caritative mărunte, ci să străbată toată gama sacrificiilor până la sacrificiul suprem, dacă este nevoie. În ce privește linia vieții creștine, el se călăuzea după învățătura Mântuitorului: "Nimeni nu are mai mare dragoste pentru prieteni decât acela care își pune viața pentru ei. "El era gata oricând să-și dea viața pentru prietenii lui legionari sau pentru mântuirea neamului românesc. Cu atât mai mult se simțea îndatorat să-și pună viața pentru Christos, dacă Biserica creștină ar fi amenințată de valurile urei și ale necredinței: "Caci, iată mâna Diavolului a pornit în zilele noastre cel mai crâncen război împotriva Bisericii întemeiate de Domnul nostru Iisus Christos. Niciodată de când a coborât Mântuitorul Nos-

tru printre noi, nu s'a ridicat o parte a omenirii, cu atâtă ură și pornire, pentru a dărâma așezarea, rânduiala creștina a lumii, ca în zilele noastre. Mor camenii cu zecile de mii, unul pentru a izbui să dărâme ăltarele Bisericii lui Christos, iar alții pentru a la apăra. Comunismul este ca acea fiară roșie din Apocalipsă, care se ridică pentru a izgoni pe Christos din lume" (Scrisoare depe front).

Ororile săvârșite de comunisti în Spania l'au cutremurat. Bisericele arse, ăltarele profanate și preoții uciși cu mîile. Un creștin nu poate asista nepăsător la această pornire diabolică de distrugere a așezământului lăsat de Mântuitor. "Se tragea cu mitraliera în obrazul lui Christos! Se clătina așezarea creștină a lumii! Puteam noi să stăm nepăsători?" — se întreaba el îngrozit că s'ar putea găsi vreun suflet de creștin care să nu-i înțeleaga sbuciumul sufletesc. În situația în care se găsea Spania în 1936, îndemnul creștin la non-violență nu se mai potrivea cu realitatea, nu mai era aplicabil. Una este a suferi martiriul pentru răspândirea credinței creștine într-o lume păgână și într-o altă postură se găsește creștinul când vede că puterile răului se năpustesc asupra Bisericii și încearcă să nimicească prin violență cuceririle ei de veacuri. În acest caz, nu se mai da o luptă de idei, de convingeri, în care birue întotdeauna, forțele spirituale. Dialogul este înălturat de forța brută. A lăsa ca ăltarele să fie profanate de hoardele asine nu mai este o atitudine creștină. Aceasta se cheamă mai degrabă lașitate și trădare a lui Christos.

Sacrificiul lui Moța și al tovarășului său nedespărțit de luptă, Vasile Marin, depășește valoarea istorică a momentului în care s'a săvârșit. Pe lângă 13 Ianuarie 1937, mai există un alt 13 Ianuarie, proiectat asupra viitorului. Acesta din urmă avertizează fără încetare întreaga omenire de sumbrele perspective ale zilei de mâine, dacă nu-și schimbă direcția pe care a apucat astăzi. Moța este și un crainic al destinului uman.

Avertismentul lui Moța și al camarazilor lui de luptă n'a fost ascultat acum un pătrar de veac și rezultatele îndepărtate de adevăr le putem citi pe harță: în România și în întreaga Europă răsăriteană flutură steagul lui Antichrist. Ion Moța se îndreaptă acum spre Occident și îi adresează același mesaj sfăetelor, scris în tranșea dela Majadahonda cu sângele lui:

"Luați aminte! Nu vă lăsați înșelați de puterile răului! Nu există posibilitate de conviețuire cu fiara roșie. Ați făcut până acum nenumărate încercări și toate s'au soldat cu mari pierderi pentru voi. Ați vândut și pe frații voștri din răsărit, sperând ca părăsind acest leș uman mizerabil, veți putea câștiga bunăvoința comunistilor. Și acum ați ajuns la marginea prăpastiei, complicitatea cu criminalii sovietici nu v'a adus niciun câștig. Măine va veni rândul vostru să fiți masacrați.

Nu simțiți cum comunismul vă subplantează zi de zi existența voastră? Nu simțiți respirația grea a Bestiei pe frunțile voastre? Ce mai așteptați? Ce experiențe vrăți să mai faceți? Este timpul să vă reculegeți și să leștiți plini de curaj în întâmpinarea dușmanului. Cu ajutorul lui Dumnezeu îi veți birui!

Când veți simți jugul pe umerii voștri va fi prea târziu. Atunci nu veți mai putea face altceva decât să vă plângeți amar în soarta, căci nimeni nu mai scapă viu din robia comunismului.

Noi ne-am dăruit viața ca să vă arătăm calea mântuirii. Voi nu mai aveți astăzi alta alegere decât să ne urmați exemplul nostru, exemplul Spaniei naționaliste, din 1936, sau să pieriți în jug și desonore. Din această dilemă nu puteți evada!

Grija cea mare a lui Moța, în ultimele zile ale vieții lui, se îndreaptă tot spre Biserică. Din tranșe, între două atacuri, se întoarce rugător spre cei răniți în viață și le cere să nu lase pradă Antichristului Biserica lui Christos.

"Să nu lăsăm pe urmașii noștri să piardă binefacerile sufleteste ale Nasterii Mântuitorului! Să nu le lăsăm o țară fără Biserică, fără icoane, fără ocrotirea mâinii lui Dumnezeu! Să nu lăsăm copiii noștri o viață în care vor fi pierduți pe Christos!"

SEMNIFICATIA MAJADAHONDEI

de C. SASSU

SUNT fapte care depășesc, desăd și infirmă toate calculele raționale, bune numai pentru micile evenimente ale vieții zilnice. Faptele mari însă, care despăc negurile asmeni descărcărilor electrice în nopțile asfătoare de vară, anunță de multe ori apropierea unor furtuni purificatoare menite să trezească ființele din toropie.

Fără îndoială ca jertfa lui Moța și Marin la Majadahonda reprezintă o asemenea faptă. Pe măsură ce timpul trece, jertfa lor apare tot mai clară ca un moment de apogeu în lanțul unei glorioase tradiții și ca anticipare profetică a unui viitor ce se apropie și care nu poate fi ascuns de furia potrivnică a forțelor anahronice, pentru că lezile firi nu pot fi schimbate nici de cea mai turbată voință reacționară. Iivrea lumii noi spirituale cu finalități transcendente nu poate fi oprită de nici o avalanșă materialistă, așa după cum vârfurile muntelui nu pot fi împiedecate să se înalțe spre ceruri de nici o ceață. Ori, ca de deose, ea este respisită de primele raze de soare, când înălțimile ni se arată în toată măreția lor tulburătoare.

Majadahonda este o torță uriasă, sprinsă pe muntele conștiinței naționale, spre a lumina călea menirii noastre istorice din adăncurile de legendă ale unui trecut, prin întunecul de azi, spre razele luminoase de mâine ale eliberării și transfigurării sufletului colectiv.

În cadrul epopeii eroice pentru eliberarea Madridului din ghiarele furiei anarho-comuniste, jertfa lui Moța și Marin a deschis ultima perioadă de calvar pe calea destinului nostru național. Aceasta jertfa este însă și un exemplu concludent care dovedește că umanitatea nu poate fi făcută obiect al unui program teoretic, ci că ea reprezintă un ideal. Nu există altă posibilitate de apropiere de el decât printr-o încordare la maximum a energilor naționale până la propria lor depășire într-o stază atotocuprinzătoare. Umanitatea nu este ceva strein sau contrar națiunii ci dimpotrivă. Încoronarea firească a naționalismului generos și deci fecund în impulsuri creatoare ca și credința în mântuire. Umanitatea ca program este o simplă ficțiune, bună pentru a masca intenții inavabile și exclusivisme partizane; ea reprezintă deci tocmai contrariul de ce vrea să spună numele. În loc să însemne o lărgire, ea este o îngustare a sferei naționale la o mică coterie zisă ideologică, după cum a dovedit și dovedește experiența de fiecare zi.

Sub epida acestor coterii pătimase, cu firme ideologice înclătoare, epoca de după primul război mondial n'a putut constitui decât o perioadă de maram, sufocată de propria sa minciună congenitală și de germenele funest al unor mari catastrofe ce se apropiu.

Moartea lui Moța și Marin a fost o splendidă afidare a acestei lipse de stil creator ce domina viața publică; ea

a fost chiar o minune care poate cinsti viața oricărui popor și care nu poate fi micșorată de renegările ulterioare, forțate sau cumpărate.

Moța și mica sa echipă de legionari au plecat în Spania să lupte cu "geniul răului", rezumatul în forme extreme a scăderilor epocii. În modestia lor mândră ei intenționau să facă numai "un gest simbolic". Moartea lor a reprezentat însă una din puținele victorii morale pe care le-a văzut lumea de când regele spartan Leonida a demonstrat la Termopile cu ceata sa restrânsă de aleși că valoarea unui fapt istoric nu depinde nici de număr, nici de succesul vizibil și imediat.

Înmormântarea eroilor dela Majadahonda la București — una cum nu se mai pomenise în capitala țării — a arătat că "gestul simbolic" al echipei legionare în Spania e primit sufletul întregii națiuni. Înfrățirea multmii ce reumple străzile de parcurs al cortegiului funerar cu reprezentanții jertfei, a fost spontană și categorică. În pioasă reculegere, aceasta imensă mulțime s'a văzut cuprinsă de o minunată înălțare sufletescă la văzul c-loatelor nesfârșite de slujitori ai altorului și de membri ai nărilor de fier, veniți din toate colțurile patriei întregite să aducă prinosul lor de recunoștință. Atât de grăitoare a fost marea tăcere și cadența solemnă a coloanelor

(Urmează în pag. 20.)

Legionarii romani ai garzii de fier in rasboiul spaniol de eliberare nationala

de General Ricardo Villalba Rubio

CAND a inceput in Spania crancenul rasboiu intre fortele nationale si hoardele comuniste, in sufletele si in mintile crestine ale legionarilor Garzii de Fier romane s'a definit problema — considerata decisivă — de a se apăra ceiaze reprezintă in civilizație salvarea fundamentelor crestine ale lumii.

Cu profunda convingere ca nu puteau rămâne nepăsători când "se trăgea cu mitraliera in obrazul lui Christos" ei au hotărât să combată comunismul in Spania, deoarece prăbușinduse crucea pe pământul Spaniei, viitorul civilizației crestine se prăbușea și România ar fi avut același soartă.

Ion Moța, promotorul acestei idei, o expune lui Corneliu Zelea Codreanu, Căpitanul Garzii de Fier, care și-o însușește Moța își alege camarazii cari îl vor însoți, Bănică Dobre, Nicolae Totu, Ing. Gheorghe Clime, Principele Alexandru Cantacuzino, preotul Dumitrescu Borșa.

Vasile Marin nu se înnumără printre cei aleși să lupte in Spania, dar din clipa in care a aflat că se pregătea expediția a făcut tot ce i-a stat in putință pentru a se alipi echipei și a reușit.

Au părăsit țara la 24 Noiembrie 1936 străbătând Polonia și Germania și imbarcându-se la Hamburg pe vaporul cu pavilion german "Monte Oliva", debarcând la Lisabona pentru a ajunge, la 5 Decembrie 1936 la Salamanca.

Emoția care i-a dominat tot timpul călătoriei, creștea pe măsură ce se apropiau de Spania. Și bucuria le-a fost enormă când au pășit pe solul Spaniei, ținta marelor lor năzuințe.

In Salamanca am primit ordinul de a însoți expediția română, fapt ce mi-a adus o mare satisfacție. Si nu știu cum aș putea exprima admirabila impresie pe care mi-a produs-o toți. Personalitatea generalului Cantacuzino venerabilă figură cu bogată barbă albă dar și mai bogată și strălucită carieră militară, se unea tinerețea celorlalți reflectând însă prin toată firea lor, intensitatea celor mai adevărate sentimente. Și ca și cum nu ar fi fost destul, iar între ei și un preot, purtător al crucei, indicându-le nu numai calea datoriei ci și gloria eroismului pe care Dumnezeu o rezervă pentru cei aleși.

După vizitele de rigoare și după vizitarea mormintelor Salamancei, am pornit spre Sorla unde se găsea cartierul general al generalului Moscardó. Nu știam încă dacă se anunțase sosirea noastră, dar am găsit toate strazile împodobite cu drapelul spaniol și românesc, iar mulțimea pe străzi întâmpinându-ne cu manifestări de adevărat entuziasm. Momentele cele mai emoționante li-am trăit sosind la cartierul general, unde generalul Moscardó ne aștepta la intrare, pentru a ne conduce în barul său.

Înainte de a se începe ceremonialul, părintele Dumitrescu Borșa și-a îmbrăcat vestimentele preoțești, iar Generalul Cantacuzino, in fața drapelului românesc, adresându-se generalului Moscardó a pronunțat următoarea cuvântare:

"Toți camarazii doreau să vină in Spania să lupte sub comanda Dumneavoastră. Ne-am văzut obligați să nu acceptăm oferta lor și le-a fost greu să înțeleagă, ne fiind obișnuiți cu considerentele de ordin diplomatic ce se opuneau aspirațiilor lor.

E vorba Domnule General de un gest simbolic.

Acești tineri care vă privesc cu atâtă admirație, doresc să se înroleze in Legiunea Spaniolă ca simplii soldați, cu toate că toți sunt ofițeri de rezervă. Nu vor schimba prin aceasta mersul evenimentelor in Europa, dar sunt conșvici că vor ști să lupte vitejește pentru Cruce și pentru Spania.

Cu inima plină de aceste sentimente, strig trăiască Generalisimul Franco, Seful suprem, trăiască Generalul Moscardó, trăiască Spania și salvatorii civilizației noastre."

Cu prilejul acestei emoționante ceremonii, românii au cântat "Sfântă Tinerețe Legionară" și "Stefan Vodă", apoi s'a ascultat imnul Falangei noastre "Cara al Sol". După vizitarea orașului, am pornit spre Toledo. Eu eram mândru pentru cele trăite între zidurile asediate ale Alcazarului, mândru de rezonanța in sufletele acelor oameni veniți de atât de departe, a pământului țării mele, pe care m'am născut, pe care mi-am făcut cariera militară și pentru care am luptat. Numai mențiunea numelui de Alcazar provoca o emoție profundă in inimile românilor: aveau să cunoască să se apropie să simtă spiritul acelor ruine, încă front de luptă și scenariu al unei măreții fără seamăn, cum spune un vechiu imn legionar spaniol: "o ispravă fără pereche pentru a oferi cârții istoriei gloria unei noi pagini nemuritoare".

Privind rănille Alcazarului a crescut in sufletele lor și mai mult dorința de a lupta împotriva celor ce voiau să încheie civilizația noastră creștină, in climatul respirabil al comunismului.

Înfășit am intrat in Toledo, orașul imperial al lumii. Totdeauna am gândit că orașele au și ele un trup și un suflet, așa cum ființa umană se compune din materie și spirit și fiind așa, atât in configurația fizică cât și in semnele eterne ale spiritualității sale, fiecare oraș prezintă caracteristici proprii.

Toledo, giuvaer al istoriei mărețe a neamului nostru, păstrează in propriul său caracteristic, tipicul spaniol cel mai autentic, fiind eternul moștenitor istoric al valorilor spirituale, așa cum a dovedit-o epopeia glorioasă a Alcazarului său.

In timpul vizitei urmăream pe fețele românilor adâncime sentimentelor pe care le trăiau: pereții sfredeliți de schije și gloanțe, zidurile prăbușite; ferestrele de nerecunoscut ca atare — prin care intraseră liberatorii — le cântau o epopee multă înfăcșurându-le inimile și dând aripi dorinței lor de luptă.

Priveau, întrebuau, se emoționau, voiau să cunoască in cele mai amănunțite detalii, ca și cum contactul cu meșteșugul Caudilului nostru Franco și pipăitul acelor resturi de granade improvizate, cu piroane smulse din marea poartă fărâmată —, le comunica o nouă taină, ca și cum

eroismul ce fusese risipit acolo, le putea pătrunde in vine, mărind și mai mult spiritul lor de luptă.

A doua zi, am asistat împreună in Sfânta Catedrală Primată a Spaniei la o slujbă pentru cei căzuți pe câmpul de luptă sau cei asasiinați de hoardele roșii. Si cu toate obosala acelor zile, toți și in special Moța, întârzi de credința lor, erau plini de entuziasm și vigoși.

In Talavera de la Reina, ne-am despărțit dar am continuat să mă interesez despre ei. Pe lângă admirația ce simțeam față de niște străluciți viteji veniți să-și riște viațile pentru o cauză dreptă, se adăuga afecțiunea sinceră ce le purtam după ce li cunoșcusem mai bine in zile in care avusesem cinstea să li însoțesc.

La Talavera de la Reina unde se găsea Centrul de Recrutare au fost primiți de seful Legiunii, pe atunci locotenent-colonel Juan Yagüe. Cu autorizația Caudilului Franco, au intrat in Legiunea (spaniolă) fiind încadrați in Compania 21 din Bandera 6.

Momentul despărțirii, a fost deosebit de mișcător: ochii Generalului Cantacuzino om aspru și încercat, lacrimase in momentul îmbrășării când, pentru ultima dată le recomandă să-și facă datoria de creștini, de Legionari ai Garzii de Fier și de ostași sub drapelul Spaniei cântat cu atâtă dragoste.

Ion Moța, frumos exemplar daco-român, s'a născut la 5 Iulie 1902 la Orăștie, in Transilvania, într-o regiune privită ca leagănul istoriei românești și nu departe de Sarmisegetuza. Numancia centro-europeană a lui Decebal.

Tatăl și bunicul său au fost luptători dărzi pentru drepturile românilor Transilvăneni, iar el deși foarte tânăr in timpul primului războiu mondial, cunoscuse și suferise nenorocirile și mizeriile refugului. Mai tarziu, in timpul studiilor de Drept se impune ca dirigent al studenților patrioți și anticomuniști. Când mai tarziu, Corneliu Zelea Codreanu creiază "Legiunea Arhanghelului Mihail" numită și "Garda de Fier", el devine unul din principalii ei șefi, atrăgând după el o mare parte a tineretului român. A fost privit ca șef de generație.

Cunoscând toate aceste antecedente nu este de mirare că războiul nostru de eliberare l'a impresionat atât de mult încât l'a convertit in organizatorul expediției legionare.

Vasile Marin, născut la 29 Ianuarie 1904 la București, era doctor in Drept, teza sa de doctorat "Fascismul" rămânând cea mai bună lucrare asupra doctrinei lui Mosoloni. Deși aparținuse Partidului Național Țărănesc in care își deschisese o strălucită carieră, revoltat de corupția dominantă, l'a părăsit pentru a urma drumul plin de sacrificii al Garzii de Fier și in scurt timp a devenit unul din cei mai apreciați șefi ai ei.

Amicitia dintre Moța și Marin a crescut făcându-i prieteni inseparabili, până in ceasul morții, același pentru amândoi. Odată intrați in Legiunea Streină spaniolă printr-o scrisoare adresată celor rămași in România Marin spunea:

"Nu am făcut acest gest din disperare sau aventură ci perfect lucid. Era o datorie de onoare care apăsa pe umerii generației noastre. Am făcut-o cu acea dragoste ca și cum ar fi fost vorba de Patria mea."

In satul Bohadilla del Monte au luat contact cu frontul: fiind ofițeri de rezervă ai armatei române, instrucția lor militară a putut fi extrem de rapidă.

La 3 Ianuarie 1937 Ion Moța scria in "Libertatea" următoarele:

"Să lăsăm cu toții la o parte vorbirea cea multă, și mai ales să lăsăm la o parte credința că ne-am împlinit datorile prin asemenea lupte de vorbă goală prin paradă și lauda steapă, ori prin hotărâri care nu sunt urmate de aspra greutate a faptelor, a jertfei, a poverii.

Să ne desbrăcăm de toate slăbiciunile, de temerile și lăcomiile noastre, să ne înălțăm la creastă îmbracați in tot ce are sufletul nostru mai bun, mai viteaz, mai curat și astfel înarmați sufletește, să așteptăm poruncile, pentru a razbi, gata de sacrificare și de moarte, prin negurile de întuneric și de pierzare care învăluie tot mai mult neamul nostru.

Căci Dumnezeu nu poartă cu carul biruinței decât pe viteji, pe cei care se știu pierde pentru a-și răscumpăra neamul și sufletul."

Bandera 6-a, din care făceau parte Moța, Marin și preotul Dumitrescu Borșa, primi ordinul să ocupe primele linii de luptă pe frontul Majadahonda. Acolo au săpat tranșee, au făcut găzdi, au suferit sete, obosală, frigul și asprimea războiului, mulțumind lui Dumnezeu pentru sublimul destin ce le rezervase.

In după amiaza lui 13 Ianuarie 1937, se întetește atacul dușman. Focul neîntrerupt al artileriei inamicului lasă o perdea de fum între combatanți, la adăpostul căreia înaintează infanteria inamică. Deodată, sfărșind perdeaua de fum, apar tancurile de luptă, înaintând sigur, sfărâșmând cu masa lor de fier tot ce sta in calea înaintării lor tragice către tranșeele naționale.

Fiecare la postul său in tranșeele avansate așteaptă gata pentru ce va hotari cerul, când vocea lui Moța răsună ca o trambită profetică pronunțând ultimile lui cuvinte: "Dacă ne înconjoară, nimeni să nu se predea; nu vor fi prizonieri. Vom muri împreună!"

"Vom muri împreună!" Ce voce misterioasă și revelase viziunea? In acel moment explozia unui proiectil dușman seceră viațile lui Moța și Marin.

Alți doi soldați îi înlocuiesc in tranșee. Și astfel simplu — ce glorioasă este simplitatea eroismului — au murit doi oameni extraordinari. Nu mai sunt decât două trupuri cu fața spre cer două uniforme sfărțate și prăfuite in fundul unei tranșee. Două suflete mari și frumoase urcă in înălțimi, ating ultima reținuță de a fi, in timp ce jos, într-o poz. de din linia întâi, oamenii se luptă încă. Ei au împlinit tot ceace își propuseseră.

Pe tunica însângerată a lui Moța atârna ceasul lui cu cristallul spart: este cinci fără un sfert, iar sub tunica ca o armură in același timp fragilă și supraumană, tricolorul românesc, roșu, galben și albastru, adăugând auru-

lui și sângelui propriului nostru drapel, albastrul, infini-tul albastru al cerului care i-a chemat.

Morți, Ion Moța și Vasile Marin păstrează o seninătate majestuoasă.

Toledo, orașul pe care atâtă li admiraseră in viață, le-a primit cadavrele cu tăcerea patetică a unei mame îndurerate. Dacă este adevărat că suprema mărturie a dragostei este dăruirea propriei vieți pentru ceiaze se iubeste, sângele acestor legionari români, vărsat pe pământul Majadahonda, îi cerea, pe dreptate locul între copiii martiri ai Patriei.

Când trupurile lor îmbalsamate au sosit la Irun, in drum spre România, orașul le-a dat onorurile ce li se cuveneau. Frumosele cuvinte pronunțate de colonelul spaniol comandant de frontieră, seful expediției române, acel ostaș a cărui barbă albă ne amintește de soldații altor epoci de neuitat, generalul Cantacuzino, răspunde: "Domule Colonel, e cazul să ne întrebăm este aceasta o înmormântare sau o paradă națională. Intreaga populație a orașului martir Irun a urmat cortegiul glorioșilor noștri căzuți și acum sunt aici prezenți pentru ultimul salut.

Există un sentiment de mândrie in această manifesta-ție de frățietate hispano-română, de frățietate între cei căzuți și cei care trăesc. Spanioli, oameni creștini și bătrâni și grandioasei Spanii, voi ați transformat înmormântarea fiilor noștri dragi într-o solemnă paradă. Armată, popor, oameni, femei, copii, bogați, săraci toți uniți cu noi nu plângem morții noștri glorioși, doar li ono-răm. Corpurile lor vr duce cu ele in Rmânia salutul Spaniei sângărând, al Spaniei care rămâne la postul de onoare."

In dimineața in care trenul mortuar intra pe teritoriul român, in gara de frontieră Grigore Ghica Vodă aștepta Corneliu Zelea Codreanu cu întreg Statul Major al Legiunii și familiile lui Moța și Marin.

Coborind din tren generalul Cantacuzino se prezintă înaintea lui Codreanu și li dă raportul: "Căpitane, îi educ grupul expediționar din Spania. Doi morți, doi bolnavi, un rănit și doi sănătoși! Trăiască Legiunea!"

Să trăim aproape de poporul român, cu privirea spre Dumnezeu și spre Patrie, dar cu arma in mână, gata in orice clipă pentru a ne face datoria de patrioți și de creștini și in acest fel vom fi credincioși conșignei pronunțate de Caudillo Franco in fața Cortesurilor Spaniole: "Ne-am consacrat viațile pentru a servi cât mai bine pe Dumnezeu și Patria și in serviciul acestora o vom termina!"

ISUS IN DACIA

AND ai venit Isuse'n t'ai la mine
In țara mea cu nopti de Sânziene
Te-am fost primit cu datine crestine,
Cu grâu in mâini și cu aiasmă'n gene...

Cu plugușorul lacrimilor sfinte
In clopotul colindelor sumând,
Că eu aiam cu el de mai'nainte
Pe strămoșescul inimei pământ.

Pe Tine Mielul Sfintei Malci Fecioare
In cântecele deniei străvechi
Te-am fost primit cu turma de mioare,
Te-am fost primit cu doina la priveghi...

Cu steaua lui Zalmoxe in privire,
Cu freamătul oștirilor de geți
Care-mi preschimbă moartea'n nemurire
Când holda'ndreaptă către cer săgeți.

Când ai ajuns Isuse Tu la mine
In Dacia unde cei morți sunt vii
Te-am fost primit cu datine crestine,
Cu danuri la Rusali și Florii...

Cu Dunărea care Te cântă'n psalți
Când norii sorb din ea cuminecare
Și-o duc in geana munților înalți
Eu Te-am primit cu roua pe ogoare...

Cu roua sfânt bădicului Troian
Că-i viu in bob de cuminăcătura
Când norii plâng și dintre bolovani
Îți crește trupu'n spic pe arătură.

ION ȚOLESCU

DECE?

de Grigore MANOILESCU

LA 13 Ianuarie 1937, la cessorile cinci fără un sfert după amiază, la Majadahonda, pe o buză de deal pietoasă și tristă de pe care se întindea în zare Madridul, au căzut sfârtecați de același obuz doi români: Ionel Moța și Vasile Marin.

Doi soldați din milionul de morți al războiului civil spaniol. Doi voluntari străini, din mule care au luptat cu îndârjire și au căzut luptând alături de Spania națională. Doi din acele mii de a căror nume azi nimeni nu-și mai aduce aminte.

De ce atunci oare, în loc să le îngroape trupurile pe loc într-un colț de cimitir, armata și guvernul spaniol au înlesnit trimiterea lor în România?

De ce, în vâlmășagul unui războiu crâncen în care moartea era un fapt înfrorător de banal, armata spaniolă și mișcările naționaliste dau celor doi soldați căzuți, onoruri vrednice de generali?

La Toledo, în clipa plecării spre țară, o companie de onoare cu muzica în frunte defilează prin fața celor două sicrie. Vorbește guvernatorul provinciei.

În ruinele orașului Iruñ, în clipa când trupurile lui Moța și Marin părăsesc pământul spaniol care le supuse sângele, din nou paradă militară și defilare a mișcărilor naționaliste. Vorbește guvernatorul militar al regiunii.

De ce, la trecerea pe pământul ei, a celor doi români căzuți în Spania, Germania, care pierdea zilnic zeci de luptători în războiul spaniol, le-a dat onoruri militare care depășeau cu mult pe cele cu care-și cinstea pe al săi?

La frontieră, companie de onoare cu drapel. Ofițerul german care o comanda, după raportul generalului Cantacuzino ca unui superior direct. La Berlin, dau onorul trei batalioane: unul din garda personală a Sefului Statului, unul din aviație și unul din infanterie. Sunt de față mulțime de personalități germane și ambasadorii Italiei și Spaniei. Hitler, Goering și zeci de organizații depun coroane.

Pe de altă parte în țara lor, în România, Moța și Marin nu erau cei dinții legionari care își dădeau viața pentru un ideal. Mulți camarazi de-al lor căzuseră înainte de 13 Ianuarie 1937, mulți alții i-au urmat și îi urmează încă de la Nița Constantin și până la Puiu Traian și mulți alții.

De ce oare poporul român s'a cutremurat ca niciodată la vestea morții celor doi?

De ce tremul care-i aducea la București a fost nevoit să se miste în pasul carului cu boi, oprindu-se la fiecare gară, pentru că mii și mii de oameni să se poată închina în fața celor două sicrie?

La Cluj, în prezența unei mulțimi imense și a întregii Universități, cei doi episcopi — ortodox și unit, Colan și Hossu — s'au rugat alături, în piața din fața gării, pentru odihna sufletelor adormiților robi ai lui Dumnezeu, Ion și Vasile. De la ciobanii Hațegului și până la întelepții neamului, s'ar putea spune că nimeni n'a lipsit în lungul drumului de biruință a lui Moța și Marin decurmezele țării! Cinci zile a întârziat trenul dela graniță până la București.

Tot Bucureștenii s'a perindat pe rând în fața catafalcului dela biserica Sfântu Ilie Gorganii, venind să-și plece frunțile chiar și acei cari fuseseră dușmani Legiunii până ieri, și din care mulți erau mențiți să-i fie mâine lărași dușmani.

De ce în ziua înmormântării sase mitropolii și episcopi și mai bine de o mie de preoți, veniți din toate colțurile țării, au mers în fruntea cortegiului de peste o sută de mii de oameni? Afară de acestia, un observator spaniol evaluează la jumătate de milion numărul aceluia însoțiri în lungul drumului!

Și să nu uităm că toate acestea se petreceau sub un rege și un guvern înclăștat în luptă crâncenă cu Legiunea. Dar, în ceasul acela mare, până și regele Carol cel plin de păcate și-a mutat inima, încercând chiar o împăcare cu Legiunea. Nimeni n'a îndrăznit să tulbure cu măsură polițienesci reculegerea țării. De ce?

Dacă pentru cele petrecute în ceasul morții celor doi se pot găsi astăzi unele explicații, cel puțin parțiale, e mult mai greu de răspuns la un alt lung șir de întrebări, legate de continuitatea amintirii lor, de realitatea prezenței lor neîntrerupte, așa îndrăzni să spun de acțiunea lor după moarte.

De ce grupul cel mai dărz de luptători al Legiunii, "Corpul Moța Marin" — din care aproape nu mai sunt azi supraviețuitori! — și-a luat numele dela ei?

De ce astăzi, la un sfert de veac de la moarte — lung sfert de veac puțin de aguditoare întâmplări în lumea întreagă și mai ales pentru neamul românesc-Moța și Marin răspund tot mai puternic: "Prezent!"?

Cum de n'au fost doar uitări?

Cum de se poate vorbi astăzi cu atâtă tenacitate de "spiritul de la Majadahonda" încât, pentru cultivarea lui s'a putut întemeia o asociație hispano-română: "Los Amigos de Majadahonda"?

Ce tainic înțeles, ce simbol de viață datător cuprind moartea lui Moța și Marin, ca să explice toate acestea?

De ce? Pentru ce? Cum?

Nu vom putea afla răspuns multumitor la toate aceste întrebări numai analizând situația politică și spirituală a României și a Europei în 1937. Și mai puțin vom putea răspunde ultimelor serii de întrebări, cercetând starea de spirit a Europei de azi. Explicarea principală trebuie căutată dincolo de cadrul rece al faptelor și împrejurărilor istorice, într-o lume de azi.

Deși a fost poate cel mai de preț exemplar al primei generații ajunși la maturitate în România Mare, deși a fost un luptător avântat cu condeiul și cu arma în cadrul ei, Ionel Moța n'a aparținut numai acestei generații, n'a aparținut numai României. Cu toate gândurile, cu tot sufletul, prin toată viața lui, confirmată deplin prin moarte, Moța a aparținut întregii Europe naționaliste dintre cele două războaie. Mai mult decât atât, depășind generația lui, depășind granițele țării lui și depășind timpul în care trăia, Moța a fost un premergător al vremurilor ce aveau să vină, aproape un profet al prefacerilor cari abia acum încep a lua ființă în lumea întreagă.

Moartea lui în trup nu a avut desigur mai mare importanță decât aceea a altor mii și mii de tineri morți cu sufletul avântat spre un ideal, oricare va fi fost el, în ultima jumătate de veac. Dar ea a avut norocul să capete din cel dintâi ceas strălucire de simbol. An cu an înțelesul ei crește, apropiindu-se tot mai mult de puterea unui mit.

Nașterea simbolurilor și a mitului nu ține seama de ghiza gândirii cartesiene. Ea e supusă altor legi și alte drumuri decât cele ale științei. Necontrolabilă apariție și dezvoltare a simbolurilor face ca Franța să-și aducă azi aminte de Charles Peguy mai mult decât de oricare altul din soldații căzuți în cel dintâi războiu mondial. Necontrolabilul caracter de simbol al vieții și morții lui José Antonio Primo de Rivera, face ca el să fie citat astăzi mai presus decât oricare altul din sutele de mii de morți "pentru Dumnezeu și pentru Spania".

Și unul și altul au fost premergători. Și unul și altul au dus o solie necunoscută vremii lor. Și unul și altul au fost altfel decât contemporanii lor.

Altfel au fost și cei doi căzuți la Majadahonda.

"Noi am fost oameni. Ei au fost mai presus de om", scrie camaradul lor de luptă Neculai Totu, povestind drumul spre Majadahonda.

"În tot cursul acestui drum, care avea să fie al calvarului, nu știu de ce, mai mult ca niciodată, privirile mele îl căutau pe Moța, îl sorbeam."

Se transfigurase. Părea mai înalt și o linie sufletească mai presus de fire i se zugrăvise pe față. Așa trebuie să fi fost și aureola sfinților. Nu mai avea nimic din înfățișarea soldatului viteaz și aprig de până atunci, ci figura luase acum o înfățișare de o bunădată îngerească. Mergea astfel purificat, ca un copil nevinovat și blând, spre marea jertfă, conștient de sacrificiul pentru Credință și Patrie. Părul lui călătorit și mătăsoș, fața lui fină și blândă îi da o înfrumusețare de sfânt.

În ceasul morții unui sfânt, mulțimea află pe nevăzute și tainice căi marea veste. Instinctul întâmplărilor celor mai presus de fire o face să simtă sfîntenția și s'o cinstească, cu mult înainte ca Biserica să-și fi spus cuvântul.

Tot astfel, în ceasul morții lui Moța și Marin, mulți din cei din jur au simțit că ceva mare se petrecuse. "Sufletele lui Moța și Marin plutesc printre noi. Ei îmi șoptesc să nu dau acestei înmormântări un caracter de jale, ci unul de sărbătoare...", spune generalul Cantacuzino în cuvântarea de la Toledo.

Nu jalea morții stăpânea clipa jertfei de la Majadahonda, ci marea lui naștere. Nașterea unui simbol, a unui mit care nici astăzi — când în Bolivia sau în Katanga luptători naționaliști invocă pe Moța și Marin n'a ajuns încă să dea măsura puterilor lui.

Nu numai oamenii Moța și Marin sunt cei ce se cuvine să fie pomeniți și cinșiți, ci mai ales starea de spirit pe care a dovedit-o jertfa lor conștientă și dorită, pentru un ideal național și creștin. "Ei au ieșit în calea morții...", spune Alecu Cantacuzino, tovarășul lor de luptă.

Erau tineri, deștepti, frumoși, culti, soți fericiți. Un viitor strălucit le stătea înainte. Gustaseră din beția puterii și popularității. N'ar fi avut a face decât un semn ca să li se deschidă larg calea onorurilor politice. Dar au ales calea onoarei. Calea morții. Aduceau o solie și ea trebuia pecetluită cu sânge.

Care a fost solia lui Ionel Moța? Care a fost mesajul spiritual vrednic să justifice și astăzi lupta pentru păstrarea și difuzarea "spiritului de la Majadahonda"? Ce e nou în mesajul lor?

În primul rând încrederea totală în nemărginita putere a jertfei. A jertfei conștiente și dorite, împlinită cu voie bună, pentru un ideal generos. Orice câteori s'au repetat faimoasele cuvinte ale lui Moța, nu e niciodată prea mult: "Când vei spune cumpliciilor tăi dușmani: Nu-mi pasă dacă mă veți adrobi și nu-mi pasă dacă voi vedea sau nu ziua biruinții, dar sunt sigur că jertfa mea va aduce prăbușirea voastră", și când pornești și te menți până la capăt cu această hotărâre senină, nu încapă nici o îndoielă că porți în tine o forță pe care nici o tehnică represivă nu o poate birui.

"Spiritul de jertfă este esențialul!"

"Aven cu teții la dispoziție cea mai formidabilă dinamică, cel mai irezistibil instrument de luptă, mai puternic decât tancurile și mitralierele; este propria noastră cenusă. Nici o putere din lume nu va putea evita prăbușirea atunci când se menține pe cenusa unor luptători viteji, căzuți pentru Dreptate și Dumnezeu."

Idealul pentru care Moța și Marin au înțeles să se jertfească bucurios, a fost un ideal creștin și naționalist. Un ideal de înfrățire creștină cuprinzând cel puțin pe toți creștinii adeverați și un ideal naționalist care prețuiește tot atât de mult existența celorlalte națiuni ca și aceea a propriului neam.

Idealul integrării spirituale a națiunilor, depășind ființa națională a fiecăreia fără a o nega și fără a o socoti o naștere perimată. Dimpotrivă întărind calitățile specifice ale fiecărei națiuni și evidențind creațiile ei, pentru ale aduce în dar patrimoniului comun și întregii omeniri.

Mai mult și mai presus de aceasta, ei mărturiseau duhul unității esențiale — nu acel al unirei tehnice! — a tuturor adevăraților creștini depășind, fără a le nega, tra-

ditiile specifice a fiecărei Biserici cu caractere proprii. Dimpotrivă, întărind tot ce-i bun, curat și adevărat în fiecare formă particulară a credinței, spre a o aduce ca un dar de mare preț Bisericii lui Hristos, una sfântă, universală și apostolică.

În teza lui de doctorat în drept din Franța, ca și în articole de revistă, Moța s'a ridicat cu tărie împotriva falselor forme de integrare a națiunilor, reprezentate pe atunci de "Societatea Națiunilor", moartă fără glorie în ajutorul celui de-aldoilea războiu mondial, așa cum astăzi moștenitoarea ei este pe cale să moară cu rușine în Katanga, în Guinea și pretutindeni.

Orice încercare de integrare a națiunilor făcută cu scopul ascuns de a duce la distrugerea lor, la destrămarea spiritului național, e dela început menită pierii. Pentru Ionel Moța, pentru Corneliu Codreanu — cași pentru noi acei ce ne socotim credincioși gândirii lor — națiunile sunt creații ale lui Dumnezeu, puse în slujba lumii întregi, într-o alavă lui.

O națiune nu este mare în fața lui Dumnezeu și a istoriei prin ceea ce a fost sau este în stare să cucerească din pământ și din bunurile materiale ale altor națiuni, ci prin ceea ce e vrednică să ofere, să dăruiască celorlalte națiuni în domeniul gândirii și științei, al artei și mai ales în acel al credinței.

Grecia antică nu a fost și nu este încă și astăzi mare în istoria lumii prin cuceriri teritoriale, ci prin gândirea filosofilor ei, prin creațiile ei de artă și prin spiritul legilor lor ei, la care se adăpă și astăzi, după trei milenii, omenirea. Așa cum lumina stelelor moarte — pe care le-a cântat Eminescu — ajunge la noi atunci când de mult li s'a stins izvorul, darurile făcute omenirii de Grecia antică au continuat să fecundeze civilizația altor popoare, chiar și atunci când de veacuri Atena era doar un biet sâtuț de plugari.

Care e spiritul de care omenirea are nevoie astăzi? E "duhul marilor rupturi" de care vorbea Moța. Gânditorii de astăzi trebuie să aibă curajul să afirme cu tărie că nimic temeinic nu se poate clădi împotriva națiunilor, ci numai pornind dela ele; că nimic temeinic nu se poate construi pe materialism și egoism, fie el și egoism național sau rasial; că nimic temeinic nu se poate crea fără Dumnezeu, și cu atât mai puțin împotriva lui Dumnezeu. "De n'ar zidi Dumnezeu casa, zădărnice se străduiesc zidarii!", spune psalmistul.

Ne găsim astăzi în ajutorul și poate chiar în mijlocul unor atât de radicale prefaceri a structurii spirituale — și politice! — a lumii, încât e probabil că toate frământările și suferințele ultimilor cincizeci de ani vor apărea peste alte cincizeci de ani ca neînsemnate întâmplări normale și necesare, ca durerile nașterii unei noi civilizații, a unor noi structuri spirituale, bazate pe întrecerea creatoare între națiuni, pe dăruire și nu pe răpire.

Nenumărate sunt astăzi tendințele și chiar încercările de integrare supranațională în lume. Cele mai multe însă se îndreaptă, pe căi greșite, spre țeluri mărunte. Uniunile europene, de gase, de zece sau de câte țări vor fi fiind, au început — simbolice! — printr'un trust al cărbunelui și otelului și continuă cu târgurile de oameni de afaceri. Sunt doar încercări de coalizare a egoismelor, de întovășirea unor națiuni pentru a lupta economic împotriva altora, de promovarea intereselor unor grupe financiare în luptă cu altele. Discursurile generoase, sfârșitoare sunt numeroase, dar nimeni nu e căsuș de puțin dispus să renunțe la o cât de mică parte din drepturile și din bunurile sale, pentru a ajuta pe altul. Se vorbește mult de "Ajutorarea națiunilor mai puțin dezvoltate", dar când se trece la practică ne aflăm în fața conurenței politice și economice dintre marile puteri, care caută să cumpere cu un blid de linte libertatea celor mici și săraci. Nici urmă de "spirit de sacrificiu"!

În lumea aceasta tulbure, stăpânită de materialism și de egoism, în care doar ca "un omagiu pe care viciul îl aduce virtuții" interesele cele mai nerusinate caută să îmbrace haina generozității, străbate totuși o rază de lumină, se întrezărește o nădejde.

"În drum mi se desface prăpăstul
Și'n negură se'mbracă zarea.
Eu în genunchi spre Tine caut:
Stăpâne! Orânduie-mi cărarea!"

O întreagă lume începe azi așa aduce-aminte că Hristos este "calea, adevărul și viața". Ca El e cărarea pe care o căuta Goga.

Ca întotdeauna în clipele hotărâtoare a ultimilor două mii de ani, la răscrucea de azi a vremurilor, Creștinismul a fost cel dintâi care a reușit să dea un înțeles spiritual, o direcție transcendentă tendințelor de integrare care frământă azi omenirea. Pe calea unirii creștinilor s'a străbătut un drum mai lung în vremea noastră, și mai ales în cel din urmă trei ani, decât într-o mie.

Și în ce privește acest eveniment maxim al epocii, Ionel Moța a fost un precursor și poate fi un simbol. Fiul nepot și strănepot de preoți ortodocși, conducând un grup de luptători ortodocși pe care-i întovășăia un preot ortodox Moța a venit să lupte și să moară în Spania pentru că "se trăgea cu mitraliera în chipul lui Hristos". Nici prin minte nu-l trecea să facă o deosebire între două țări pentru că una era catolică și cealaltă ortodoxă.

"Bucuria acesta (a Nașterii Domnului), e astăzi întinsecată în toate mijmele de îngrijorare pentru soarta așezării creștinești a lumii.

(Într-o pag. 24.)

NATIUNEA SI ARMATA

de General Platon CHIRNOAGA

Inchin acest articol luptătorilor Moja și Marin, cei dintâi români cari au căzut cu arma în mână contra hidrei comuniste ca precursori ai marelui campanii din răsărit.

În epoca modernă, raporturile dintre națiune și armată sunt foarte strânse. Armata reprezintă puterea organizată a națiunii, în măsura în care guvernele au înțeles să valorifice această putere, iar națiunea consimte rezervorului din care în fiecare an se reînnoiesc și se completează efectivele armatei.

Armata cuprinde elemente din toate straturile sociale, țărani, lucrători intelectuali și burghezii de tot felul. Mentalitatea acestora este foarte variată ca și mediile de viață. În timpul celor circa două ani de serviciu militar, o apropiere este chemată să se facă între acești tineri, cari până în ceasul când au trecut pe poarta cazăr-mii nu aveau nicio cunoștință unii despre alții și foarte vagi cunoștințe despre viața ce li se oferă sub uniforma militară. Se poate considera că la venirea în cazarma acest tineret posedă un minimum de cunoștințe comune, rezultat al școlii primare și a vieții pe care au dus-o până la vârsta chemării sub drapel. Printre aceste cunoștințe sunt și o seamă de cuvinte al căror înțeles nu este încă pe deplin lămurit — națiune, stat, patrie, regalism, capitalism, comunism, etc. — cari își trag valoarea și importanța din viața publică și pe care le-au prins fie din ziare, fie din întâmplări oarecari sau poate chiar din școală. În cazarmă, prin contactul zilnic dintre soldați și prin educația făcută de ofițeri, aceste noțiuni încep să se lămurască.

Onțorii, prin însăși misiunea lor de apărători ai Patriei, sunt naționaliști. Formația lor morală este ridicată printr-un singur cuvânt onoare, cinste, demnitate, camaraderie, bravură, sacrificiu, disciplină, cari toate legate între ele crează o anumită mentalitate, caracteristică ofițerului. În sufletul lui aceste principii, gândite și trăite, fac ca să se resimtă în exterior. În fiecare judecată, în fiecare act și în fiecare hotărâre. O astfel de formație a caracterului este natural să fie pătrunsă de o deosebită iubire de țară și de neam. Pentru că să fii gata să faci sacrificiul suprem pentru țară, trebuie să ai gata să faci și s-o așezi sus de tot, deasupra tuturor legăturilor pămâtenes. Această pasiune a ofițerului se revărsă și asupra trupe, în măsura în care educatorul este capabil să exteriorizeze ceea ce simte și crede.

Înainte de primul război mondial, această problemă, a educației naționale în armată, era mai simplă. Populația României era omogenă, sau aproape; statul se conducea după principii democratice, cu separația puterilor în Stat, cu o justiție independentă și un Rege constituțional. Națiunea era împăcată cu statul și statul cu națiunea. Problema agrară, care agita pătura țărănească și a dus la revoluția dela 1907, era pe cale să se găsească o soluție odată cu apropierea celui de-al doilea război mondial. Armata aparținea atât națiunii cât și statului. Și statul și națiunea aveau încredere în armată. Cele două partide politice — liberal și conservator — se succedau la putere fără convulsii și acte de violență, marcând o perioadă de pace și progres. În aceste condiții, soldatul înțelegea ușor ce este o națiune, o țară, un guvern și legătura cu aceste noțiuni, marea lui răspundere de a apăra hotarele țării și a lupta pentru eliberarea celorlalte provincii românești. Aceasta era singura activitate politică a ofițerului, dacă se poate numi "politică" lămurirea idealului național și pregătirea morală pentru apărarea independenței și a libertății poporului român.

Prin alipirea la Regatul României a tuturor provinciilor românești aflate sub stăpâniri străine, au fost înglobate între noile frontiere și importante elemente minoritare. Prezența acestora în mijlocul românilor a creat probleme noi atât în conducerea politică — administrativă a țării, cât și în armată. Educația soldaților de origine minoritară pune problema încrederii în acești soldați. Dacă din punctul de vedere al instrucției nu se putea face vreo deosebire între gradul de pregătire al ostașilor minoritari de acela al românilor, nu același lucru se putea afirma despre educația morală. Neexistând nicio posibilitate de control și verificare a convingerilor interne, exista întotdeauna o îndoială asupra încrederii care se putea acorda acestor soldați. Până la ce punct erau gata să meargă alături de români și ce va rezulta în momentul în care nu vor mai merge decât din spirit de disciplină, sau nici atât? Răspunsul l-am avut în 1940-1941, când n-au mai rămas în armată dintre minoritari decât numai ofițeri și soldați ași și avai cari au refuzat să intre în SS-ul german. Această atitudine a fost desigur "politică" și ea a fost consecința situației politice europene în general și a intrării României în război alături de Germania. În schimb, acordul dintre națiunea română și armata română a fost complet în cursul campaniei din 1941-1944. În această împrejurare, armata a mers din convingere contra Rusiei Sovietice și națiunea și-a dat acordul ei total acestei întreprinderi.

Au fost însă și alte împrejurări când armata română a fost chemată să facă acte politice contrare misiunii ei și să contrare voinței națiunii, din ordinul șefului statului. După terminarea primului război mondial, partidele politice, socotind pe de o parte că problemele naționale ale României au fost rezolvate integral, iar pe de altă parte având de soluționat grave și urgente probleme interne, rezultate din dublarea teritoriului și a populației, s-au consacrat preocupărilor problemelor de organizare internă și concurenței pentru putere. În același timp însă comunismul a început să se manifeste în diferite forme industriale și în special la Iași și București. Guvernele de atunci n-au dat destulă atenție acțiunii subterane a comunismului, socotind puterea militară rusească a acel timp mult prea slabă pentru a constitui o amenințare serioasă. Tineretul studentesc de după război, cunoscut sub numele de "generația dela 1922", reprezentând în înțelesul statului al națiunii, constatănd cărență autorității de stat în fața pericolului comunist, a intrat în acțiune, s-a manifestat politic și din etică în etapă ajungând la organizarea mișcării legionare, având ca obiec-

tiv principal combaterea comunismului prin instaurarea justiției sociale și aplicarea dreptului românilor de a fi ei conducători în țară. De aici a rezultat conflictul cu evreimea și cu politicienii cari își creaseră averi pe căi pănău o mare parte din finanțe, comerț și presa și care invadaseră și toate ramurile de activitate intelectuală, au văzut în lupta dusă de mișcarea legionară pentru restabilirea românilor în drepturile lor de conducători un mare pericol pentru situația lor; într-adevăr acum nu mai era vorba de un antisemitism primitiv cu bătaie și spargeri de geamuri, ci de diminuarea influenței evreiești pe căi legale și, prin concurență în condiții egale. În același timp, politicienii se vedeau amenințați în mijloacele lor nepermise de existență, în cazul când acest tineret idealist ar ajunge să-și impună punctul de vedere în problemele sociale. De aici motive de gravă contrariere a unei anumite stări sociale, cu care pătura conducătoare era de acord, implicând răscolirea de pasiuni din partea evreilor și a politicienilor din diferite partide. Mai mult decât atât, organizarea paramilitară a Legiunii și propaganda prin fapte, atrăgeau aderenți tot mai numeroși.

Regele Carol socotind că această dezvoltare i-ar putea fi dăunătoare, a decis să o desființeze. De aici asistăm la o prigoană prin fel de fel de acte de violență contra mișcării legionare și la apărarea acesteia, prin alte acte de violență. Nu este locul aici să pun în discuție acest capitol sângeros din politica internă a României dintre anii 1930-1940, ci vreau numai să arăt cum din cauza acestor violențe absurde și oribile s'a ajuns la întrebuintarea armatei în funcțiuni politice.

Armata română nu făcea politică. Principiul "cedant arma togae" (armele să cedeze guvernului), enunțat pentru întâia oară de Cicero, era considerat o axioma. Totuși printre tinerii ofițeri intrați în școlile militare după anii 1927-1928, se găseau unii cari simpatizau cu mișcarea legionară, trăind încă din liceu într-un mediu de idei legionare. De asemenea și ofițerii mai vechi priveau cu interes către naționalismul acestei mișcări, naționalism care se confunda aproape cu acela care constituia baza morală a educației militare. Tăra, națiunea, religia, regalitatea, erau stâlpii ideologiei legionare, așa cum se găseau ca elemente constitutive ale pregătirii spirituale a ofițerilor. Asta nu însemna însă că ofițerii ar fi aderat la mișcarea legionară. Desigur că nimeni nu-l împledeca că să aibă păreri proprii în problemele politice la ordinea zilei, dar ei nu aveau dreptul să și le exprime public și nici să ia atitudini politice prin vreun act oarecare.

Aceasta era situația, când la 10 Februarie 1938, după înlăturarea guvernului Goga-Cuza, Regele Carol al II-lea formează un cabinet sub presidenția Patriarhului Miron Cristea, având pe Armand Călinescu la Interne. La sfârșitul aceluiași luni o nouă constituție este promulgată pe baza unui referendum. La 30 Martie, apare un decret prin care toate partidele politice sunt desființate și în locul prefecturilor civile sunt numiți prefecti militari (colonei și lt.-colonei). Aceasta a fost o introducere directă a armatei în politica internă românească. Posturile de prefect erau încredințate de obicei membrilor partidului dela putere. A-i înlocui cu ofițeri, însemna a da acestora funcțiuni publice cu caracter politic. Indiferent dacă aceștia își îndeplineau bine atribuțiile, — în multe părți mai bine decât prefectii politici, pentru că aveau cunoștințe administrative și practica în organizarea muncii —, nu este mai puțin adevărat că acești colonei și lt.-colonei au exercitat funcțiuni politice. Dictatura regală era astfel instaurată și consecințele ei vor fi de o gravitate excepțională pentru dinastie, țară și neam, cu atât mai mult cu cât aceste evenimente interne coincideau cu o agravare a situației în Europa.

Regele ar fi putut foarte bine să fi găsit în fiecare capitală de județ printre profesori, medici, avocați, etc., elemente valoroase și serioase cari nu făceau politică activă în cadrul vreunui partid și cari ar fi putut servi ca buni prefecti; dar aceste elemente aveau un spirit îndepărtat de totmai prin faptul că trăiau în afara de politică și-și vedeau de exercițiul profesiunilor lor. Deci nu s'ar fi putut conta pe ele în eventualitatea unor ordine a căror execuție ar fi creat procese de conștiință. Așadar s'a făcut apel la armată, a carei disciplină presupunea mai multe probabilități de supunere. Acest raționament s'a dovedit just. Când ca urmare a asasinării la 30 Noiembrie 1938 a lui Corneliu Codreanu și a celorlalți 13 prieteni legionari în pădurea Tâncăbești, un grup de legionari a executat pe Armand Călinescu, care era prim-ministru și purta răspunderea asasinării dela 30.11.1938. Regele Carol al II-lea numește imediat președinte de consiliu pe Generalul Argeșanu, ministru de până atunci al apărării naționale, și-i dă ordin să execute câte 3 legionari de fiecare județ, ordinul a fost executat. Numai 3 colonei prefecti, a căror conștiință a înfrânt spiritul de disciplină, au refuzat să se supună ordinului dat de măcelarul din palatul regal. Celălți, când a doua zi dimineața li s'a cerut telegrafic însoțirea la ministerul de Interne a ordinului de execuție al legionarilor, și-au păstrat foto-copii depe ordin.

Așadar Regele Carol s'a folosit de un prim-ministru general și de 71 colonei prefecti de județ ca să asasineze câteva sute de legionari pe întreg cuprinsul țării. Această abuzivă întrebuintare a ofițerilor a creat un fals conflict între armată și tineretul naționalist, când în realitate acest conflict exista între mentalitatea naționalistă a acestui tineret și sistemul democratic-dictatorial de guvernare aplicat de partidele de guvernământ și într-o formă și mai dură chiar de Regele țării.

Bine înțeles că de îndată ce Generalul Argeșanu și-a îndeplinit trista lui misiune, a fost înlocuit cu un guvern Argetolanu, urmat la scurt timp de guvernul Tătărescu. O altă intervenție militară de altă natură și cu adânc efecte în conducerea Statului, a avut loc în toamna anului 1940. În vara aceluiași an, vecinii României, Rusia Sovietică, Ungaria și Bulgaria, profitând de izolarea politică în care se afla țara noastră în acel moment ne-au rupt părți importante din teritoriul național. Regele Carol, care de doi ani își asumase sarcina de a conduce treburile interne și externe ale țării, era într-o situație foarte

greă. În urma desființării partidelor, a teroarei contra tineretului român, a jafului averii publice și a prezenței în permanență a Elenei Lupescu în soluționarea problemelor țării și în special în mănurea oamenilor politici, Regele pierduse orice simpatie și devenise odios. La sfârșitul lunii August nu mai avea niciun sprijinitor dincolo de porțile Palatului. După ce grupuri de legionari dincolo manifestat în seara de 3 Septembrie în fața Palatului Regal, Regele dânduși seama de gravitatea situației, numește șef de guvern și apoi Conducător pe Generalul Antonescu. Cum masele populare nu s'au liniștit cu această numire, cerând abdicarea Regelui, acesta, înspăimântat, în seara de 5 Septembrie chiamă pe Generalul Coroamă, comandantul C.2.A. și al garnizoanei București, la Palat și li dă ordin să scoată trupele în stradă și să tragă asupra manifestanților. Generalul Coroamă a refuzat să se supună acestui ordin, spunând că el nu poate să și asume răspunderea distrugerii tineretului. Acest refuz a fost determinant pentru desființarea evenimentelor ulterioare. Generalul Coroamă era un ofițer de mare valoare militară, modest, integru și de o corectitudine exemplară. Din punct de vedere politic nu aparținea niciunui partid; era însă prin pregătirea lui militară naționalist. Refuzul de a trage asupra legionarilor din piața Palatului regal a fost în acord cu convingerile lui despre felul cum trebuiau soluționate problemele acestui tineret, și problemele țării în acel moment.

Ce s'ar fi întâmplat dacă Generalul Coroamă ar fi executat ordinul regal și ar fi transformat piața Palatului Regal într-o baie de sânge? Ipoteze se pot face multe, dar un lucru este sigur: nici mișcarea legionară și nici Generalul Antonescu n'ar fi luat conducerea la 6 Septembrie. Gestul hotărât al Generalului Coroamă i-a creat Generalului Antonescu posibilitatea să ceară și să obțină dela Rege actul de abdicare în favoarea fiului său Mihai. Generalul Antonescu constituie apoi un guvern cu mișcarea legionară, la care mai participau câțiva ofițeri superiori și doi liberali ca tehnicieni în probleme economice.

După patru luni și jumătate, Generalul Antonescu, nemulțumit de colaborarea cu legionarii, provoacă ruptura cunoscută sub numele de "rebelunea legionară" dela 21 Ianuarie 1941 și constituie un alt guvern cu un număr mai mare de militari. În locul prefectilor legionari — chemați de general la București în ziua de 19 Ianuarie, fără știrea membrilor legionari din guvern — sunt numiți imediat prefecti militari. Așadar din nou armata este chemată să se amestece în conducerea politică și administrativă a Statului, de astă dată pe o scară mai mare, deoarece nu numai prefectii, dar și șeful statului cât și o bună parte dintre miniștri sunt militari.

S'ar putea spune despre aceste evenimente că ele au dovedit cât de strânsă era legătura dintre națiune, stat și armată. Așa ar fi dacă o astfel de întrebuintare ar intra în cadrul misiunilor normale ale armatei. Ori armata trebuie să fie ținută departe de orice funcțiune politică, pentru că ea nu aparține niciunui partid politic, niciunui dictator și niciunui regim, ci numai națiunii. Conducerea statului nu are voie să folosească armata contra națiunii. Numai atunci se poate face apel la forța armată când este vorba de a salva națiunea de agitațiile unui curent subversiv, care ar urmări desființarea libertăților naționale și supunerea ei unui regim de teroare și sclavie.

Când Regele Carol și Generalul Antonescu au făcut apel la elementele armatei pentru administrarea țării, au intrat în conflict cu tradițiile politice ale țării și cu dispozițiile constituționale, devenind dictatori. Tăra nu s'a mai putut manifesta politic și nici administra prin aleșii ei, ci prin reprezentanții unui singur om, dictatorului.

Actualmente în țară se găsește un regim dictatorial terorist, care se sprijină pe poliție și miliție. Armata a fost în întregime politicizată și pusă în serviciul direct al partidului.

Din punctul de vedere al regimului comunist, armata nu mai reprezintă națiunea, ci numai partidul unic comunist, aflat în slujba ocupantului; deci și armata este tot în serviciul ocupantului. O asemenea armată nu mai este educată pentru a se sacrifica pentru libertatea neamului și integritatea frontierelor; educația care i se face este orientată spre lupta de clasă, apărarea socialismului și a partidului comunist, distrugerea lumii capitaliste, etc. Desigur, nu se poate spune că din cauza acestei educații ofițerii și trupa nu mai sunt buni patrioți și naționaliști. Această educație, cu toată insistența care se depune ca să facă din ostași adepți ai ideilor și scopurilor celor ce conduc țara în numele ocupantului sovietic, trece pe deasupra lor și nu alterează fondul sufletesc naționalist, legat de pământ, de națiune și de libertatea celor chemați să învețe meseria armelor. Se poate afirma cu toată convingerea că sentimentele armatei pentru patrie și națiune se găsesc la un nivel tot atât de înalt ca și acela al întregului popor și că este gata să se sacrifice din nou pentru libertățile neamului, dacă i s'ar oferi posibilitatea să lupte în contra adevăratului inamic, adică a Rusiei Sovietice.

Este de constatat că numai regimurile în conflict cu libertatea și drepturile omului sunt obligate să întrebuinteze armata în misiuni cu caracter politic. Cu cât o dictatură este mai apăsătoare, mai nedreaptă și de departe de aspirațiile neamului, cu atât dictatorul este mai urât de popor și mai obligat să se folosească de armată pentru a se menține la putere.

În asemenea cazuri, dacă armata prin șefii ei este de partea dictatorului, se poate provoca a ruptură între națiune și armată; ceea ce duce la revolte și vărsări de sânge. Dacă însă armata înțelege să reprezinte forța care apără idealurile națiunii, dictatura va fi alungată și înlocuită cu un regim politic corespunzător voinței naționale.

La eliberarea României, voința națiunii va trebui să fie respectată, redându-se poporului libertățile și drepturile naturale, așa cum există în democrațiile occidentale.

În ceea ce privește armata, prima măsură care va trebui să fie luată este despoliticizarea ei și restabilirea ei în misiunile și funcțiunile ei normale. Numai așa armata, națiunea și conducerea statului, ca exponent al națiunii, pot realiza acordul de care un popor are nevoie pentru dezvoltarea lui progresivă pe toate planurile.

de Radu GHENEA

Madrid, 31 Dicembre 1961.

ANTIMACHIAVELISM LEGIONAR

CARPATII

21

de Ir. Faust BRADESCU

se plasa la antipodul concepției machiaveliene dominante în lume.

Se poate spune, fără frica de greșală, că Mișcarea Legionară intruchipează un adevărat umanism politic modern. Asemănările cu epoca umanistă a secolului XV sunt isbitoare. Și printre aceste asemănări, convingerea în eficacitatea educației se desprinde ca o adevărată caracteristică. Tendința umanistă, dând importanță individului, aducea în circuitul evolutiv al epocii problema educației acestui individ. Deaceia, multe din operele marilor umanisti tratează această problemă ca unul din punctele esențiale ale Renașterii spirituale și politice a epocii lor. Când ERASMUS scria "Institution d'un Prince chrétien" în 1516, pentru educarea lui Carol V, el era convins că prin educația dată unui viitor împărat se puteau amena relațiile internaționale și îmbunătăți relațiile umane. Deoarece, această educație nu putea fi sprijinită decât pe o bază morală. Același lucru se poate constata cu toate lucrările de același gen scrise în sec. XV și XVI pentru uzul diferiților prinți.

Iată deci apropierea logică între concepția umanistă și cea legionară: educația — în sec. XV și XVI a prinților; în sec. XX a tuturor indivizilor unei comunități — educație considerată de altfel nu numai ca o esență socială dar și politică.

În amândouă cazurile, termenul *educație* are un sens precis. Nu-i vorba de a învăța carte, a se cultiva, a înmăgazina o serie de cunoștințe. E vorba de sensul etic al cuvântului, adică de posibilitatea de a distinge binele de rău, de a aprecia în primul rând valorile morale în detrimentul celor materiale și imediate. Astfel, atât în epoca umanistă cât și în legionarism, cuvântul educație este aplicat pentru a contopi într-o sinteză valabilă cele două sensuri posibile.

În epoca noastră s-au făcut multe abuzuri prin alimentarea voită a unei confuzii asupra sensului just al educației.

În sensul burghez al cuvântului, educația a fost și rămâne extinderea instrucțiunii publice în toate părțile sociale.

În sensul comunist, educația înseamnă indoctrinarea maseilor în crezul colectivist sub o formă exclusivistă și disprețuitoare de alte forme.

Pe când, în sensul legionar — cel mai apropiat de sensul umanist — educația e un tot, un complex, o asimilare de cunoștințe, de datorii civice și de valori morale. Educația individului nu-i privită ca o simplă operă de cultură (sens burghez) și nici ca o indoctrinare partidară (sens comunist). Pentru Mișcarea Legionară, individul este entitatea supremă și deci educația lui trebuie să îmbrățișeze totalitatea posibilităților acestei entități.

Democrații convingși au recunoscut și-au regretat această tendință fatală a democrației. Criza epocii noastre își are izvoarele în mijlocul secolului XIX. Încă înainte de primul război mondial câteva inteligențe clar-vizitoare deplăneau lipsa de idealism a mediului burghez, rezultat al unei evoluții și a unei educații defectuoase. Când prin 1908-1909, J. CHARMONT, scria cu privire la criza morală a timpului său:

"Assurément, cette crise... est en partie provoquée par la diminution d'idéalisme, par le fait que les individus sont de moins en moins disposés à se sacrifier" (27).

acți nu-și dădea seama de adevărul pe care-l enunța. Era mai mult decât o constatare, era strigătul instinctiv al omului ce simte dar nu înțelege încă amenințarea ascunsă în umbră.

Cățiva ani mai târziu, Căpitanul enunța primele precepte legionare capabile să contrabalanseze nefasta tendință. Tot instinctiv simțea și el de unde vine marele pericol, dar în loc de simplă constatare, el lua măsuri de apărare. Om de gândire și de acțiune, C. Z. C. nu se putea limita la deplângerea unei situații. Astfel, în omul legionar trebuiau dezvoltate prin "educație" toate potențialele latente ale individului: culturale, civice, morale, etc., pentru a se crea o armonie interioară pe care n-o putea atinge nici în democrație, nici în comunism.

După teoria lui Machiavel, spune JAMES BURNHAM, în cartea sa "Machiavelismul":

"Les hommes et les groupes d'hommes luttent entre eux pour accroître leur puissance et leurs privilèges" (28).

Această constatare constituie o nouă și puternică diferență între spiritul machiavelic și spiritul legionar. În concepția lui Machiavel nici un suflu de interes pentru marea suferință a poporului. În primul rând interesează forța "superintel" și apoi mărirea privilegiilor, elemente care constituiesc fundamentul întregului eșafodaj machiavelian.

În fond, deși Machiavel a trăit în epoca umanistă, în plină Renaștere, întreaga lui concepție nu reflectează nimic din elanul de descoperire al individului, nimic din suflul de deșteptare spirituală specific epocii. Pentru el, suflul de deșteptare și principiile, în numele cărora pot fi comise orice nelegiuiri, ale cărui privilegii sunt un scop de apărare pentru toți indivizii ce se găsesc sub oblăduirea lui.

Individul luat aparte sau grupurile umane în totalitatea lor, pentru a se afirma și menține la nivelul dorit

sunt obligați să lupte, să zdrobească tot ce poate constitui o opoziție sau o concurență. Cu o astfel de mentalitate se poate oare spera într-o îmbunătățire a relațiilor sociale sau politice? Lupta de dominare și înmulțirea privilegiilor, nu poate aduce decât ură, invidie, dorința de acapărare, voință de distrugere a celor ce pot părea mai dotați, a celor ce pot constitui o concurență reală.

Pe când în concepția legionară, suflul care o animă nu mai e preamărirea forței și nici întărirea privilegiilor. Tipic în acest sens e "jurământul gradelor legionare", în care respiră toată morală civică a Mișcării și toată morală creștină ce-i stă la temelie.

Spre amintire îl reproducem în întregime:

- 1) Să trăim în sărăcie, ucigând în noi poftele de îmbogățire materială.
- 2) Să trăim o viață aspră și severă cu alungarea luxului și îmbuibării.
- 3) Să înlăturăm orice încercare a exploatarei omului de către om.
- 4) Să jertfim permanent pentru țară.
- 5) Să apărăm mișcarea legionară cu toată puterea noastră împotriva a tot ce ar putea să o ducă pe căi de compromisuri sau compromitere; sau împotriva a tot ce ar putea să-i scadă măcar înalta linie morală" (29).

Câtă diferență de spirit între cele două concepții politice! Cea machiaveliană exprimă pur și simplu felul curent de a înțelege politica, în care, în loc de evoluție spre un mai bine, spre un mai uman, ne lăbm de voința contrară a reușitei prin orice mijloace ca singură realitate politico-socială. Cine vrea să învingă, trebuie să fie mai nemilos, mai subtil, mai diabolic decât adversarul politic eventual. Dacă există o morală machiaveliană, ea e cu totul contrară celei cunoscute de noi și acceptată de majoritatea indivizilor. Bazată pe principiul forței ea duce la primatul materiei și al realităților pur materiale.

Nu-i oare o îndepărtare fatală dela finalitatea genului uman?

În loc de înălțare și efort spre armonie, concepția machiaveliană distruge în om singura energie ce-l putea smulge tendințelor atavice. Machiavelismul perpetuat de toate guvernele lumii timp de patru secole și-a găsit expresia ultimă în marxismul bolșevic din zilele noastre. Machiavel însuși n'ar fi putut spera mai mult. Prinț introvertire "magistrală" de finalități și mijloace de realizare, comunismul intruchipează azi linia pură a concepției machiavelice.

În timp ce Mișcarea Legionară, depășind tendințele timpurilor moderne — consecințe ale unei aplicări continue de concepte machiavelice — răstoarnă bazele concepționale tradiționale și încearcă să schimbe miezul problemei. De unde până la ea omul era împins — prin educație și exemplu — spre idolatrierea forței și apărarea privilegiilor de castă, de familie, de partid sau de sindicat, cu ea și prin ea omul întrevide alte orizonturi atât sociale cât și politice.

Considerându-se trista situație a Italiei din epoca Renașterii, efortul doctrinar al lui Machiavel ne apare într-adevăr legitim pentru epocă. Confuzia și injustiția formau trăsăturile caracteristice ale vieții politice. Machiavel amestecă în toate problemele mari ale poporului italian:

"avait vu de grandes puissances se liguier entre elles pour détruire les petites; il avait vu, par des exemples concrets, le succès couronner la mauvaise foi et la violation des traités. Il est donc naturel que son principal dessein ait été de trouver quelque formule capable de restituer un sentiment de sécurité et de rétablir une condition qui assureraient au moins les exigences élémentaires de l'ordre public" (30).

Spiritul machiavelian exista deja în lumea politică. Machiavel n'a făcut decât să-l transcrie în formule precise de comportament. Interpret al unei stări de fapt, el n'a reușit să depășească mentalitatea timpurilor lui. În locul unei puternice reacțiuni împotriva sistemului de violență și imoralitate ce domnea, fapt ce-ar fi constituit o atitudine mai logică și în același timp angrenată pe linia de evoluție a omenirii, Machiavel s'a lăsat dominat de aureola ce însoțește totdeauna manifestările de forță. Justiția a întrezărit-o în elocințele permanente de forțe: învingătorul având totdeauna dreptate prin faptul de a avea această forță și de o a impune. Exact învățătura fabulei lui La Fontaine: "la raison du plus fort est toujours la meilleure".

Prin această poziție, Machiavel elimina definitiv orice ameliorare spirituală. Baza mentalității politice se vedea redusă la câteva ambiții, interese sau dorinți, lipsite de orice suflu superior. Principiile morale sau civice, fără de care o societate nu-i decât un amalgam de forțe oarbe, sunt complet desconsiderate de Machiavel sub simplul motiv că n'au ce căuta în politică, unde faptele palpabile sunt totul, cauze și scopuri în același timp. Astfel:

"Pour Machiavel, quand les faits sont probants, les principes doivent être mis au rebut" (31).

Or, Mișcarea Legionară nu poate fi de acord cu această concepție. Fără principii morale, viața publică, ca și cea socială, devine anarhică, animalică. În loc de evoluție și ameliorare de concepții, ne vom găsi într-o lentă dar sigură decadere. Fapt de altfel confirmat de evenimentele epocii noastre în politica internațională. Nimic mai just decât afirmația lui DIDIER DE ROUSSILLON:

"Nier l'objectivité des valeurs morales représentées toujours la déchéance du monde moral correspondant" (32).

Deaceia, un Stat trebuie să țină seamă în permanență de aceste principii, indiferent de conjunctura politică în care se găsește. Prin respectul arătat față de aceste principii, el se plasează pe linia ascendentă a societății; nu

prin adoptarea simplistă a principiilor machiaveliene. Forța militară e o necesitate în viața politică a umanității noastre plină încă de tarele unei mentalități întârziate. Statul are nevoie să fie pregătit pentru orice eventualitate. Apărarea e un drept natural. Deaceia:

"Si un Etat faible est entouré et menacé par des ennemis machiavéliens, il doit s'efforcer à tout prix d'accroître sa force physique, mais aussi ses vertus morales" (33).

Iată deci, spus de Jacques MARITAIN ce nu poate fi bănuț de legionarism, adevăratul sens al existenței noastre ca societate umană. Forța e o necesitate dictată de circumstanțele politice, dar mai presus de toate politica trebuie înobilată de "virtuți morale", fără de care nu ne putem furnicia de Asirieni, de haite de lupi infometati sau de furnicile carnivore din Brazilia, numite "sauva", ce distrug totul, plante și animale, pe unde trec ca un puiho "organizat".

Tot JACQUES MARITAIN, în lucrarea citată, se apropie în mod surprinzător de concepția legionară afirmând că:

"... si cette antinomie (la mortelle division créée entre l'éthique et la politique), qui a été le fléau de l'histoire moderne, doit être surmontée en pratique et non seulement en théorie, ce sera seulement à condition qu'une sorte de révolution se produise dans notre conscience" (34).

Zece ani înaintea lui J. Maritain, CORNELIU ZELEA CODREANU precizase în "Pentru Legionari" principiile fundamentale de regenerare ale neamului românesc și ale umanității. Nu era oare vorba de acest fel de "revoluție în conștiința noastră" când Căpitanul scria:

"Vom crea un mediu sufleteș, un mediu moral în care să ne nască și din care să se hrănească și să crească omul nou.

Mediul acesta trebuie izolat de restul lumii prin întărirea sufletești cât mai înalte. Trebuie apărut de toate vânturile primejdioase ale lășității, corupției, desfrâului și tuturor patimilor, care înmormântează națiunile șiucid indivizii" (35).

Exemplele sunt înfinate în literatura legionară. Tot astfel se exprima și ERNEST BERNEA:

"Legiunea este o grupare revoluționară pentru că merge în inima lucrurilor și prefacă din temelii. Ea nu schimbă numai formele, numai așezămintele, ci schimbă însăși firea omului..." (36).

Același lucru, aceeași concepție, o precizează Căpitanul și în "Cartica șefului de cuib, punct. 69:

"Omul nou, sau națiunea înnoită presupune o mare înnoire sufletească, o mare revoluție sufletească a poporului întreg, adică o împotrivire a direcției spirituale de astăzi, și o ofensivă categorică în contra acestei direcții" (37).

În această transformare în profunzime stă toată mărirea Mișcării Legionare și enorma diferență de concepție politică dintre legionarism și machiavelism. Nu-i vorba de o simplă diferență de stil, ci de una conceptuală. În timp ce machiavelismul exaltă domnia forței, a minciunii, a tiraniei, în scopul pur material de a atinge o țintă, legionarismul face apel la sentimentul dragostei, înțelegerii și adevărului în scopul de a împinge umanitatea spre telurile superioare ale perfecțiunii. Acolo unde unul distruge orice relație între politică și etică, celălalt se sforțează să stabilească o relație strânsă și binefăcătoare. Acolo unde:

"Machiavel n'admet à la politique, science de la conduite des Sociétés, art de la domination des hommes, et à la morale, discipline métaphysique du bien et du mal, qui lui est politiquement indifférente, d'autres frontières communes que celles sans fixité de l'utilité et de l'intérêt bien entendus" (38).

Mișcarea Legionară impune omului — deci și conducătorilor de popoare — "legea onoarei":

"Mergi numai pe căile indicate de onoare. Luptă și nu fi niciodată mișel. Lasă pentru alții căile infamiei. Decât să învingi printr-o infamie, mai bine să cazi luptând pe drumul onoarei" (39).

Diferența enormă ce se manifestă între concepția machiaveliană și cea legionară constituie în atmosfera secolului nostru, îmbăcșit de ideologii imperialiste și lipsite de morală, un handicap sensibil pentru orice concepție bazată pe principii etice. Orice atitudine în acest sens poate părea un adevărat strigăt în pustiu; o lipsă totală de realism, vor spune oportuniștii situațiilor turburii; o anomalie conceptuală, vor striga filozofii politici atinși de virusul materialismului istoric. Nimic nu va putea totuși turbura drumul deschis de Căpitanul... SIMONE WEIL, în elanul ei pasional, constată cu tristețe că:

"Quant à ceux qui veulent penser, aimer, et transposer en toute pureté dans l'action politique ce que leur inspire leur esprit et leur cœur, ils ne peuvent que périr égarés, abandonnés même des leurs, flétris après leur mort par l'histoire..." (40).

Urmărind aceeași linie de gândire și impresionat de aceleași simptome ale epocii noastre, FRANÇOIS MAURIAC

(Urmează pag. 22.)

merse mai departe și precizează pe linia dezvoltată în acest studiu:

"Dans ce monde de meurtriers, l'adversaire de Machiavel n'est-il pas voué au destin du gibier? N'a-t-il pas une vocation de victime?" (41).

Cu siguranță că în lumea epocii noastre, întrebarea lui Fr. Mauriac e plină de adevăr istoric. Omul politic ce vrea să combată sensul machiavelic al tendințelor politice printr-o strânsă aplicare de principii etice, riscă să se vadă izolat în mijlocul unei mentalități generale pervertite și mai ales, riscă să fie combătut și distrus cu ușurință de cei ce nu respectă aceleași reguli de conduită. Constatarea e definitivă că:

"Le résultat pratique de l'enseignement de Machiavel a été pour la conscience moderne une scission profonde, une irrémissible séparation entre la politique et la morale" (42).

Și ceea ce-i mult mai îngrozitor și semnificativ:

"...sa notion de l'homme (de Machiavel) est purement animale et son empirisme brutal lui cache l'image de Dieu dans l'homme: cette oubliation est la racine métaphysique de toute politique de puissance et de tout totalitarisme" (43).

Toate aceste citate nu fac decât să întărească convingerea multora că orice încercare de opoziție în fața valului machiavelian e o simplă poziție sentimentală, afectivă, lipsită de sens politic și definitiv supusă înfrângerilor în viața politică a unei națiuni. E greu de presupus că o atitudine etică — rigidă sau înțelegătoare — ar putea depăși într-o zi puterica influență a concepției machiaveliene, ce se bazează pe instinctul de cucerire și dominare, puternic implantat în mentalitatea indivizilor. Guvernele machiavelice nu fac decât să încarneze dorințele intime ale națiunilor ce conduc.

Legionarismul nu vede de aceeași manieră aspirațiile indivizilor și națiunilor. Pentru legionarism *sentimentele și etica* sunt elemente esențiale, sunt forțe pe care, printr-o educație adecuată le putem transforma în noțiuni sau suporturi politice. Educația, auto-educația și exemplul constituie arma cea mai puternică împotriva tendințelor machiaveliene. Sentimentul și etica sunt poate elemente străine pentru dezvoltarea și întărirea relațiilor politice, dar nu-s mai puțin importante decât forța și imoralitatea.

Miscarea Legionară pleacă dela convingerea că scopul națiunii în politica exterioră nu-i distrugerea celorlalte națiuni, cucerirea, umilirea sau exploatarea lor. Imperialismul și colonialismul i-au fost străine totdeauna. Miscarea idealistă, consideră armonia politică sau socială tot atât de esențială ca și armonia interioară individuală. Națiunile merg în mod obligatoriu spre o mai mare perfecțiune tehnică și o mai mare înțelegere spirituală. Deci, nu cucerirea de teritorii sau de privilegii formează substratul omenei, ci înălțarea pe scara unei civilizații progresive și generale. Or, nu ura, tirania, viclenia, forța, materialismul, vor fi capabile să conducă națiunile pe calea ce le e proprie, ci *idealismul, etica și sentimentul*, elemente specifice sufletului. Pe deplin justificată e afirmarea lui MARC DUCONSEIL:

"Seul le sentiment fait de grandes choses, seul il anime et mène l'existence des hommes; c'est aussi lui seul qui donnera la vie et pourra apporter la mort au corps social" (44).

Legionarismul, cu toată puterica influență a machiavelismului în lumea actuală, consideră ca singurele *principii-motor* sau *principii-forțe* ale vieții sociale și politice, aceste elemente impalpabile, imponderabile, ce par la prima vedere incapabile de orice acțiune sensibilă. Dece? Pentru că în ele se reflectează substanța cea mai pură a vieții, substanța ce depășește materia corporală și tendințele legate de această materie; pentru că aceste elemente intruchipează scopul final al existenței, indiferent de turburanțele provocate periodic de elementele negative ce încearcă să domine mentalitatea curentă.

Legionarismul e o forță nouă, idealistă în sensul pur al cuvântului, ce caută să creeze o nouă mentalitate opusă negativismului machiavelic. Legionarismul știe că lupta lui e cruntă și că va fi mereu amenințată de forțele negative contra cărora s'a ridicat într-un elan eroic și conștient. Știe însă, tot atât de bine că nici o forță în lume nu poate rezista, nu poate învinge, fără un *ideal*. Chiar și machiavelismul și-a format unul (o noțiune de ideal) în numele căreia și-a pus scuză activitatea nefastă. Noțiunea de ideal e indisolubil legată de persoana umană și de tot ce gândește ea:

"On ne peut se diriger que vers un idéal. L'idéal est tout aussi irréalisable que le rêve, mais, à la différence du rêve, il a rapport à la réalité, il permet, à titre de limite, de ranger des situations ou réelles ou réalisables dans l'ordre de la moindre à la plus haute valeur" (45).

Pentru Machiavel, poporul nu-i decât o bandă de pionieri inconștienți pe masa de șah a ambițiilor principare. Principele trebuie să se sprijine pe el, deoarece poporul e mai fidel și mai docil decât nobilii și mai ușor de condus:

"... puisque le peuple ne demande rien que de n'être point opprimé" (46).

Mai mult chiar, spune Machiavel:

"Un prince sage doit donc se conduire de manière que, dans tous les temps et dans toutes les circonstances ses sujets aient besoin de lui: ainsi ils lui seront toujours fidèles" (47).

Prin această concepție, Machiavel nu e departe de părerea lui LAO-TZÉ ce, 2.100 ani înaintea lui, susținea că:

"Aussi la politique des sages consiste-t-elle à vider les esprits des hommes et à remplir leurs

ANTIMACHIABELISM LEGIONAR

ventres, à affaiblir leur initiative et à fortifier leurs os. Leur soin constant, est de tenir les peuples dans l'ignorance et l'apathie" (48).

și nici de concepția actuală a lumii ce aplică ideile politice machiaveliene, transformând individul într-un robot ce nu știe și nici n'are dreptul să aștepte gândește și urmărește cel ce conduce. Exact ca în cap. XVIII din "Principe":

"... tous les hommes ont la liberté de voir, mais que très peu ont celle de toucher: que chacun voit ce que la Prince paraît être, mais que presque personne ne connaît ce qu'il est en effet."

Din cauza acestei duplicități de atitudine, ridicată la rang de normă politică esențială, s'a putut susține că:

"... aici e adevărata originalitate a lui Machiavel: totul se rezumă în această convingere că guvernarea este o artă independentă într-o lume imperfectă" (49).

Legionarismul este de acord cu imperfecțiunea lumii în care trăim și că, în consecință, guvernarea este o artă foarte delicată. Divergența de păreri izbucnește în clipa în care e vorba de mijloacele și maniera prin care scopurile politice trebuie atinse. Machiavelismul se sprijină pe formule eficace în mare parte materialmente, dar lipsite de calitățile ce pot înălța spiritul și înobilă activitatea unui guvern.

Legionarismul este o interpretare optimistă a vieții spre deosebire de concepția lui Machiavel care, în ceea ce privește omul, intruchipează forma cea mai pesimistă și sceptică. Toate defectele pe care Machiavel le consideră ca definitive în ființa umană. Miscarea Legionară le califică de accidentale, deci trecătoare. Stratificate în spiritul individului din cauze multiple și diferite, ele nu se pot permanentiza dacă influențăm cauzele prin mijloace adecuate. Pesimismul lui Machiavel neagă orice posibilitate de evoluție și progres. Așa cum precizează LUIGI BOTTIGLIERO:

"Manca nella dottrina del Machiavelli l'idea di progresso e di sviluppo perché, messi a contemplare la storia come un bel quadro già finito e reale in se stesso, non poteva concepirsi come un eterno prodotto dello spirito umano" (50).

Pe când legionarismul vede în om materia nobilă și excepțională, pe care o poți transforma, pe care o poți împinge spre rău, dar *tot așa de ușor spre bine*, prin mijlocirea căreia o societate se poate înălța sau prăbuși. Să nu se uite însă, adevăratul înțeles al acestor cuvinte: e vorba de înălțarea sau prăbușirea spirituală, singura care poate avea un sens profund, istoric și social, depășind elementele economice, tehnice sau militare. De aceea, legionarismul e optimist. El crede în ridicarea omului spiritual și prin el a societății. Acest optimism se bazează pe un incontestabil: nici o ameliorare pur materială n'a reușit să producă o înălțare spirituală, pe când cea mai neînsemnată îmbunătățire în domeniul spiritual al omului a atras după sine o schimbare spre bine în mentalitatea și comportamentul individului, schimbare ce la rândul ei a dus o ameliorare materială în mijlocul societății. De aceea, părerea lui DIDIER DE ROUSSILLON este mai mult decât o figură de stil, când spune:

"Il est nécessaire d'éliminer de l'homme la croyance que tout perfectionnement technique ou matériel entraîne un perfectionnement parallèle dans les autres ordres de l'activité humaine" (51).

E ceea ce Căpitanul, cu mult timp înainte, predica ca singură salvare.

Legionarismul crede în om și'n potențele lui latente. În acest tezaur de calități pe care *numai el le are și numai el le poate dezvolta*. Legionarismul nu pleacă dela convingerea că individul și deci politica, au fost de când lumea așa cum sunt și că prin urmare nimic nu le poate transforma, nici îmbunătăți, nici opri din calea lor deja tresată. El pleacă dela ideea că în viața psihică a individului cât și în viața socială a Statului, nu există stagnare, nu există forme determinate și eterne.

Prin simplul fapt că Machiavel cerea omului să fie mai viclen, mai intransigent, mai rău decât altul dacă voia să cucerească un loc de frunte în societate și să-l mențină, avem o dovadă în plus că legionarismul are dreptate când susține că *omul e perfectibil*. Deoarece, dacă i se poate cere acestui om să devină "mai" în sensul negativ al perfectiunii, nu i se poate nega același drept și aceeași posibilitate în celălalt sens. Dacă un individ poate fi "mai viclen" pentru a atinge un scop, poate deveni tot așa de ușor "mai cinstit", "mai corect", "mai uman", "mai înțelețitor".

Amândouă doctrinele pornesc dela elementul om. Dar câtă diferență între ele! Omul machiavelian e omul în tot ce are el de abject și de carnal. Pasiunii și ambiții, egoism și tiranie, toate se învâlmănesc ca să-l determine și să-l încante orizonturile. E omul trecutului obscur și violent, e omul ce nu vrea să evolueze, să se transforme, să se înalțe. Nimic nu-l răscumpără în acțiunile lui politice, nici chiar atingerea scopului, deoarece nici o schimbare în mai bine pentru comunitate nu are loc.

Toate aprecierile lui Machiavel despre om pleacă dela convingerea că indivizii sunt totdeauna aceeași și nu se schimbă în decursul vremii. Constatare practică, bazată pe istorie, corespunde fărăndoiel unei realități sociale. Așa au fost oamenii în trecut și așa erau în zilele lui Machiavel. Am putea spune că așa sunt chiar în zilele noastre.

Ceea ce putem însă reproșa marelui florentin e de a fi considerat datele existente ca definitive și de a fi stabilit în circuitul politic convingerea în incapacitatea omului de a evolua spiritual. În loc de evoluție progresivă,

Machiavel stabilește principiile unei evoluții regresive, dând omului prin acest fel de a vedea, impresia — dacă nu convingerea — că numai printr-o atitudine violentă, amorală, se capătă "un loc sub soare".

Tot pesimismul lui Machiavel pornește dela neîncrederea pe care o are în oameni, și dela convingerea că nu mai e nimic de făcut pentru a schimba situația. Cum spune un autor german:

"A condenação dos homens é sempre predominante, inexorável, subjugando as idéias. Cada pensamento revela o pessimismo; em cada palavra sobre política reponta o desprezo dos homens" (52).

După cum în epoca Renașterii putem spune că cea mai importantă descoperire a fost *omul*, care devine un centru de interes și atracție, tot așa legionarismul pune accentul pe această entitate superioară, voind să stabilească și să confirme prin aceasta care este adevăratul element al vieții și al organismelor politice.

Omul Renașterii se detașază de învăltoarea atmosferă medievală printr-o brutală manifestare de instincte primare. Contrastul este izbitor între supusul om al Evului Mediu și arrogantul "condottieri" al Renașterii. Instinctele cele mai joase domină lupta între acești indivizi deslanțuți, pe cari nici o regulă superioară, nici o autoritate organizată nu-i poate stăpâni sau cel puțin struna în elanul lor de afirmare politică. Machiavel, impresionat de această stare de lucruri, nu vedea o altă posibilitate pentru conducătorii de State decât o fortificare a instinctelor, o exagerare a acestor tare ancestrale, deoarece:

"L'individuo in quanto individuo è sempre egoismo, opaca malizia, peccato originale, e chi dice malizia dice bellumita primigenia dell'uomo, quando questi non è ancora scontrato nella volontà degli altri uomini, che no correggono e ne limitano la sua avarizia e libidine di potenza" (53).

Din epoca Renașterii și până în zilele noastre aceste caracteristici primare ale individului n'au făcut decât să se dezvolte și să invenizeze atmosfera socială și politică a națiunilor. Dece? Pentru că nimeni nu s'a gândit la posibilitatea unei transformări a întinului uman. Toți au căutat să dezvolte la maximum aceste instincte. În loc de a fi combătute au fost glorificate, ridicate la rang de axiome politice, transformate în reguli esențiale de comportament. Nici un om de stat n'a îndrăznit să atace structura coruptă a omului, produs al unei educații greșite. Din contră, prin propriul său exemplu a întărit vechea eroare de comportament, deși nici o clipă n'a încetat să condamne și să deplângă imoralitatea, egoismul, șiretăria, perfidia, întrebuintate în raporturile politice și sociale de către... alții.

CORNELIU ZELEA CODREANU a avut acest curaj, deoarece și-a dat seama de gravitatea realităților politice și sociale și'n același timp putea și-o face fiind un om curat. Mai bine decât oricare alt om politic român, a înțeles că:

"Il n'y a donc pas de fonction sociale plus grave et sacrée, et qui demande un sens plus profond du devoir, que celle de semer d'idées dans le sol social" (54).

Într-o lume coruptă și fără nici un ideal superior, el a înfrânt legile machiaveliene. El s'a ridicat împotriva înrădăcinatelor precepte ce constituiau elementele de comportament social și politic.

Legionarismul nu descoperea din nou omul, ci îl deschidea noi perspective. Prin aplicarea hipertrofiată a instinctelor primare, omul pierdea contactul cu realitatea spirituală, cu linia de evoluție sufletească a speciei. Omul se descompunea. Din simplu animal devenea fiară.

Capitanul, din primele timpuri, n'a privit individul ca o entitate de voință, a cărei importanță crește în măsura realizărilor, indiferent de mijloacele întrebuintate.

"Noi plecăm dela ideea de om ca valoare morală" (55).

a spus C. Z. C., răsturnând prin această simplă frază toată concepția utilitaristă perpetuată dela Machiavel și până azi în lume. Morala își relua locul în viața publică, deschizând orizonturi noi pentru relațiile politice și comportamentul uman. VASILE MARIN completând ideea de bază a Căpitanului preciza la rândul său:

"Această supremă detașare de material și această spiritualizare o va simți legionarul numai în urma desăvârșirii, în urma realizării operei. Legionarii, se ridică dincolo de viața de toate zilele, de viața fizică a fiecăruia dintre noi. Forma această, nu de aceea care este ceva impus în vederea unui scop pe care îl urmărești, poate sublim, dar această conștiință la care ajungi printr-o depășire a ta de tine însuși, aceasta poate constitui cheia de boltă a legionarului de mâine" (56).

Sub influența binefăcătoare a preceptelor legionare un nou spirit civic se cristaliza în societatea românească, deoarece:

"Avoir l'esprit civique, c'est tenir compte, dans la pensée comme dans l'action, autant et plus de l'intérêt général que du sien propre" (57).

Omul, simplu individ sau conducător, nu se mai putea realiza printr-o simplă atitudine de oportunism, prin manevre oculte sau de forță, ci printr-o reintegrare pe linia de conduită a demnității și onoarei. Nesfârșita gamă de forme dubioase și meschine de parvenire, ce stricaseră complet mentalitatea omenei, se vedeau în sfârșit combătute direct, pe tărâmul cel mai contaminat de nefasta influență: domeniul politic.

(Urmează în pag. 23.)

dar marea viziune a Căpitanului a fost plasarea acestor lupte pentru moralizare, nu exclusiv pe planul exterior al organizației sociale, ci în interiorul capricios și instabil al sufletului. El a înțeles că numai acolo se pot produce marile schimbări. Adevăratele revoluii sunt întotdeauna în străfundul ființei omenești. Nu consistă în răsturnarea câtorva schele instituționale și plasarea în fruntea administrației a unui nou regim, ci în modificarea profundă a unei întregi psihologii. Deaceia, formele de educație pentru atingerea acestui scop au fost complet diferite de cele enunțate de Machiavel. Acolo unde acesta vorbea de individ să fie când leu când vulpe, sau să pară bun multilor pentru a le putea mai ușor călca în picioare, pentru că ceea ce interesează e:

"...prendre le pouvoir et... le conserver" (58).

sau:

"...tout homme sera bon, pourvu qu'il réussisse..." (59).

CORNELIU ZELEA CODREANU opune o poziție cu "oțel contrar":

"Legionarul când intră în Legiune a zis: "Pentru mine, nu vreau nimic" (60).

sau:

"Statul nou presupune în primul rând și ca un lucru indispensabil, un tip nou de om. Un Stat nou, cu oameni cu păcate vechi nu se poate concepe" (61).

tot așa:

"În acest om nou, vor trebui să învieze toate virtuțile sufletului omenească... În acest om nou vor trebui ucise toate efectele și toate pornirile spre rău" (62).

Deaceia putem spune că anti-machiavellismul legionar nu-i o simplă formulă circumstanțială, ci un adevărat antagonism constituțional. Între legionarism și machiavellism se desprinde un conflict de precepte axat pe mediana ce desparte politica și morala. Dacă concepția marelui florentin — antrenată de evenimentele epocii — s-a lăsat împinsă spre o condamnare a elementului moral pentru a nu admite în acțiunea politică decât explozia elanului vital, marele om al plaiurilor moldovene — într-o epocă tot atât de turbure ca și cea a Renașterii — a ales calea contrară. Nu recursul la caracteristicile negative ale individului, ci apel la forma cea mai superioară și mai greu de atins a spiritului omenească.

Unul dădea forței o bază oarecum doctrinară, pe când celălalt răsturna premisele, chemând individul la o luptă cu el însuși pentru a înfrânge atavicele instincte de dominare și umilire a altora. Ceea ce punea la îndoială în săși supremația politicii. Dealtfel, chiar apărători dârji ai lui Machiavel recunosc că:

"La politica non è tutta la vita dello spirito umano, ma soltanto un momento di esso: L'energico politicismo puro del Machiavelli vale indubbiamente a redimere l'uomo dalla sua effeminatezza, ma esso non esaurisce i problemi dell'uomo, e anzi nel tentativo ingenuo di volerli risolvere tutti sub specie utilitatis, corrompe la stessa virtù — principe della nuova religione" (63).

Dacă voința machiaveliană era interpretată către exterior în scopul bine determinat de a dobândi o cât mai mare influență politică și de a menține o stare favorabilă "imperialismului" personal, voința legionară e dirijată

ANTIMACHIAVELISM LEGIONAR

la către interiorul sufletului într-un efort suprem de transformare spirituală, capabilă de a provoca o nouă manieră de a gândi politica. Premiză a doctrinei noastre această idee o vom găsi în orice gând sau acțiune legionară:

"Legionarul este omul care își trăiește viața către înăuntrul său, în opoziție cu "civilizații" predicatori ai materialismului istoric, care trăiesc către afară" (64).

Omul machiavelian era și este un om ce caută să domine și să se impună prin orice mijloace, fie ele oricât de reprobabile. Omul legionar caută și el să se impună, dar numai prin mijloace demne de un individ de onoare.

Dealtfel, devierile doctrinei lui Machiavel sunt azi așa de mari, încât nici o reconciliere nu e posibilă între ea și doctrina legionară. Din nefericire, machiavelienii și machiavelicii sunt extrem de numeroși în epoca noastră, înconștienți și încăpățânați, convinși de superioritatea unei atitudini ce nu depinde decât de forța brută. Dar nu trebuie o clipă uitat că:

"Arta guvernării nu se poate întemeia, cum credea Machiavelli, numai pe calcul, ci ea cere o adâncă înțelegere a sufletului omenească, un acord perfect de simțire între conducător și mulțime. Mulțimea nu e nici bună, nici rea; conducătorul o poate face bună, dacă el însuși este într-adevăr bun. El o poate face capabilă de orice jertfă pentru apărarea patriei, a credinței, a moralei, pentru înfăptuirea unei culturi înalte, dacă el însuși e însuflețit de acest spirit de jertfă" (65).

Apariția Mișcării Legionare cu doctrina ei spiritualistă și anti-machiavelică a constituit un semn binefăcător pentru timpurile noastre. Era afirmarea unei poziții spiritualiste în mijlocul unui materialism fără margini ce se manifesta în toate straturile sociale. Era semnul vizibil al conștiinței universale în luptă cu instinctele primare ale individului. Nimic mai îmbucurător pentru noi decât tendința actuală a gânditorilor politici străini spre ideile fundamentale ale Mișcării Legionare. Astfel, LEARNED HARD, care la sfârșitul unei lucrări plină de conștiință (Lesprit de liberté) ajunge să spună 25 de ani după Căpitan că:

"...l'art de gouverner trouve l'objet de son étude dans l'âme humaine" (66).

E ca un balsam binefăcător, cu atât mai dulce cu cât vine de la unul ce ți-a fost dușman și te-a atacat totdeauna...

Soarta a făcut ca acest anti-machiavellism — care astăzi se confundă cu lupta pentru libertate a popoarelor — să apară în mijlocul neamului românesc. Noi, legionarii, am fost primii a-i înțelege chemarea și a-i sacrifica primii martiri. Sperăm ca sacrificiile consimțite cu atâta convingere să nu fi fost zadarnice.

În clipa în care se împlinesc 25 de ani de la moartea lui MOTA și MARIN ca eroi ai unui nou crez, să fim mai mult ca oricând convinși de victoria preceptelor morale asupra principiului de forță. Legionarii ce-au luat parte la războiul civil din Spania nu erau mercenarii vreunui imperialism machiavelic, ci soli unei credințe la baza căreia veghea spiritualitatea creștină. Crescuți în spiritul

onoarei și demnității, înțelegeau să apere legile ce caracterizau noua tendință, chiar dacă această luptă era disproporționată și chiar dacă ar fi fost inutilă. Numai astfel puteau afirma, prin fapte, doctrina anti-machiavelică a Mișcării Legionare, prin acest protest al sacrificiului, al sângelui vărsat întru apărarea drepturilor și libertății altora.

- 27) J. CHARMONT: *La renaissance du droit naturel*, p. 125.
- 28) JAMES BURNHAM: *Les Machiavéliens*, p. 51, Paris, Calmann-Lévy, 1949.
- 29) CORNELIU ZELEA CODREANU: *Cărticica șefului de cuib*, p. 181, col. "Omul nou", 1952, Ediție de exil.
- 30) MYRON P. GILMORE: *Op. cit.*, p. 169.
- 31) JAMES BURNHAM: *Op. cit.*, p. 52.
- 32) DIDIER DE ROUSSILLON: *Introduction à la politique*, p. 23, Suisse, Portes de France, 1946.
- 33) JACQUES MARITAIN: *Op. cit.*, p. 187-88.
- 34) JACQUES MARITAIN: *Op. cit.*, p. 201.
- 35) CORNELIU ZELEA CODREANU: *Pentru Legionari*, p. 287, idem.
- 36) ERNEST BERNEA: *Stil legionar*, p. 16, Col. "Omul nou", 1953, Ediție de exil.
- 37) CORNELIU ZELEA CODREANU: *Cărticica șefului de cuib*, p. 88, idem.
- 38) MARC DUCONSEIL: *Machiavel et Montesquieu*, pagina 19, Paris, Denoel, 1943, col. Perspectives.
- 39) CORNELIU ZELEA CODREANU: *Cărticica șefului de cuib*, p. 7, idem.
- 40) SIMONE WEIL: *Oppression et liberté*, p. 192, Paris, Gallimard, ed. 9, 1955, coll. Esprit.
- 41) FOREZ (pseud. de FR. MAURIAC): *Le cahier noir*, p. 46-47, Paris, Editions de Minuit, 1943.
- 42) JACQUES MARITAIN: *Op. cit.*, p. 157.
- 43) JACQUES MARITAIN: *Op. cit.*, p. 155-56.
- 44) MARC DUCONSEIL: *Op. cit.*, p. 33-34.
- 45) SIMONE WEIL: *Op. cit.*, p. 113.
- 46) MACHIAVEL: *Op. cit.*, p. 38.
- 47) MACHIAVEL: *Op. cit.*, p. 40.
- 48) LAO-TZE: 3-B (cit. par Garnier: *L'esprit du Tao*, p. 144, Paris, Flammarion, 1957).
- 49) ALLAN H. GILBERT: *Machiavelli's Prince and its forerunners. The Prince as a typical book "De Regimine Principum"*, p. 235, Duke Univ. Press, 1938.
- 50) LUIGI BOTTIGLIERO: *Op. cit.*, p. 166.
- 51) DIDIER DE ROUSSILLON: *Op. cit.*, p. 31.
- 52) OSCAR VON WERTHEIMER: *Op. cit.*, p. 170.
- 53) LUIGI RUSSO: *Op. cit.*, p. 249.
- 54) SALVADOR DE MADARIAGA: *De l'angoisse à la liberté*, p. 44, Paris, Calmann-Lévy, 1954.
- 55) CORNELIU ZELEA CODREANU: *Pentru Legionari*, p. 242, idem.
- 56) VASILE MARIN: *Op. cit.*, p. 237-38.
- 57) JEAN BARTHELEMY: *Structure et dimensions de la liberté*, p. 248, Paris, Ed. de l'Ecole, 1956.
- 58) MACHIAVEL: *Op. cit.*, p. XI, idem.
- 59) MACHIAVEL: *Op. cit.*, p. XV, idem.
- 60) CORNELIU ZELEA CODREANU: *Cărticica șefului de cuib*, p. 84, idem.
- 61) CORNELIU ZELEA CODREANU: *Idem*, p. 87, idem.
- 62) CORNELIU ZELEA CODREANU: *Idem*, p. 88, idem.
- 63) LUIGI RUSSO: *Op. cit.*, p. 243, idem.
- 64) VASILE MARIN: *Op. cit.*, p. 182.
- 65) TRAIAN BRAILEANU: *Op. cit.*, p. 38.
- 66) LEARNED HARD: *L'esprit de liberté*, p. 312, La Colombe, 1957.

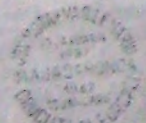
(Fragment din studiul ceva apare în Colecția "Carpatii".)

COMEMORAREA FILATELICA A 25 ANI DELA MOARTEA LUI MOTA SI MARIN

XXV ANIVERSARIO DE LA MUERTE DE ION MOTA Y VASILE MARIN

crucados caídos en Majadahonda en defensa
de Cristo, de España y de Europa

13 de enero de 1937

MADRID
13 de enero de 1962

"Se ametralla el rostro de Cristo, se bambolean el fundamento cristiano del mundo! Si la Cruz fuese extirpada de las tierras de España, su base temblorosa también en el resto de Europa... y por tanto en Rumania... y el comunismo triunfaría al fin... He amado a Cristo, y voy feliz a morir por Él. Así he entendido el deber de mi vida." Esto escribía Ion Mota en su testamento, al salir para luchar en España.

"Era un deber de honor que pesaba sobre los hombros de nuestra generación; lo he hecho con el mismo amor que si lo hubiera realizado por mi patria", finalizaba Vasile Marin en la carta de despedida a su familia.

Contemplando, después de veinticinco años, el desastre que se adivierte en el mundo por pactar con el comunismo — fuerza del diablo —, las palabras de Mota y Marin se nos muestran como una profecía.

El mundo no quiso ver a su debido tiempo lo que significaba el sacrificio de estos hombres, y ahora paga muy cara la cobarde abdicación del santo deber de combatir sin cuartel el principio del mal, levantado al rango de dogma por el comunismo.

A pesar de ello, su ofrenda no fue inútil. Hoy, después de cinco lustros, las creencias por las que combatieron y murieron se transforman en la doctrina política que vencerá definitivamente al marxismo materialista y al capitalismo liberal.

Ya es tiempo de que Europa despierte del error en que fue sumida por los irresponsables que firmaron los turbios acuerdos de Tokorón, Yalta y Potsdam, y por las desviaciones que preceden la paz a costa de todo.

tele postale reprezentate mai sus, în memoria acestor cruciați ai Europei, cari prin jertfa lor voluntară, au trasat pentru posteritate drumul de urmat pentru sal-

varea tradițiilor creștine și civilizația vechiului continent.

Cru prilejul comemorării a 25 de ani de la moartea lui Majadahonda a lui Ion Mota și Vasile Marin, comitetul de acțiune "Romania Liberă" a emis cartoul și vigne-

ECOURI DIN LUMEA LEGIONARA

Inmormantarea lui Moța și Marin

de Nicolae Teban

Nu împliniseră încă opt ani când într-o Duminică mama m'a luat de mână sus pe dealul ce desparte comuna noastră de Fieștiu și văd pe Aurel cum zboară. Aurel Vlaicu din Bîntînți, sat aproape de răul Muraș, depărtat de-al meu vreo 6 kilometri. „Venii, români, că zboară Vlaicu!”

Și au venit români din toate satele din jur, ba și mai departe, să vadă pe primul român din Ardeal care zboară. Vestea nu s'a dus numai dela om la om prin târguri și sate, ci și prin foaia „Libertatea” a Părintelui Protopop Ion Moța din Orăștie. Nu exista familie românească mai răsarită de prin satele ardeleni, care să nu fie abonată la această foaie, care mai avea și un supliment, odată pe lună, „Foaia Interesantă”, cu chipuri și vesti din lumea întreagă. Apoi revista „Bobârnacii” dela Cluj, redactată de către Bornemisa, neam de aproape cu familia Moța.

Pe timpul acela, acum cincizeci de ani, Duminică nu era numai zi de odihnă și de mulțumire Domnului, ci și zi așteptată cu veste care priveau soarta noastră, a românilor subjugati. Parcă văd cum se așezau bătrâni și tineri în fața caselor pe câte o lașă lungă și scaune de chiază, cum ascultau cu mare băgare de seamă pe cel ce citea îndrumările din „Libertatea”, știrile din „Foaia Interesantă”, apoi glumele din „Bobârnacii”. La crasmă nu prea mergea lumea căci avea ghinări în casă, iar de sfadă sau de înclătușă se auzea rar de tot, nu ca azi când nu vezi doi înși veseli, ci tot timpul bosumflați, de parcă a tunat dihonă în ei. Pe atunci glasul preotului „pe pământ pace și între oameni bună învoire” avea mai multă înrădărire, căci zilele de sărbătoare creștinească erau ținute cu mare evlavie. Așa au fost îndrumați copiii de atunci: cuvințioși cu părinții și bătrânii, teamă de Dumnezeu, dragoste și iubire de Neamul Românesc. Așa a crescut și copilul Ionel al Părintelui Moța dela Orăștie.

Personal l-am cunoscut târziu de tot, prin anul 1932, dar îl aveam în inimă de mulți ani și-l iubeam cu acea dragoste a omului care își dorește neamul desrobât, liber și stăpân pe avutul lui. Lupta și suferințele prin care a trecut, dar mai ales jertfa lui cea din urmă și cea mai mare a ridicat din nou neamul românesc pe culmile de vitejie ale strămoșilor noștri. Atunci când pe pământ spaniol, fiarele comuniste vărsau sânge creștinesc, necrutând nici preoții din altar, și nici mănăstirile, Ionel Moța, împreună cu Inginerul Clime, principele Alexandru Cantacuzino, Vasile Marin, Protopopul Dumitrescu — Borsă, Totu Nicolae și Bănică Dobre se duc să lupte pentru Cruce și să întoarcă lumea cu fața spre Dumnezeu. După ce și-au făcut datoria, Moța și Marin sunt aduși pe scut în țară de Generalul Cantacuzino și supraviețuitorii legionari din crâncenele lupte dela Majadahonda.

De când am auzit de moartea lor nu mai aveam astâmpăr. În fiecare seară, după orele de lucru, mă duceam la sediu să văd ce ordine și dispoziții mai sunt. Ce-a fost

în Tară, am auzit și am citit. Ce s'a petrecut la București, am trăit și văzut cu ochii mei. Deși în ziare se scria puțin, lumea bucureșteană lua parte adânc la durerea noastră. Pe străzi, în localuri, în familii, pretutindeni se vorbea de Moța...

A murit Moța. Se poate? Dar cum a murit și pentru ce? Cine l-a trimis și tocmai pe el? Nu putea merge și muri altul? L-a trimis Codreanu să scape de el, să scape rău-voritorii? Nu! A mers singur, el a cerut să meargă! A murit ca un sfânt, ca un erou, răspundea cei curăți la suflet. Și ce tânăr era! Ce frumos și ce inteligent! Să vedem ce va face Codreanu fără el...

Câte și mai câte comentarii bune și rele. La drept vorbind erau mulți, chiar dintre legionari, cari n'au înțeles jertfa lui Moța, ca să nu mai vorbim de indiferenți sau de dușmani, cari se bucurau.

La fabrica unde lucram, în aceste zile de durere, muncitorii legionari țineam post. În timp ce ceilalți mergeau la masă, noi ne adunam în sala de montaj și, rezemați de câte un motor ori fuselaj de avion, vorbeam despre Moța și Marin. Cu mintea străbăteam distanța de mii de kilometri de Spania și ne oream în tranșele dela Majadahonda. Vedeam cum vin hoardele comuniste, iar noi cu mitraliera trăgeam în plin, fără milă. Cu baioneta respingeam pe năvălitori și toți am fi dorit să fi fost alături de cei doi eroi. Am fi dorit să știm cum au murit, luptând la baioneta, răpuși de un glonte sau sfărtecați de un obuz. Așa ne-am frământat mințile săptămânile cari s'au scurs de când s'a aflat de moartea lor și până ce trupurile lor au ajuns la București.

În fața Gării de Nord și în spatele ei erau mii de cămăși verzi. Comandantul legionar Victor Voien, însărcinat cu organizarea ceremoniei, ne dădu ordin să facem cordoane dealungul peronului. Așteptam încordată sosirea trenului. Megafoanele anunțau: „trenul mortuar a plecat din Chitila”.

După puțin timp apare locomotiva trenului având în fața două litere mari M. M., făcute din ramuri de brad, iar felinarele aprinse. Așa de încet a intrat trenul în gară că nu se auzea niciun șgomot. Cei doi mecenici cari îl conduceau erau îmbrăcați în haine de sărbătoare și nu-și mai puteau stăpâni lacrimile.

„Garda, pentru onor înainte”, se auzi o comandă și se luă poziția comandată.

În timpul cât se coborau sicriile, am primit o altă dispoziție: să legăm frânghiile la carul mortuar ce staționa în fața gării. O sută douăzeci de legionari au primit misiunea să tragă carul mortuar al lui Moța și Marin. Am parcurs Calea Grivitei, Clemenceau, Calea Victoriei, Bulvardul Elisabeta până la Biserica Sfântu Ilie Gorgani. Pe tot parcursul, trotuarele gemeau de lume. Toți se descopeau și salutau cu mâna întinsă, salutul nostru legionar. Am văzut soldați și ofițeri descoperiți, salutând. Pe fețele tuturor se putea citi durerea.

La o cotitură mi-am întors capul și am văzut înapoia sicriilor pe tatăl Capitanului ducând de mână pe cei doi copii ai lui Moța, Mihai și Gabriela.

Pentru menținerea ordinii n'a fost nevoie de niciun polițist. Două cordoane de camarazi înaintau paralel cu

noi, pe lângă trotuar, iar alte două cordoane deschideau drumul, înălturând obstacolele, pe eventualii curioși. Ajunși la Biserica Sf. Ilie Gorgani, Capitanul mi-a dat ordin să ridic tricolorul depe sicriile lui Moța și Marin și să-l duc în Biserică.

Când cele două sicrie au fost transportate la „Casa Verde”, am făcut parte din grupul care mergea peretele cu Capitanul, lângă care se mai aflau, reprezentanți diplomației ai Spaniei, Italiei, Japoniei și Germaniei, Generalul Cantacuzino Granicerul, precum și echipa din Spania, în uniformă militară a soldaților din Tercio.

Cortegiul a străbătut străzile Schitu Măgureanu, Stirbei Voda, Calea Grivitei până la București Noi. Pe tot parcursul lumea plângea și saluta cu mâna ridicată. Două cruci de lemn, una a lui Moța, alta a lui Marin, purtate de doi camarazi, deschideau drumul. Venea apoi impresionanta cruce vie, formată din studenți cari cântau:

„Sunt ruguri și flăcări, e Spania în scrum
Gloantele cad în altar
În negrele șanțuri cu sânge și fum
Plouă cu schije și jar.”

Moța, Arhanghel și Munte
Marin ca o flacără mare...

Nu mai acest cântec ar fi fost de ajuns ca să arate lumii întregi rostul jertfei lui Moța și Marin.

În coloana nesfârșită, am remarcat pe studenții germani în uniforme lor, cu deosebit plecat în semn de doliu, pe muncitorii mineri depe Valea Jiului. Toți aveau felinarele aprinse, așa cum le au în timpul lucrului în măruntălele pământului, de unde scot bogății pe cari hienele Tarii Românești le devorează.

Buciumele Motilor sunau a jale.
Prin lapoviță și frig, ud până la piele, am ajuns la „Casa Verde”, unde s'a terminat ceremonia și tot pe jos m'am întors acasă.

Dumnezeu mi-a mai hărăzit zile ca să pot povesti celor ce vor veni ca am fost și eu prezent la înmormântarea celor doi mucenici ai neamului, Ion Moța și Vasile Marin.

Au trecut mulți ani de-atunci și, Doamne, multe s'au mai întâmplat: mizelească ucidere a Capitanului, împreună cu Nicadorii și Decemvirii, masacrarea legionarilor din lagăre și închisori sub Regele Carol, prigoana Generalului Antonescu, urgia comunistă, cu tot arsenalul de bestialități pentru a înfrânge dărzănia românească a Legionarilor. Închisi în țară, pribegi prin țări streine, fugăriți pe oriunde am putut să ne acuiam. Oare suntem noi un alt popor ales? Cât va mai dăinui această prigoană?

Noi, ce pribegim prin țările libere, nu trebuie să desădăduim și nu trebuie să lăsam arma din mână, nici o clipă.

Va veni ziua când Dumnezeu își va întoarce feța și către noi și atunci ne vom bucura cu toți de libertatea pe care am plătit-o cu atâtea umilinte, chinuri și morminte.

O conferința la Cluj

de Marin Barbolescu

DECE?

În tabăra dela Carmen Sylva din vara anului 1935 am avut prilejul să văd așistat de Capitan, o serie de figuri legendare ale Măscării: Caratanase, Gheorghe Istrate, Tudose, Nicoleta, apoi din grupul „Axa”, pe Mihail Polihroniade, Vasile Marin, Eugen Ionică, pe Aurel Brăileanu și pe Alecu Cantacuzino.

N'as putea spune că i-am cunoscut, i-am zărit numai. Eram fereciți cu toții că puteam să-i vedem; ne apropiam cu afilă de ei, cu multă smerenie. Împartășeam cu gândul din luptele lor, Tutova, Bărlad, Neamț, Pâncu...

Noi păream niște ficele de praf în fața acestor giganți, slănci neclintite înfipte în pământul românesc în fața oricărei vijii. „Marea Neagră de s'ar deslănuș, zicea Capitanul, legionarii nu se clintesc rămâne înfipt adânc în pământul strămoșesc, în credința lui.”

Această dorință de a-i zări măcar pe acești munți de oameni, pe a căror gând și faptă Capitanul voia să clădească Legiunea, mă dusese cu, vreo lună de zile înainte, dela sfârșitul lui Iunie, la Cluj, unde fusese anunțată o conferință a lui Moța, în sala Teatrului.

Abia legist dela examene, m'am urcat în ultimul tren cu care mai puteam ajunge a doua zi la Cluj, cu un ceas înainte de începerea conferinței. Nu avuseam timp să iau nici adresa, Dealulinteri, la ce bun. Oricine mă putea îndrepta către Teatru.

În drumul dela gară am văzut câțiva tineri cu iconita Arhanghelului la butonieră, i-am salutată și m'am prezentat. Eu veneam din Centrul Studențesc Timisoara, iar ei făceau parte din culturile muncitorești dela Dermata. Ne-am apropiat repede și am fost toată ziua împreună.

După bucuria întâlnirii cu acești camarazi muncitori, intristare și revoltă. Camarazii clujeni mi-au comunicat că autoritățile au interzis conferința lui Moța. Motiv: se pot produce turburări în oraș și în special minoritatea maghiară ar considera această conferință ca o provocare! De ne închipuim!

Ion Moța nu avea dreptul să vorbească în Clujul liber, în România Mare.

Clujul, inima Ardealului, pentru a cărei eliberare, tatăl lui Moța, protopopul Ion Moța, a înfundat temnițele maghiare.

Oligarhia, politicianismul român, n'a putut găsi o altă justificare decât acest pretext odios.

Moța n'a putut vorbi decât doar grupului de legionari, atât cât au putut începe în „Hrubele lui Străușul”. În România Mare, în vara anului 1935, Ion Moța n'a avut dreptul să vorbească Clujului, ci numai câtorva prieteni în „hrube”

Peste capetele celor din fata mea n'am reușit să vad decât fața încornată de barbă a lui Bănică Dobre, care, de altfel, a prezentat raportul lui Moța, care era condus de Banea.

A vorbit puțin. A cerut celor prezenți să aibă toată răbdarea și să nu se lase antrenati de provocări. Una din recențele încercări politicianiste era de a face să creadă pe Ardeleni că tot răul le vine dela „Regăteni”. Această încercare, spunea Moța, este o crimă; servește numai dușmanilor neamului. Dacă Ardelenii au luptat pentru drepturile lor de secole, frații lor din Vechiul Regat s'au jertfit cu sutele de mii pentru eliberarea lor. În Legiune sunt toți egali și nu există decât români.

În vorba lui domoală, cumpănită, simțeam amărăciunea loviturii ce o primise. El care îi arăta acestui neam calea onoarei, calea mântuirii, dragostea nelimitată până la jertfa de sine, nu putea vorbi în Clujul românesc.

Cu un an mai târziu, în capătul calăilalt al Europei, în Spania catolică „se tragea cu mitraliera în obrazul lui Christos”.

— Alarmă — pericol de moarte.

— Majadahonda.

— Testament: „Să faci, Capitan, o țară ca soarele sfânt depe cer”.

S'au eutremurat munții și văile. Buciumul suna a jale din creastă în creastă. Preoții în odăjdii cădelnițau în giruri fără număr.

Drumul lui ultim, drum de împărat. Deoparte și de alta zeei de mii, sute de mii de oameni în genunchi se rugau.

Eroii neamului și ai creștinătății treceau pe scut în istorie și în eternitate.

